

<u>Oznámení č.</u>	Obsah	Strana
I <i>Usnesení, doporučení a stanoviska</i>		
STANOVISKA		
Výbor regionů		
80. plenární zasedání 17. a 18. června 2009		
2009/C 211/01	Bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných	1
2009/C 211/02	Stanovisko Výboru regionů rok po Lisabonu: partnerství Afrika-EU v praxi a EU, Afrika a Čína: na cestě k třístrannému dialogu a spolupráci	28
2009/C 211/03	Stanovisko Výboru regionů strategie rozšíření a hlavní výzvy 2008–2009: potenciální kandidátské země	34
2009/C 211/04	Stanovisko Výboru regionů Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2008–2009 kandidátské země	37
2009/C 211/05	Stanovisko Výboru regionů posílení globálního přístupu k migraci: větší koordinace a soudržnost s využitím synergií	43
2009/C 211/06	Stanovisko Výboru regionů nový impuls pro zastavení ztráty biologické rozmanitosti	47
2009/C 211/07	Stanovisko Výboru regionů nakládání s biologickým odpadem v evropské unii	54
2009/C 211/08	Usnesení Výboru regionů o evropské odpovědi na krizi v automobilovém průmyslu přijato 18. června 2009	59
2009/C 211/09	Usnesení Výboru regionů k tématu změna klimatu: cesta ke kodani přijato 18. června 2009	61
III <i>Přípravné akty</i>		
Výbor regionů		
80. plenární zasedání 17. a 18. června 2009		
2009/C 211/10	Stanovisko Výboru regionů námořní a pobřežní balíček	65

<u>Oznámení č.</u>	Obsah (pokračování)	Strana
2009/C 211/11	Stanovisko Výboru regionů kontrolní režim společenství pro rybolov	73
2009/C 211/12	Stanovisko Výboru regionů nediskriminace, rovné příležitosti a provádění zásady rovného zacházení s osobami	90

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

VÝBOR REGIONŮ

80. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ 17. A 18. ČERVNA 2009

BÍLÁ KNIHA VÝBORU REGIONŮ O VÍCEÚROVŇOVÉ SPRÁVĚ VĚCÍ VEŘEJNÝCH

(2009/C 211/01)

Výbor regionů zahajuje všeobecnou konzultaci, jejímž prostřednictvím by rád získal názory veřejných orgánů, sdružení a zúčastněných stran, které vyzývá k předložení připomínek, jak nejlépe provádět víceúrovňovou správu v Evropě. Připomínky lze zasílat do 30. listopadu 2009 na následující adresu:

Comité des régions de l'Union européenne
Cellule de prospective
Bureau VMA 0635
Rue Belliard/Belliardstraat 101
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

nebo elektronickou poštou na adresu: governance@cor.europa.eu.

Stanovisko z vlastní iniciativy Výboru regionů

Bílá kniha Výboru regionů o víceúrovňové správě věcí veřejných

Bílá kniha je vyjádřením snahy o „Budování Evropy na základě partnerství“ a stanovuje dva hlavní strategické cíle: podpořit účast v evropském procesu a posílit efektivitu činnosti Společenství. Klesající zájem občanů o volby do Evropského parlamentu v době, kdy je tváří v tvář výzvám globalizace členství v Evropské unii většinou považováno za výhodu, by tak měl být impulsem k tomu, aby byla politická činnost opět založena na zásadách a mechanismech víceúrovňové správy věcí veřejných.

VÝBOR REGIONŮ

- **chápe víceúrovňovou správou věcí veřejných jako koordinované působení Unie, členských států a místních a regionálních orgánů, založené na partnerství a zaměřené na vypracování a uvedení politik Evropské unie do praxe.** Takováto správa předpokládá společnou odpovědnost jednotlivých zainteresovaných úrovní správy a opírá se o všechny zdroje demokratické legitimacy a zastoupení subjektů, kterých se týká.

- doporučuje, aby každá významnější strategická reforma ve Společenství byla doprovázena **územním akčním plánem** dohodnutým mezi Evropskou komisí a Výborem regionů, který stanoví politické mechanismy k usnadnění osvojení, uskutečnění a vyhodnocování prováděných politik a jehož součástí bude plán decentralizované komunikace;
- doporučuje zavedení **odpovídajících nástrojů na podporu participativní demokracie**, a to zejména v rámci Lisabonské strategie, sociální agendy a Göteborgské strategie, a **rozvíjení mechanismů typu „Místní agenda 21“**, což jsou participativní integrované mechanismy k formulování dlouhodobých strategických plánů;
- doporučuje **upevnit praxi partnerství** jak ve vertikálním smyslu „územněsprávní celky – vnitrostátní vláda a Evropská unie“, tak v horizontálním smyslu „územněsprávní celky – občanská společnost“, zejména v rámci sociálního dialogu;
- vyzývá **Komisi a členské státy k reformě otevřené metody koordinace tak, aby byla více inkluzivní**, a to prostřednictvím **vypracování ukazatelů participativního řízení a účinnějších územních ukazatelů** – ve spolupráci s regionálními a místními orgány –, účinnější s kvantifikovatelnými cíli a jednodušší s omezením mechanismů jejího monitorování;
- doporučuje **systematizaci analýzy územního dopadu** cestou zapojení různých dotčených subjektů již od rané fáze politického rozhodovacího procesu, aby tak byly podchyceny hospodářské, sociální a environmentální dopady legislativních a nelegislativních návrhů v rámci Společenství na jednotlivá území;
- zavazuje se předložit návrhy na podporu využívání **experimentování na místní a regionální úrovni** v některých oblastech činnosti Evropské unie, jako je strategie pro růst a zaměstnanost, sociální agenda, integrační politika, politika inovací, politika soudržnosti, udržitelný rozvoj či civilní ochrana;
- doporučuje **uzavírání evropských územních paktů**, které mohou na dobrovolném základě sdružit různé relevantní úrovně správy věcí veřejných s cílem uzpůsobit provádění velkých politických cílů a priorit Evropské unie, a to na základě partnerství s regionálními a místními orgány, a vyzývá **zainteresané územněsprávní celky, aby se v rámci takového procesu zavázaly k projevení zájmu** v rámci konzultace o provedení bílé knihy.

Zpravodajové: Luc Van den Brande (BE/ELS), poslanec vlámského parlamentu, předseda Výboru regionů

Michel Delebarre (FR/SES), starosta města Dunkerku, 1. místopředseda Výboru regionů

OBSAH

1. Úvod	3
2. Budování Evropy na základě partnerství	4
3. Podpora účasti v evropském procesu	7
4. Posilování efektivity činnosti Společenství	14
5. Provádění a monitorování bílé knihy	26

„Mnohých cílů nemůžeme dosáhnout osamoceně, nýbrž pouze společnými silami. Úkoly si mezi sebe dělí Evropská unie, členské státy a jejich regiony a obce.“⁽¹⁾

⁽¹⁾ Deklarace přijatá v Berlíně dne 25. března 2007 při příležitosti 50. výročí podpisu Římských smluv.

1. Úvod

Správa věcí veřejných je jedním z nejvýznamnějších prvků klíčových pro zdárný průběh evropské integrace. Evropa bude silná, její instituce legitimní, její politiky účinné a její občané budou mít pocit, že jde o ně a že mají možnost ovlivňovat věci, pouze tehdy, pokud způsob, kterým Evropa spravuje své věci veřejné, zaručí pro účely výkonu pravomocí Společenství a reakcí na celosvětové výzvy spolupráci mezi různými úrovněmi veřejné moci.

Tuto premisu promítly hlavy států a vlád do Berlínské deklarace ze dne 25. března 2007. V tomto dokumentu uznaly dosah víceúrovňové správy věcí veřejných a přihlásily se k vizi a koncepci Evropy, kterou formuloval Výbor regionů několik dní předtím ve své Římské deklaraci ⁽²⁾.

V současné době je v Evropské unii asi 95 000 územněsprávních celků, které mají významné pravomoci v klíčových oblastech, jako je vzdělávání, životní prostředí, hospodářský rozvoj, územní plánování, doprava, veřejné služby či sociální politiky, a přispívají k výkonu evropské demokracie a občanství ⁽³⁾.

Jak blízkost k občanům, tak různorodost správy na místní a regionální úrovni jsou skutečným přínosem pro Unii. Avšak navzdory výraznému pokroku, který lze v posledních letech pozorovat ve věci uznání role územněsprávních celků v evropském procesu, stále zůstávají zásadní kroky, které je ještě třeba podniknout, a to jak na úrovni Společenství, tak na úrovni členských států. Takový vývoj bude postupný, ale nyní je zapotřebí vynaložit opravdové úsilí na odstranění těch správních kultur, které stojí v cestě probíhajícím procesům decentralizace.

Současná světová krize zviditelňuje relevanci kvalitní správy věcí veřejných, zejména na evropské úrovni, a to, že do koncepce a provádění strategií Společenství je nezbytné úzce zapojit regionální a místní orgány vzhledem k tomu, že zhruba 70 % právních předpisů Společenství provádějí právě tyto orgány, a hrají tedy zásadní roli při provádění plánu hospodářské obnovy. V kontextu ubývání veřejných prostředků by se navíc mohly projevit tendence k zpětnému převádění společných politik na vnitrostátní úroveň a k centralizaci finančních prostředků, ačkoli globalizace naopak zvyšuje nutnost víceúrovňové správy věcí veřejných.

Schopnost Evropské unie adaptovat se na novou situaci ve světě totiž spočívá do značné míry ve schopnosti jejích území reagovat, jednat a spolupracovat. Proto je nezbytné dát Evropské unii takový způsob správy, který umožní zároveň:

- uznání globalizace a nástupu multipolárního světa, jenž určuje výzvy, které musí Evropská unie řešit,
- pokračování v procesu evropské integrace, jenž ruší hranice, sjednocuje trhy a přibližuje občany při současném respektování svrchovanosti členských států a zachování jejich identit.

Aby byl zaručen evropský model a jeho rozvoj, je totiž naprosto nezbytné čelit dvěma rizikům, která patří mezi nejvážnější hrozby globalizace:

- riziko uniformizace našich společností: je nutno podporovat rozmanitost;
- riziko rostoucích nerovností v členských státech a mezi členskými státy: je nutno bránit solidaritu.

⁽²⁾ Prohlášení pro Evropu přijaté Výborem regionů, DI/CdR 55/2007 fin.

⁽³⁾ Územněsprávní celky představují:

16 % HDP v EU-27;

1/3 veřejných výdajů;

2/3 z celkového objemu nákladů na veřejné investice;

56 % pracovních míst ve veřejné sféře (zdroj: Dexia – <http://www.dexia.be/fr/particulier/press/pressrelease20090205-localauthorities.htm>).

Politická iniciativa Výboru regionů přichází v době posunu a změny v procesu evropské integrace. Obměna Evropského parlamentu a Evropské komise, přechod k novému institucionálnímu rámci, přepracování rozpočtu Evropské unie jakož i přímé a nepřímé důsledky světové krize budou v následujících letech udávat tón programu Společenství na následující roky.

V průběhu nadcházejících měsíců bude Evropská unie muset definovat, revidovat a uzpůsobit strategie Společenství týkající se významných globálních témat a zavést nové nástroje, které zajistí jejich provádění. Tento příští cyklus musí vést k novému přístupu k evropské správě věcí veřejných, který se projeví jak v metodice a obsahu návrhů, tak v dopadu činnosti Společenství.

Víceúrovňová správa věcí veřejných totiž podporuje dosažení zásadních politických cílů Evropské unie, jako je Evropa občanů, hospodářský růst a sociální pokrok, udržitelný rozvoj a role Evropské unie jako globálního hráče. Víceúrovňová správa věcí veřejných posiluje demokratický rozměr Evropské unie a umožňuje vyšší účinnost jejích procesů. Neuplatňuje se však ve všech politikách Unie, a pokud se uplatňuje, pak zřídka symetrickým či stejnorodým způsobem.

Postup Výboru regionů a doporučení, která zformuloval, vycházejí ze stávajících smluv, nicméně jsou též v souladu s Lisabonskou smlouvou a jejím očekávaným vstupem v platnost, kdy tato smlouva zakotvuje územní rozměr a zejména pak územní soudržnost do procesu evropské integrace a posiluje mechanismy víceúrovňové správy věcí veřejných.

Zavedení skutečné víceúrovňové správy věcí veřejných v Evropě bylo vždy strategickou prioritou Výboru regionů. Takováto správa se dnes stala podmínkou řádné evropské správy věcí veřejných⁽⁴⁾. V této bílé knize je tato priorita zdůrazněna a jsou rovněž navržena jasná politická řešení ke zlepšení evropské správy věcí veřejných a doporučeny konkrétní mechanismy a nástroje k použití na všech jednotlivých stupních evropského rozhodovacího procesu. Rovněž jsou zde popsány směry činnosti a úvah, které mohou v zájmu občanů zjednodušit tvorbu a provádění politik Společenství⁽⁵⁾, jsou učiněny závazky k jejich rozvíjení a představeny ukázky sdílené správy věcí veřejných. Tato bílá kniha navíc představuje první příspěvek Výboru regionů k práci Skupiny moudrých, kterou Evropská rada pověřila, aby pomohla Evropské unii účinněji předvídat dlouhodobé potíže a čelit jim (tj. v horizontu 2020–2030), a to s Berlínskou deklarací ze dne 25. března 2007 jako výchozím bodem.

Bílá kniha je součástí dobrovolného politického přístupu, jehož cílem je *budování Evropy na základě partnerství*, a jsou zde stanoveny dva velké strategické cíle: podpora účasti v evropském procesu a posilování efektivity činnosti Společenství. Klesající zájem občanů o volby do Evropského parlamentu v době, kdy je tvář v tvář výzvam globalizace členství v Evropské unii většinou považováno za výhodu, by tak měl být impulsem k tomu, aby byla politická činnost opět založena na zásadách a mechanismech víceúrovňové správy věcí veřejných.

2. Budování Evropy na základě partnerství

Schopnost Unie plnit své poslání a dosahovat cílů, které si Společenství vytklo, závisí na jejím institucionálním uspořádání, avšak zejména na jejím způsobu správy věcí veřejných. Legitimitu, účinnost a viditelnost fungování Společenství zaručuje podíl všech subjektů. Tyto vlastnosti jsou zajištěny, pokud **jsou regionální a místní orgány skutečnými „partnery“** a nikoli pouze prostředníky. Partnerství totiž přesahuje rámec pouhé účasti a konzultování. Podporuje dynamičtější postupy a svěřování zvýšené odpovědnosti různým aktérům. Víceúrovňová správa tedy spočívá v tom, že se institucionální a partnerský způsob řízení navzájem doplňují a propojují⁽⁶⁾. Je tedy nutno povzbuzovat a podněcovat rozvoj politické a správní kultury v Evropské unii. Zdá se, že evropští občané tento si rozvoj přejí.

⁽⁴⁾ Evropský parlament ve své zprávě o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky ze dne 17. září 2008 vyzval Výbor regionů, „*aby se více angažoval při rozvíjení praxe řízení jak z kvantitativního, tak kvalitativního hlediska*“.

⁽⁵⁾ Do procesu zpracovávání této bílé knihy se zapojili zástupci akademické sféry, a to v rámci Seminářů Výboru regionů (www.cor.europa.eu/ateliers) a předběžné konzultace hlavních evropských sdružení územněsprávních celků.

⁽⁶⁾ Zpráva Evropského parlamentu o řízení a partnerství na vnitrostátní a regionální úrovni a o základně pro projekty v oblasti regionální politiky, A6- 0356/2008.

I. Občané a sdílená správa věcí veřejných: výsledky průzkumu Eurobarometr (7)

- Zvláštní zpráva Eurobarometru 307 o roli a dopadu regionálních a místních orgánů v Evropě, zveřejněná v únoru 2009, ukazuje, že sdílená správa věcí veřejných připadá Evropanům přirozená. Výsledky tohoto průzkumu, kterého se na podzim 2008 zúčastnilo 27 000 evropských občanů ve všech 27 členských státech, ukazují, že občané mají za to, že jejich političtí zástupci na celostátní úrovni, evropští poslanci a političtí zástupci na regionální a místní úrovni jsou schopni hájit jejich zájmy na evropské úrovni ve stejné míře (29 % respondentů důvěřuje svým politickým zástupcům na celostátní úrovni, 26 % svým evropským poslancům a 21 % svým politickým zástupcům na regionální a místní úrovni).
- Tento průzkum potvrzuje, že občané očekávají Evropu, která bude více odpovídat jejich každodenní realitě a která se bude opírat o činnost jejich regionálních a místních zastupitelů. 59 % respondentů má totiž za to, že regionální a místní orgány nejsou v evropském procesu dostatečně zohledněny.
- Výsledky průzkumu svědčí o tom, že se ztotožňují s místní a regionální demokracií; tuto skutečnost ilustruje míra důvěry, kterou mají k místním a regionálním zastupitelům (50 %), ve srovnání s mírou důvěry k vládám (34 %) a k Evropské unii (47 %).
- Tento průzkum Eurobarometru konečně vybízí k zavedení decentralizovaných komunikačních strategií – 26 % Evropanů má za to, že místní a regionální zastupitelé jim mohou nejlépe vysvětlit dopad evropských politik na jejich život (28 % má za to, že to nejlépe mohou činit političtí zástupci na celostátní úrovni, a 21 %, že poslanci Evropského parlamentu).

Výbor regionů chápe víceúrovňovou správou věcí veřejných jako koordinované působení Unie, členských států a místních a regionálních orgánů, založené na partnerství a zaměřené na vypracování a provádění politik Evropské unie. Takováto správa předpokládá společnou odpovědnost jednotlivých zainteresovaných úrovní správy a opírá se o všechny zdroje demokratické legitimacy a zastoupení subjektů, kterých se týká. Prostřednictvím integrovaného přístupu vyvolává společnou účast různých úrovní správy věcí veřejných na formulování politik a právních předpisů Společenství, a to prostřednictvím různých mechanismů (např. konzultace, analýzy územního dopadu atd.).

Víceúrovňová správa věcí veřejných je dynamický proces s horizontálním i vertikálním rozměrem, který nijak nerozdměňuje politickou odpovědnost, nýbrž naopak – pokud jsou mechanismy a nástroje relevantní a jsou správně používány, podporuje ztotožnění s rozhodnutími a jejich společné provádění. Víceúrovňová správa tedy představuje spíše politický model činnosti než právní nástroj a nelze ji chápat pouze jako dělbu pravomocí.

V roce 2001 stanovila Evropská komise v Bílé knize o evropské správě věcí veřejných (8) **pět zásad, na nichž je řádná správa věcí veřejných založena: otevřenost, účast, odpovědnost, efektivnost a soudržnost.** Víceúrovňová správa věcí veřejných zaručuje provedení těchto zásad, navazuje na ně a doplňuje je.

Provádění víceúrovňové správy věcí veřejných spočívá v **dodržování zásady subsidiarity**, která brání tomu, aby bylo rozhodování koncentrováno na jediném stupni výkonu veřejné moci, a která zaručuje, že politiky jsou vytvářeny a prováděny na úrovni, která je v daném případě nejvhodnější. **Dodržování zásady subsidiarity a víceúrovňová správa věcí veřejných jsou navzájem neoddělitelné – jedna se vztahuje k pravomocím na různých úrovních veřejné moci a druhá klade důraz na jejich interakci.**

(7) Eurobarometr: Výbor regionů: <http://www.cor.europa.eu/> a Evropská komise: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_specia_en.htm.

(8) Bílá kniha Evropské komise, KOM(2001) 428 v konečném znění.

Evropská unie stojí na základě společných hodnot a základních práv, který vede ke vzniku společné politické kultury na úrovni Evropské unie. Základními strukturálními zásadami, které inspirují a vedou činnost Společenství, jsou subsidiarita, proporcionalita, blízkost, partnerství, účast, solidarita a vzájemná loajalita. Tyto zásady tvoří **evropský model ochrany základních práv, mezi něž patří regionální a místní samospráva a respektování rozmanitosti. Podpora a obrana tohoto modelu předpokládá sdílenou odpovědnost mezi všemi úrovněmi veřejné moci.**

Výbor regionů se mimo jiné podílí na provádění memoranda o dohodě mezi Evropskou unií a Radou Evropy s cílem dosáhnout **celoevropské shody na víceúrovňové správě věcí veřejných** založené na demokratických hodnotách a zásadách a na ústavní úpravě základních práv ⁽⁹⁾.

Víceúrovňová správa věcí veřejných se neomezuje na promítnutí evropských či vnitrostátních cílů do místní či regionální činnosti, nýbrž je nutno ji chápat jako **integrováný proces zahrnující cíle regionálních a místních územněsprávních celků do strategií Evropské unie.** Víceúrovňová správa věcí veřejných by měla mimo jiné posilovat a utvářet pravomoci regionálních a místních orgánů na celostátní úrovni, podporovat jejich zapojení do koordinace evropské politiky a tím usnadňovat tvorbu a provádění politik Společenství.

Podmínky pro řádnou víceúrovňovou správu věcí veřejných totiž spočívají v samotných členských státech. Přestože v Evropě působí zřejmý trend směrem k decentralizaci, který zajisté není všude stejně intenzivní, avšak v určité míře se vyskytuje všude, nejsou podmínky pro tuto sdílenou správu zcela naplněny. **Zásady a mechanismy konzultace, koordinace, spolupráce a vyhodnocování, které jsou prosazovány na úrovni Společenství, se musí uplatňovat v první řadě v členských státech.**

Posun základních prvků evropské společnosti založené na zdrojích ke společnosti založené na znalostech vyžaduje, aby došlo k rozvoji způsobů zprávy věcí veřejných, které by do budoucna měly být více založeny na horizontálnějším globálním a inkluzivním přístupu, v jehož důsledku budou vznikat zacílenější strategie Společenství a koordinované a integrované společné politiky. Rozpočet Evropské unie by měl odrážet **postup k integraci**, založený na vytváření a financování společných politik a činností Společenství experimentální povahy.

Metoda Společenství musí zůstat úhelným kamenem evropské správy věcí veřejných ⁽¹⁰⁾. Až dosud totiž zaručuje úspěšný průběh procesu evropské integrace, musí však být schopna uzpůsobení, aby zůstala vzorem účinné a transparentní politické organizace.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- iniciovat dohodovací proces, jehož výsledkem by bylo vypracování **Listiny Evropské unie o víceúrovňové správě věcí veřejných**, ve které by byly stanoveny zásady a způsoby umožňující společné a sdílené chápání evropské správy věcí veřejných, které by zohledňovalo zásadu subsidiarity podporovalo správu věcí veřejných na místní a regionální úrovni a proces decentralizace v členských státech, kandidátských zemích a sousedních státech a které by znamenalo garanci politické vůle respektovat autonomii regionálních a místních orgánů a jejich zapojení do evropského rozhodovacího procesu;

⁽⁹⁾ Výbor regionů a Kongres místních a regionálních orgánů Rady Evropy za tímto účelem spolupracují na základě dohody o spolupráci, kterou uzavřely.

⁽¹⁰⁾ Evropská komise navrhla v Bílé knize o evropské správě věcí veřejných obnovenou metodu Společenství jako metodu pro budoucnost, která znamená, že „je třeba zajistit, aby Komise navrhovala a prováděla politiky, aby Rada a Parlament rozhodovaly a aby se vnitrostátní a regionální subjekty zapojovaly do politického procesu Unie“. KOM(2001) 428 v konečném znění.

- podporovat **víceúrovňovou ochranu základních práv** a spolupracovat za tímto účelem s Agenturou pro základní práva, aby tak byly prosazovány a šířeny osvědčené postupy vypracované na regionální a místní úrovni ⁽¹⁾;
- zapojovat se do diskuse ve Společenství a do příštích jednání s cílem hájit **ambiciózní rozpočet Společenství**, v němž budou vyčleněny nezbytné zdroje na včasné nacházení odpovědí na globální výzvy a provádění integrovaných a koordinovaných strategií a který bude pevnou oporou a pákou pro smluvně ošetřená partnerství mezi různými stupni veřejné správy;

doporučuje:

- aby každá významnější strategická reforma ve Společenství byla doprovázena **územním akčním plánem** dohodnutým mezi Evropskou komisí a Výborem regionů, který stanoví politické mechanismy k usnadnění osvojení, uskutečnění a vyhodnocování prováděných politik a jehož součástí bude plán decentralizované komunikace. Toto opatření by umožnilo zvrátit současný stav, kdy jsou regionální a místní orgány příliš často ve fázi koncipování činnosti Společenství opomíjeny;
- aby v paktech růstu a stability, které vytvářejí členské státy, a v jejich hodnocení ze strany Evropské komise, byl jednak plně zohledňován kvantitativní a kvalitativní rozměr **regionálních a místních financí** a jednak lépe zapojovány územněsprávní celky do procesu správy veřejných výdajů.

3. Podpora účasti v evropském procesu

Ztotožnění se občanů s evropským procesem je věcí důvěryhodnosti evropské demokracie. **Evropské občanství se buduje a evropská správa věcí veřejných se organizuje na principu účasti.** Tento princip má dva rozměry: zastupitelskou demokracii, která představuje základ, a participativní demokracii, která ji doplňuje. Řádná evropská správa věcí veřejných vyžaduje, aby volené orgány a subjekty občanské společnosti spolupracovaly na dosahování společného blaha. Regionální a místní orgány jsou nositeli nepopíratelné demokratické legitimacy. Jsou přímo odpovědné občanům, představují převažující část demokratické legitimacy v Evropské unii a vykonávají významnou část politických pravomocí. Víceúrovňová správa věcí veřejných musí za tímto účelem zajistit jednak institucionální uznání různých úrovní veřejné moci v Evropě, a to prostřednictvím vhodných mechanismů, jednak organizaci politické spolupráce a podněcování evropské veřejné sféry.

Upevňování institucionálního zastoupení

Institucionální zastoupení regionálních a místních orgánů bylo poprvé zaručeno v Maastrichtské smlouvě a při následných reformách institucí bylo dále upevněno. Vstup Lisabonské smlouvy v platnost by představoval významný milník v institucionálním uznání víceúrovňové správy věcí veřejných ve fungování Evropské unie. V tomto ohledu je nutno podporovat posílení zastoupení a vlivu regionálních a místních orgánů v rozhodovacím procesu ve Společenství, a to jak v rámci Výboru regionů, tak v rámci činnosti Rady Evropské unie. Smlouvy totiž od roku 1994 umožňují regionům účastnit se v souladu s příslušnými vnitrostátními ústavními předpisy činností Rady Evropské unie. Tato přímá účast umožňuje, aby byli do delegací členských států zapojeni zástupci dotčených regionů, aby mohli tyto zástupce vést vnitrostátní delegaci a aby mohli případně předsedat schůzi Rady.

⁽¹⁾ Ve zprávě nazvané Učinit z Listiny základních práv skutečnost, jejíž zpracování objednal Výbor regionů u Birminghamské univerzity, jsou uvedeny první návrhy, jak podpořit zvýšení povědomí občanů o jejich právech, a příklady osvědčených postupů používaných územněsprávními celky. CdR 6623/2008.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- upevnit v souladu se svým Prohlášením o poslání svůj **status politického shromáždění**, své zapojení do tvorby evropských strategií a právních předpisů Společenství, a to v relevantních fázích rozhodovacího procesu, dále upevnit monitorování zásady subsidiarity podle ustanovení a ducha Lisabonské smlouvy, vyhodnocování územního dopadu politik Společenství a svou roli prvku, který usnadňuje participativní demokracii v Evropě;
- rozvíjet za tímto účelem **své interinstitucionální vztahy** s Evropskou komisí s cílem revidovat vzájemnou dohodu o spolupráci, s Evropským parlamentem v kontextu politického programu pro příští volební období a konečně s Radou Evropské unie s cílem sblížit pro účely koncipování a provádění evropských rozhodnutí mezivládní dynamiku a politickou činnost regionálních a místních zastupitelů.
- vyvíjet nadále činnost směřující ke **sblížení s vnitrostátními parlamenty** a regionálními legislativními sbory, zejména pak v rámci procesu monitorování subsidiarity.

žádá členské státy:

- **aby jej systematicky zapojovaly do formálních či neformálních zasedání Rady**, která jsou věnována politikám Společenství spadajícím do oblastí, pro něž je stanovena povinná konzultace, nebo které se v rámci kompetencí regionálních a místních orgánů těchto orgánů obzvlášť dotýkají;
- **aby měl přístup k dokumentům Rady** ze stejného titulu jako ostatní orgány Společenství, které se podílejí na vypracovávání právních předpisů Společenství;

vyzývá členské státy:

- aby tehdy, neexistuje-li možnost řádného zastoupení na zasedáních Rady nebo jejich přípravných výborů, **zavedly interní dohodovací a koordinační procesy s regionálními a místními orgány a umožnily jim elektronický přístup k monitorovacímu systému členských států pro návrhy právních předpisů EU, které se právě připravují**, s cílem jednak zohlednit jejich pravomoci v rámci vypracování vnitrostátního postoje, jednak poskytnout všem možnost zapojit se do kontroly subsidiarity.
- k posílení a doplnění stávajících mechanismů utváření vnitrostátního postoje a řádného zastoupení na zasedáních Rady tak, aby plně respektovaly rozložení pravomocí stanovené jejich příslušným ústavním pořádkem.

Organizace politické spolupráce

Víceúrovňová správa věcí veřejných předpokládá k dosažení společných cílů vzájemnou loajalitu mezi všemi úrovněmi veřejné moci a mezi institucemi. Institucionální rámec je zásadní, avšak není k zajištění řádné správy věcí veřejných dostatečný. Naproti tomu je však nezbytná kvalitní spolupráce mezi různými úrovněmi politické moci a institucemi; **jde o spolupráci založenou na důvěře, a nikoli na konfrontaci různých politických a demokratických legitimit.**

Evropskou demokracii by posílila inkluzivnější a flexibilní interinstitucionální spolupráce a politická spolupráce, kterou by ve větší míře podporovaly různé úrovně veřejné moci; evropské politické strany jsou zvláště významným prvkem posílení evropského prostoru a napomáhají tak rozvoji **politické kultury víceúrovňové správy věcí veřejných.**

Vzhledem k politické povaze Výboru regionů a Evropského parlamentu je logické, aby spolu úzce spolupracovaly za účelem posílení **demokratické legitimacy procesu evropské integrace**, a to jak v kontextu evropských politických rodin a skupin, tak také v rámci jejich jednotlivých pracovních orgánů ⁽¹²⁾.

Meziparlamentní spolupráce se postupně prosazuje jako zásadní složka demokratické legitimacy a procesu tvorby evropských právních předpisů. Víceúrovňová správa je postup, jehož pomocí mohou být do procesu lépe zapojeny všechny místní a regionální orgány. Zejména regionální parlamenty a regionální legislativní sbory budou na základě systému včasného varování, který je zakotven v Lisabonské smlouvě, schopny podílet se na hodnocení uplatnění zásady subsidiarity.

Návrh Lisabonské smlouvy se týká všech členských států, ale může být prováděn různým způsobem. VR tedy vyzývá ty členské státy, jejichž parlament nemá komoru, která by zastupovala místní samosprávy, aby počítaly s možností zapojit je do procesu monitorování zásady subsidiarity.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- posílit **politickou a institucionální spolupráci s Evropským parlamentem** s cílem podpořit zohledňování starostí občanů v koncipování a provádění činnosti Společenství.
- podpořit pilotní iniciativu „**Erasmus pro zvolené místní a regionální představitele**“, spolupracovat za tímto účelem s Evropským parlamentem, Radou a Evropskou komisí na jejím koncepčním a provozním rozvoji a podporovat realizaci vzdělávacích programů a programů výměny osvědčených postupů určených pro místní a regionální zastupitele;

vyzývá:

- **územní zastupitelské sbory**, aby věnovaly zvláštní zasedání problematice evropské integrace a evropským politikám a aby ke svým rozpravám přizývaly zástupce jednotlivých evropských orgánů zapojených do sdílené správy věcí veřejných.

Pakt primátorů představuje referenční vzor pro aktivní zapojení měst a regionů do realizace strategických cílů Evropské unie a zasluhuje si, aby byl rozšířen i na jiné oblasti, jako je zaměstnanost, integrační politika či sociální vyloučení.

II. Pakt primátorů: zapojit se a spolupracovat v boji proti změně klimatu

- Pakt primátorů je politická iniciativa, jejímž cílem je sdružit starosty evropských měst ve spolupráci na dosažení společného cíle, jímž je snížení emisí CO₂ do roku 2020: snížení emisí skleníkových plynů o 20 %, zvýšení energetické účinnosti o 20 % a 20 % podíl energie z obnovitelných zdrojů ve spotřebě energie.
- Města a regiony jsou odpovědné za více než polovinu emisí skleníkových plynů, které vznikají využíváním energie v činnosti člověka. Bylo tedy zcela nezbytné vytvořit odpovídající rámec, aby se města, regiony a členské státy zhostily své odpovědnosti v boji proti změně klimatu.

⁽¹²⁾ Výbor Evropského parlamentu pro regionální rozvoj ve svém stanovisku o nové úloze a úkolech Parlamentu podle Lisabonské smlouvy zdůraznil význam vztahů Parlamentu s Výborem regionů. PE 404.556 v02-00 (30/05/2008).

- Podpisem pod tímto paktem se starostové dobrovolně zavazují k tomu, že ve své obci provedou akční plán pro udržitelné využívání energie. Díky Paktu primátorů může vzniknout síť pro sdílení průkopnických zkušeností, lze usnadnit výměnu osvědčených postupů a zvyšovat povědomí občanů a místních socioekonomických subjektů o udržitelném využívání energie.
- Výbor regionů se po boku Evropského parlamentu chystá rozvíjet tuto iniciativu a navrhuje její rozšíření také na regionální orgány. Je totiž nutné, aby akční plány měst odpovídaly kontextu regionálních a celostátních akčních plánů.
- Aby byla zvýšena účinnost Paktu primátorů, je rovněž zásadní, aby politickou mobilizaci v terénu následovaly konkrétní kroky v oblasti evropské politiky a financování: místní a regionální orgány, které hodlají investovat do programů ke zvýšení energetické účinnosti a k podpoře užívání obnovitelných zdrojů energie by měly mít snadný přístup k půjčkám Evropské investiční banky.

PS: K měsíci březnu 2009 podepsalo Pakt primátorů 470 evropských měst a mnoho dalších vyjádřilo záměr tak učinit.

Regionální a místní orgány se postupně staly neopominutelnými aktéry vnější politiky Evropské unie a strategie rozšiřování. Aniž by byly zdvočovány relevantní nástroje na úrovni Společenství, platí, že empirický přístup, na jehož základě se rozvíjely mezinárodní vztahy regionálních a místních orgánů, z těchto orgánů dnes činí **aktéry globalizace**.

Přidaná hodnota účasti územněsprávních celků na procesu rozšiřování byla prokázána při předchozích rozšířeních a musí představovat referenční prvek při provádění současné strategie, aby byl vytvořen **dynamický pohyb směrem k trvalé demokracii na místní a regionální úrovni** ⁽¹³⁾, ⁽¹⁴⁾.

Presvědčivý příklad dokládající relevanci víceúrovňové správy věcí veřejných představuje také **regionální přístup evropské politiky sousedství** (středomořský rozměr, Východní partnerství, Černomořská synergie, severní rozměr), jakož i evropská politika širšího sousedství (zahrnující nejvzdálenější regiony), která usiluje o podporu v důsledku účinné spolupráce na regionální a místní úrovni. Rovněž tak Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), zapojené do řízení Unie pro Středomoří, místní a regionální shromáždění zemí východní Evropy a jižního Kavkazu v souvislosti s Východním partnerstvím, které navrhuje Evropská komise, nebo stálé územní fórum pro severní rozměr, které zmiňuje Výbor regionů, mohou vnést do politiky sousedství operativní a integrovanou dynamiku.

III. Místní a regionální orgány jako partneři Unie pro Středomoří

- Aby mělo obnovené evropsko-středomořské partnerství územní rozměr a aby byla v jeho rámci zajištěna politická reprezentace na regionální a místní úrovni, rozhodl se Výbor regionů zřídit Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM).

Hlavy států a vlád států Evropy a Středomoří, které se sešly v Paříži dne 13. července 2008, ocenily politickou iniciativu Výboru regionů.

- Cílem shromáždění ARLEM je doplnit toto partnerství o regionální a místní rozměr a zaručit tak odpovídající zastoupení regionálních a místních celků a jejich aktivní účast na jeho řízení. Umožňuje, aby územněsprávní celky dospěly ke konkrétním výsledkům a aby výsledky tohoto partnerství představovaly pro občany hmatatelnou skutečnost.

⁽¹³⁾ Stanovisko Výboru regionů k přidané hodnotě účasti územněsprávních celků na procesu rozšiřování. CdR 93/2008 fin.

⁽¹⁴⁾ Sdružení Spojená města a místní vlády (Cités et Gouvernements Locaux Unis – CGLU) zveřejňuje pravidelné zprávy o decentralizaci a místní demokracii ve světě.

- Shromáždění ARLEM je složeno ze stejného počtu regionálních a místních zástupců z EU a z partnerských středomořských zemí a aspiruje na uznání coby poradní shromáždění nového řízení Unie pro Středomoří. Zaměří se rovněž na účast územněsprávních celků na konkrétních projektech v mnoha oblastech, jako je rozvoj podnikání, životní prostředí, energetika, doprava, vzdělávání, kultura, migrace, zdraví či decentralizovaná spolupráce. Podporou výměny osvědčených postupů bude podporovat územní spolupráci a nabídne nové platformy dialogu.

Tradiční mnohostranný charakter typický pro spolupráci mezi vnitrostátními vládami a OSN se ostatně vyvíjí a obohacuje se o systematickou spolupráci mezi orgány územněsprávních celků. Na základě této skutečnosti zřídil Program OSN pro rozvoj „platformu pro inovační partnerství“⁽¹⁵⁾.

Víceúrovňová správa věcí veřejných totiž přináší do rozvojových strategií, jejichž cílem je dosažení rozvojových cílů tisíciletí, územní, a nikoli již odvětvový přístup, a to v kontextu omezení, která jsou typická pro příliš centralistické, odvětvové a vertikální přístupy, které v rozvojové pomoci až příliš dlouho převládaly⁽¹⁶⁾. Diplomacie měst představuje mimo jiné další páku v politické spolupráci v rámci vnější činnosti Evropské unie, kterou nelze přehlížet, neboť umožňuje překonávat významné diplomatické a politické překážky.

Družby měst a programy spolupráce příhraničních regionů se staly zásadním nástrojem v procesu přistupování států k EU, v předvstupní fázi a v rámci politiky sousedství. V kontextu globalizace udržují hodnoty evropské integrace a zároveň napomáhají rozvíjení nových forem solidarity⁽¹⁷⁾.

Tím, že mezinárodní instituce a evropské orgány v posledních letech uznaly přínos územního řízení a decentralizované spolupráce, posílily **rolí regionálních a místních orgánů v celosvětovém řízení**⁽¹⁸⁾.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- vyhodnotit **zkušenosti územněsprávních celků v rámci předchozích rozšíření**, a to v souvislosti s činností jeho pracovních skupin zaměřených na západní Balkán, Turecko a Chorvatsko, jakož i s činností Společného poradního výboru pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii;
- rozvíjet **politický a provozní potenciál územních shromáždění** v souvislosti s evropskou politikou sousedství, jednoznačně v tomto ohledu zdůrazňuje význam interinstitucionální spolupráce a koordinace s dalšími mechanismy, které jsou k dispozici;
- uvést ve spolupráci s Evropskou komisí v život **„burzu decentralizované spolupráce“**, a to formou internetového portálu, s cílem organizovat virtuálními prostředky výměnu názorů mezi evropskými územněsprávními celky aktivními v oblasti rozvojové spolupráce, čímž se zjednoduší doplňkovost mezi projekty evropských územněsprávních celků a územněsprávních celků rozvojových zemí⁽¹⁹⁾;
- posilovat svou institucionální pozici jakožto orgánu Evropské unie kompetentního v oblasti rozvoje místní a regionální demokracie v rámci vnější politiky Unie při **misích k pozorování voleb v Evropě a ve třetích zemích** a posilovat svou spolupráci v této věci s Evropskou komisí a Kongresem místních a regionálních samospráv Rady Evropy.

⁽¹⁵⁾ ART GOLD je iniciativa pro mezinárodní spolupráci, která sdružuje programy a činnosti různých agentur OSN (PNUD, UNESCO, UNIFEM, FENU, OMS, UNORS a jiných) na podporu nového multilateralismu.

⁽¹⁶⁾ Světové fórum sdružení regionů (FOGAR) a organizace FAO podepsaly memorandum o porozumění.

⁽¹⁷⁾ Rada obcí a regionů Evropy (CCRE) vytvořila internetový portál na podporu družeb. www.twinning.org.

⁽¹⁸⁾ Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů: Místní orgány: aktéři rozvoje. SEK(2008)2570.

⁽¹⁹⁾ Návrh stanoviska Výboru regionů k tématu Místní orgány: aktéři rozvoje. CdR 312/2008 rev. 1.

žádá Evropskou komisi:

- aby zvážila přijetí **dobrovolné politické charty o přidružení územněsprávních celků k procesu rozšiřování**, která by představovala společný referenční bod pro účely rozvoje nástroje předvstupní pomoci podle potřeb územněsprávních celků a posílení přeshraniční spolupráce a institucionální a administrativní kapacity regionálních a místních struktur kandidátských zemí a zemí, které se mohou stát kandidátskými zeměmi ⁽²⁰⁾.

Podněcování participativní demokracie

Řízení je stále více strukturováno do sítí a přednostně využívá dynamiky horizontální spolupráce. Tento vývoj může napomoci většímu zohlednění řady sítí činných na místní a regionální úrovni jak v Evropě, tak ve světě. Výboru regionů připadá vzhledem k těmto názorovým multiplikátorům úkol propojit je s evropským procesem a přispět tak ke zdaru společných politik a jejich přisvojení ze strany občanů.

IV. Open Days: Evropský týden regionů a měst

- Výbor regionů a ředitelství REGIO Evropské komise pořádá v Bruselu každoročně Evropské dny regionů a měst. V rámci institucionálního partnerství rozšířeného o předsednictví Rady a o Evropský parlament tato událost hostí více než 7 000 účastníků a kolem 250 partnerů. Oficiálním partnerem Open Days jsou na jedné straně regiony a jejich zastoupení v Bruselu a na druhé straně mnoho dalších místních partnerů, jako např. místní spolky a výzkumná zařízení. Tito partneři jsou hlavními organizátory řady seminářů, workshopů a značné části rámcového programu Open Days.
- Různé akce, semináře, dílny, aktivity určené médiím či výstavy sdružují kolem daného tématu spojeného s činností Společenství a s evropskými prioritami regionálních a místních orgánů mimo jiné evropské vnitrostátní, regionální a místní političky a politiky, odborníky a zástupce socioekonomických kruhů, odborů, finančních institucí a občanské společnosti.
- Tuto akci v Bruselu doprovází další akce v partnerských městech a regionech, které usnadňují výměnu zkušeností, vzájemné propojení sítí a konfrontaci názorů a odborných poznatků ⁽²¹⁾.

Sítě, organizace a sdružení územněsprávních celků přispívají k mobilizaci regionálních a místních orgánů v evropském procesu a k jejich zapojení do provozních mechanismů územní spolupráce ⁽²²⁾. Od doby, kdy vznikl Výbor regionů, bylo dosaženo stavu, kdy spolupráce Výboru s hlavními evropskými a vnitrostátními sdruženími územněsprávních celků a některými tematickými sítěmi umožňuje, že se institucionální role Výboru a těchto organizací doplňuje. Pokračováním ve své činnosti a podporou cílů a opatření stanovených v bílé knize bude Výbor regionů usilovat o spolupráci s evropskými sdruženími místní a regionální samosprávy.

⁽²⁰⁾ Stanovisko Výboru regionů k přidané hodnotě účasti územněsprávních celků na procesu rozšiřování. CdR 93/2008 fin.

⁽²¹⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2009/index.cfm

⁽²²⁾ — Shromáždění regionů Evropy (ARE) zavedlo program meziregionální spolupráce, jehož cílem je rozvíjet evropské vědomí, podporovat Evropu regionů a podněcovat regionální podniky k přijímání stážistů.

— Sdružení zastupitelů z horských oblastí (AEM) rozvíjí projekt meziregionální spolupráce horských regionů v rámci programu INTERREG.

— Sdružení evropských pohraničních regionů (ARFE) vytvořilo síť pohraničních regionů k výměně osvědčených postupů s cílem rozvíjet konkrétní návrhy, které lze realizovat v rámci programů Společenství.

Víceúrovňová správa věcí veřejných je také velmi důležitá pro podporu aktivního občanství a zajišťuje decentralizovanou komunikační politiku, která více odpovídá konkrétním a bezprostředním očekáváním občanů tím, že postupně pomáhá překonávat propast, která je dělí od institucí Společenství a od politiků.

Decentralizovaná komunikace o Evropě směřuje zejména k podpoře integrace evropské dimenze do politického řízení na místní a regionální úrovni, ke zjednodušení styků s místními a regionálními médii a k používání nových inovačních komunikačních technologií na místní a regionální úrovni, zejména pak zdrojů internetového nástroje 2.0. Mimo jiné vede k podněcování organizace politických diskusí a veřejných schůzí týkajících se evropských témat na místní a regionální úrovni a slibuje tak dosažení aktivního občanství podporou účasti na evropských záležitostech.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- rozvíjet intenzivní spolupráci s **relevantními sítěmi na místní a regionální úrovni**, které podporují propojenost a interakci mezi politickými, hospodářskými, spolkovými a kulturními sférami v evropské společnosti, a zohledňovat na místní a regionální úrovni osvědčené postupy;
- přispívat k provádění **skutečně decentralizované komunikační politiky**, jejíž význam byl uznán ve společném prohlášení Evropského parlamentu, Evropské komise a Rady nazvaném Partnerství pro komunikaci o Evropě⁽²³⁾ a která je založena na politickém zapojení institucionálních aktérů za účelem stálého podněcování evropské diskuse v městech a regionech Evropy a zohledňování rozhodnutí přijatých na úrovni Společenství;
- vypracovat **akční plán**, v němž dojde k rozlišení mezi komunikačními nástroji podle stanovených cílů a dotčených politických oblastí, aby bylo možno dosáhnout synergií mezi komunikací o společné strategii a politikách a jejich projevy zaměřujícími se na občany na místní a regionální úrovni, a předložit příslušná doporučení Interinstitucionální skupině pro informování (GII)⁽²⁴⁾.
- navrhnout metody a nástroje, které je třeba zavést na místní a regionální úrovni za účelem snížení komunikačního deficitu a **podpory zvýšeného zájmu místních a regionálních médií o dopad politik Evropské unie na každodenní život občanů**, a posílit svůj **komunikační a informační potenciál a potenciál zprostředkování informací o Evropě**, a to s využitím nových komunikačních nástrojů, zejména pak nástroje Web 2.0.

doporučuje:

- zavedení **odpovídajících nástrojů na podporu participativní demokracie**, a to zejména v rámci Lisabonské strategie, sociální agendy a Göteborgské strategie, a **rozvíjení mechanismů typu „Místní agenda 21“**, což jsou participativní integrované mechanismy k formulování dlouhodobých strategických plánů⁽²⁵⁾;
- prozkoumání, po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost, oblasti možností spolupráce Výboru, místních a regionálních orgánů a ostatních institucí EU při vývoji nového nástroje, Evropské občanské iniciativy, aby bylo možné uplatnit její potenciál k podpoře skutečné evropské politické diskuse a zvýšit tím legitimitu systému víceúrovňové správy v EU;

⁽²³⁾ Partnerství pro komunikaci o Evropě: Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 9. října 2008 a společné prohlášení Evropského parlamentu, Evropské komise a Rady (P6Ta(2008) 0463).

⁽²⁴⁾ Výbor regionů již nabízí svým členům a regionálním a místním územněsprávním celkům soubor komunikačních nástrojů pro účely vysvětlování politik Evropské unie občanům. CdR 234/2008 fin.

⁽²⁵⁾ V důsledku iniciativy zahájené v roce 2002 na johannesburském summitu o trvale udržitelném rozvoji se Konference vzdálených mořských regionů Evropy (CRPM) a Světové fórum sdružení regionů (FOGAR) staly aktivními členy sítě regionálních vlád pro trvale udržitelný rozvoj (nrg 4SD).

- **posílit výchovu k evropskému občanství**, a to s využitím pravomocí regionálních a místních orgánů;

žádá Evropskou komisi:

- aby při zjišťování evropského veřejného mínění (**Eurobarometr**), které provádí, zvažila zavedení nových parametrů, které by odrážely skutečné zapojení místních a regionálních orgánů do fungování Evropské unie a provádění společných strategií a politik;

vyzývá:

- členské státy, aby prováděly **inkluzivnější elektronické řízení** regionů a měst, a regiony a města, aby prostřednictvím své komunikační politiky a svého systému elektronického řízení šířily povědomí o výsledcích, kterých dosahuje Evropská unie, a o jejich významu pro občany.
- orgány Společenství, aby zavedly komunikační strategii typu Web 2.0 a používaly nové internetové společenské sítě jako YouTube///EU Tube.

4. Posilování efektivity činnosti Společenství

Víceúrovňová správa věcí veřejných směřuje k posílení činnosti Společenství v oblastech, které zajímají evropské občany nejvíce. V tak integrovaném prostoru, jako je Evropská unie, má totiž každé opatření Společenství přímý dopad na území a jejich obyvatele. Je proto nezbytné zajistit soulad mezi cíli Společenství a územním dopadem jeho politik. Doporučení této bílé knihy se tudíž zaměřují na lepší přizpůsobení cílů Společenství konkrétní realitě v rozmanitých podobách správy a plánování, v níž se nacházejí místní a regionální volení zástupci při provádění hlavních politik Společenství.

Výběr relevantních nástrojů je prvořadou podmínkou pro zaručení účinnosti metody Společenství a zajištění toho, aby se standardy evropské správy věcí veřejných vyvíjely s větším prostorem pro diferenciaci a specializaci. Rozdělení těchto nástrojů mezi jednotlivé úrovně výkonu veřejné moci se pak stává zárukou soudržnosti činnosti Společenství. Je třeba rozvíjet procesy konzultace, experimentování, posouzení územního dopadu, otevřenou metodu koordinace, právní nástroje pro uzavírání smluv, jako jsou územní pakty či evropské seskupení pro územní spolupráci, abychom dokázali zvrátit negativní účinky přílišné koncentrace rozhodovacích pravomocí, roztržičnosti přijatých opatření a rozmělnění výsledků. Tyto mechanismy a nástroje představují nové cesty k naplnění strategických cílů Evropské unie.

Tvorba a provádění společných politik na základě partnerství

Tento způsob pružné správy věcí veřejných lze úspěšně uzpůsobit pro potřeby jednotlivých politik, a to v závislosti na proměnných mechanismech a na povaze těchto politik. Politika soudržnosti představuje příklad osvědčeného postupu v oblasti víceúrovňové správy věcí veřejných a politika životního prostředí fungovala jako laboratoř, v níž byly vypracovány některé mechanismy a postupy.

V. Evropská politika soudržnosti: pákové efekty pro politiky Společenství

- Politika soudržnosti již dvacet let prokazuje svou přidanou hodnotu a díky realizaci konkrétních projektů ilustruje občanům evropskou solidaritu. V průběhu času prošla vývojem – vznikla jako doplňkové opatření při vytvoření jednotného trhu, aby zajistila rozvoj nejslabších regionů, umožnila zmírnění socioekonomických rozdílů vzniklých postupným rozšiřováním Unie a stala se významným nástrojem, o který se opírá strategie pro růst a zaměstnanost ve všech územích Unie. V poslední době se pracuje na jejím využití na podporu evropského plánu na oživení ekonomiky.

- Evropská politika soudržnosti, která v současné době představuje třetinu rozpočtu Společenství, vykonává skutečný pákový efekt jak v oblasti finanční, tak v oblasti interinstitucionálního partnerství posíleného přítomností partnerství veřejného a soukromého sektoru a finančními nástroji Evropské investiční banky. Pákový efekt evropské politiky soudržnosti se projevuje také v její schopnosti podpořit synergie na evropské úrovni mezi místními, regionálními a celostátními strategickými prioritami rozvoje.

Další významný aspekt pákového efektu spojeného s využíváním strukturálních fondů souvisí s posilováním institucionálních kapacit orgánů veřejné správy. Politika soudržnosti tím, že podporuje jejich řídicí kapacity a slaďuje jejich postupy v evropském měřítku, usnadňuje provádění politik Společenství. Konečně politika soudržnosti umožnila díky pozitivním efektům partnerství a spolupráce mezi veřejnými institucemi a subjekty občanské společnosti zavést v případech řady různorodých situací v Evropské unii globální řešení.

- K definování širšího pojetí územní soudržnosti, které by přihlíželo k novým výzvám, jimž čelí regiony a místní orgány (globalizace, změna klimatu, energetická bezpečnost, přistěhovalectví...), je nutné, aby se konkrétní cíle, na jejichž plnění se přidělují evropské fondy, definovaly flexibilním způsobem v závislosti na specifikách každého území a na vlastní strategii konkurenceschopnosti a udržitelnosti.

V oblastech politiky, které nejsou výslovně v pravomoci Evropské unie, ale kde se projevuje jistý vliv politik Společenství, jako jsou například politika bydlení či rozsáhlé oblasti služeb obecného zájmu, představuje víceúrovňová správa mimo jiné nástroj, který umožňuje pochopit propojenost těchto oblastí a překonat příliš striktní chápání dělby pravomocí, aby bylo možné sledovat společné cíle a současně zohlednit ústavní a správní rozmanitost v dotyčných členských státech.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- **naplánovat a zahájit iniciativy směřující k šíření osvědčených postupů v oblasti partnerství** spojené s definováním místních, regionálních, vnitrostátních a nadnárodních politických priorit v členských státech a k podpoře veškerých iniciativ zahájených členskými státy, Evropským parlamentem a Evropskou komisí za účelem provádění zásady partnerství s regionálními a místními územněsprávními celky nikoli pouze ve fázi monitorování výkonu politik, nýbrž také a zejména při jejich koncipování;
- **navrhnout interinstitucionální mechanismy, které posílí politickou a strategickou povahu vyhodnocování evropské politiky soudržnosti**, a to za současné konsolidace zpráv vypracovaných na vnitrostátní a regionální úrovni v evropském analytickém a projekčním rámci.

doporučuje:

- **upevnit praxi partnerství** jak ve vertikálním smyslu „územněsprávní celky – vnitrostátní vláda a Evropská unie“, tak v horizontálním smyslu „územněsprávní celky – občanská společnost“, zejména v rámci sociálního dialogu, a zajistit účast občanů prostřednictvím orgánů k tomuto účelu vytvořených příslušnými veřejnými samosprávami, a to především těmi, které jsou svojí geografickou blízkostí a uplatňováním zásady subsidiarity občanovi nejbližší. Prostřednictvím této účasti budou různé sociální skupiny moci předkládat svá hodnocení, své postoje a návrhy k různým aspektům veřejných iniciativ Společenství.

- **zjednodušit a racionalizovat administrativní postupy** za účelem nastavení právního, správního a finančního rámce příznivého k inovačním činnostem a vypracování nových nástrojů na podporu regionálních inovací a posílení způsobů financování (rizikový kapitál, tzv. podnikatelští andělé, mikroúvěry atd.);
- **posílit administrativní kapacitu územněsprávních celků** s cílem zaručit kompetentní řízení projektů a zvýšit intenzitu výměn osvědčených postupů v oblasti územního řízení v Evropské unii.

žádá Evropskou komisi:

- aby případ od případu prostudovala možné úpravy politik Společenství **ve smyslu posíleného partnerství**;
- **aby podporovala koordinaci** mezi intervencemi ze strukturálních fondů, odvětvových programů a programů na podporu rozvoje venkova;
- **aby vyhodnotila pokrok v oblasti zjednodušení a decentralizace řízení strukturálních fondů v období 2007–2013** a zohlednila při tom zejména přiměřenost administrativních nákladů vzhledem k typu a rozsahu intervencí, jakož i účinek, který mají na regionální a místní územněsprávní celky.

Koordinace evropského procesu

Ke zlepšení evropské správy věcí veřejných a provádění strategií Společenství je nezbytná koordinovaná činnost různých úrovní veřejné moci na jedné straně a koordinace politik a nástrojů na straně druhé. Hospodářská krize a shoda v otázce naléhavě potřebné koordinované reakce EU zvýrazňují zásadní povahu koordinace, ale také ilustrují přetrvávající obtíže při zajištění takové společné akce plynoucí z nedostatku koordinace a vzájemné důvěry. **Krize je tedy zkouškou procesu evropské integrace.** Výzva se týká schopnosti Unie koordinovat politickou akci podporující oživení ekonomiky s cílem navrhnout vyváženější alternativu udržitelného rozvoje a územní soudržnosti, kterou umožní spolupráce různých aktérů, přímé zapojení regionálních a místních orgánů a využívání partnerství veřejného a soukromého sektoru ⁽²⁶⁾. Mechanismy evropské integrace na základě metody Společenství a mezivládní spolupráce se při koordinaci musí opírat o nástroje určené k oživení ekonomiky v Evropě, a to nástroje finanční, hospodářské, sociální a územní povahy, a o lepší koordinaci politik zvládnutí krize (větší pružnost v rámci evropských strukturálních fondů, Evropský fond pro přízpůsobení se globalizaci, podpora EIB atd.) a vymanění se z krize (politika inovací, průmyslová politika atd.) ⁽²⁶⁾.

Metoda Společenství může lépe zajistit uplatňování víceúrovňové správy věcí veřejných. Již několik let se však používá otevřená metoda koordinace, jejímž účelem je doplnit metodu Společenství založenou na institucionálním trojúhelníku a na výlučné legislativní iniciativě Komise v oblastech, kde má Unie pouze koordinační či podpůrné pravomoci, aniž by však užití otevřené metody koordinace zpochybňovalo prvořadý význam metody Společenství. Otevřená metoda koordinace by se použila podle povahy daného případu a v souladu se zásadou subsidiarity by představovala prostředek k povzbuzení spolupráce, výměně osvědčených postupů a dosažení shody na společných cílech a společné orientaci členských států.

Tato metoda však dosud vzhledem k původně zamýšleným cílům nepřinesla předpokládanou přidanou hodnotu a neukázala se jako uspokojivá pro potřeby regionálních a místních orgánů, které nejsou dostatečně zapojeny. Tyto orgány se domnívají, že by mohla být rozšířena také na jiné oblasti činnosti, a to za podmínky, že bude posílena její inkluzivní povaha.

⁽²⁶⁾ Závěry Evropského summitu regionů a měst konaného ve dnech 5. a 6. března 2009 v Praze. CdR 86/2009 fin.

VI. Platforma Výboru regionů pro monitorování Lisabonské strategie

- Výbor regionů v roce 2006 zřídil platformu pro monitorování Lisabonské strategie, která dnes sdružuje více než stovku regionů a měst z 26 členských států. Tato výměnná a vyhodnocovací síť provádí monitorování zapojení regionálního a místního stupně veřejné správy do řízení Lisabonské strategie a jeho propojování s politikou soudržnosti.
- Ve své monitorovací zprávě o dosahování lisabonských cílů díky koordinovaným a integrovaným územním politikám zdůrazňuje, že je nutné, aby všechny dotčené úrovně správy věcí veřejných posílily synchronizaci a koordinaci svých politických agend a zavedly širší škálu právních nástrojů.
- Výbor regionů u příležitosti Evropského summitu regionů a měst konaného ve dnech 5. a 6. března 2009 v Praze zahájil proces konzultace zaměřený na budoucí strategii pro růst a zaměstnanost, a to s cílem umožnit regionálním a místním orgánům včasné zapojení do jejího koncipování. (www.lisbon.cor.europa.eu).
- Za účelem zlepšení rámcových podmínek pro podniky, zejména pak pro malé a střední podniky, má Výbor regionů v úmyslu vytvořit cenu za inovace určenou k ocenění nejpodnikavějších regionů v Evropské unii. Označení „**podnikavý evropský region**“, které bude udělováno každý rok, bude představovat povzbuzení regionům, aby přistoupily k strategickému plánování udržitelných hospodářských a sociálních reforem, které se budou těšit široké podpoře obyvatelstva a místních zainteresovaných subjektů.
- Výbor regionů tak hodlá podpořit dalším impulsem zahájení nové postlisabonské strategie pro růst a zaměstnanost a přivést přitom k obecnému rozšíření na místní a regionální úrovni deset zásad Aktu o drobném podnikání v Evropské unii (Small Business Act).

Lisabonské strategii nepopíratelně chybí koordinace a nadále vykazuje výlučně sestupnou tendenci.

Paradox Lisabonské strategie, na který poukázala monitorovací platforma Výboru regionů, spočívá v tom, že se ukazuje, že míra zapojení regionálních a místních orgánů byla nedostatečná a že je naléhavě nutné zavést decentralizovanější strategii Společenství pro růst a zaměstnanost, která se bude opírat o potenciál regionů a měst, jež jsou vzhledem ke svým schopnostem hlavními podporovateli inovace, výzkumu a vzdělávání v Evropě ⁽²⁷⁾.

Oživení evropské ekonomiky je podmíněno dosažením cílů Aktu o drobném podnikání pro Evropu, k němuž musí dojít v partnerství s územněsprávními celky ⁽²⁸⁾.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- prozkoumat možnosti úvah o **územně založené otevřené metodě koordinace** a určit oblasti činnosti Společenství, v nichž by otevřená metoda koordinace byla pro regionální a místní orgány nejvhodnější, a zejména při tom zvážit imigrační a integrační politiku, politiku inovací a vzdělávací politiku;
- v březnu 2010 předložit Evropské radě **výsledky konzultace regionálních a místních orgánů ve věci budoucnosti Strategie pro růst a zaměstnanost.**

⁽²⁷⁾ Síť EUROCIETES je s podporou Evropské komise nositelem projektu v rámci 6. rámcového programu pro výzkum a technologický vývoj, který usnadňuje výměnu osvědčených postupů, odborných znalostí a aplikace v městském rozvoji.

⁽²⁸⁾ Stanovisko Výboru regionů k tématu Zelenou malým a středním podnikům – „Small Business Act“ pro Evropu. 12. a 13. února 2009. CDR 246/2008 fin.

žádá:

- členské státy, aby otevřenou metodu koordinace podpořily **regionálními a místními akčními plány**, aby tato metoda usnadňovala zohledňování regionálních a místních plánů v plánech celostátních a byla předmětem víceúrovňových písemných dohod; v důsledku toho žádá Evropskou komisi, aby v rámci monitorování otevřené metody koordinace uznala existenci regionálních a místních kontaktních míst.

vyzývá Komisi a členské státy:

- **k reformě otevřené metody koordinace tak, aby byla více inkluzivní**, a to prostřednictvím vypracování **ukazatelů participativního řízení a účinnějších územních ukazatelů – ve spolupráci s regionálními a místními orgány** ⁽²⁹⁾;
- k identifikaci **překážek v uplatňování pravidel jednotného trhu, s nimiž se v současné době potýkají regiony, města a obce**, a odpovídajících řešení k přizpůsobení jednotného trhu současnému hospodářskému a sociálnímu kontextu, a to v úzké spolupráci s regionálními a místními orgány;
- k patřičnému začlenění regionů a místních orgánů do přezkumu Lisabonské strategie po roce 2010.

Vypracovávání integrovaných politik

Integrovaný přístup je zárukou účinnosti společných politik. Integrovaný přístup nutně vyžaduje vertikální rozměr, který předpokládá lepší koordinaci a spolupráci mezi jednotlivými stupni řízení, a horizontální rozměr, který předpokládá koherentní provádění odvětvových politik za účelem dosažení udržitelného rozvoje a zajištění synergií s jinými relevantními politikami Evropské unie.

Provádění **územní soudržnosti jako cíle Společenství je v tomto ohledu zásadní pro budoucnost politik Společenství.** Oblast použití intervencí v rámci politiky územní soudržnosti musí totiž zohlednit tři rozměry – korektivní rozměr, jehož cílem je „snižování stávajících rozdílů“, za současného zachování rovnosti přístupu k základním veřejným službám všem občanům nezávisle na místě bydliště, preventivní rozměr, v jehož důsledku se „odvětvové politiky, které mají územní dopad, stávají koherentnějšími“ s tím, že je v každém případě nutné usilovat o mobilizaci vnitřních zdrojů znevýhodněných území, a to s cílem udržet populaci v těchto oblastech, a konečně třetí rozměr spočívající v pobídce ke zlepšování „územní integrace“ povzbuzováním spolupráce.

Územní soudržnost, která se v důsledku Lisabonské smlouvy stává pravomocí sdílenou Evropskou unií a členskými státy, musí být přítomna ve všech odvětvových politikách a stát se ztělesněním víceúrovňové správy věcí veřejných. Řízení měst je kromě jiného klíčové pro úspěch provádění strategií udržitelného rozvoje v městských oblastech, a to nikoli pouze pro účely koordinace všech stupňů veřejné správy, nýbrž také kvůli zapojení místních aktérů. Řízení měst musí v integrovaném přístupu zohledňovat tři pilíře udržitelného rozvoje – životní prostředí, hospodářství a sociální otázky, a to za účelem zajištění skutečné sociální a územní soudržnosti. Integrovaný a koherentní přístup se musí prosazovat také v jiných společných politikách. Stejně tak je nutné, aby si venkovské oblasti vypracovaly integrované strategie založené na víceúrovňové správě, jejichž cílem bude podpora jejich udržitelného rozvoje a konkurenceschopnosti. V těchto strategiích budou zahrnuta opatření na řešení přirozených znevýhodnění, jimž tato území čelí, a nerovnováhy mezi nimi a městskými oblastmi.

⁽²⁹⁾ „Výbor regionů doporučuje v závislosti na potřebách provádění územní soudržnosti vypracování nových nástrojů, zejména pak indikátorů, a to i pomocí analýz na nižší než regionální úrovni“. Stanovisko Výboru regionů Zelená kniha o územní soudržnosti. CdR 274/2008 fin.

„Pro účely vypracování odpovídajících regionálních strategií a politických opatření musí existovat odpovídající nástroje, které umožní zohlednění územních rozdílů ve veřejných politikách (například disponibilní příjem na obyvatele, aby bylo možno zohlednit převody jako doplnění HDP na obyvatele, daňové příjmy do státního rozpočtu, dostupnosti různých služeb, demografickou strukturu a usazení obyvatelstva nebo přímo vytvoření souhrnných ukazatelů lidského rozvoje“. Stanovisko Výboru regionů Zelená kniha o územní soudržnosti. CdR 274/2008 fin.

VII. Integrovaná námořní politika pro Evropskou unii

- Vypracování integrované námořní politiky pro EU představuje jeden z mála existujících příkladů pokusu o společný přístup k několika odvětvovým politikám na základě územní typologie, k němuž dochází na evropské úrovni. Proces, který zahájila zelená kniha v roce 2006, po níž následovala modrá kniha, prokázal silnou mobilizaci dotčených regionálních a místních aktérů za účelem dosažení integrovaného přístupu v řízení mořských oblastí – mezi oblastí, kterých se týká politika vzniklá na základě vůle horizontálně integrovat požadavky spojené s udržitelným rozvojem a bezpečností našich moří, které byly konečně uznány za základní přírodní a hospodářské zdroje evropského kontinentu, patří doprava, životní prostředí, obnovitelné zdroje energie či hospodářský rozvoj.
- Tuto vůli musí doprovázet relevantní opatření schopná posílit spojující efekt politické vize týkající se integrované námořní politiky. V tomto ohledu má Výbor regionů za to, že je nutno revidovat režim financování ze strany EU, a to ve smyslu jednotného zjednodušeného systému, který by sváděl všechny, nebo alespoň většinu námořních otázek, pod Evropský pobřežní a ostrovní fond, a vytvoření evropské námořní platformy, která by sdružila regionální a místní územněsprávní celky a dotčené aktéry s cílem vytvořit nástroj, který by mohl napomoci sdílení pravomocí a šíření osvědčených postupů.

Optimalizace posílené kultury konzultací

Od roku 2002 se rozvíjí posílená kultura konzultací, o kterou usilovala Bílá kniha o evropské správě věcí veřejných, v níž bylo uvedeno, že „investice do řádné konzultace v dostatečném předstihu může přinést lepší tvorbu právních předpisů, které lze také přijmout rychleji, snadněji provést a které jsou posléze dodržovány s větší ochotou“.

Dialog Evropské komise a zainteresovaných subjektů před předložením návrhů a vyvinutím politických iniciativ probíhá v několika formách:

- konzultace v rámci legislativního procesu, zejména konzultace s Výborem regionů jakožto institucionálním zástupcem regionálních a místních orgánů;
- mechanismy odvětvových konzultací, které zohledňují konkrétní podmínky pro aktivitu Evropské unie v různých oborech její činnosti;
- nastavení rámce konzultací koherentního s definováním minimálních požadavků na konzultace;
- strukturovaný dialog se sdruženími územněsprávních celků.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- rozvinout spolupráci s Evropskou komisí a evropskými a vnitrostátními sdruženími územněsprávních celků ve fázi přípravy programu legislativní práce Evropské komise, a to v **rámci strukturovaného dialogu**;
- spolupracovat s ostatními institucemi EU na rozvíjení efektivního posuzování dopadu činností VR, aby byla posílena jeho úloha poradního orgánu v rámci smluv a prokázána přidaná hodnota, kterou přináší do rozhodovacího procesu u EU;

žádá Evropskou komisi:

- **aby uvedla, jak zohlednila** jeho politická doporučení, která jí byla adresována formou otázek k ústnímu a písemnému zodpovězení.

Lepší tvorba právních předpisů

Koordinace legislativního procesu navržená v akčním programu s názvem Zlepšení tvorby právních předpisů a podpořená interinstitucionální dohodou téhož názvu, kterou uzavřel Evropský parlament, Rada a Evropská komise v roce 2003, musí plně zohlednit příspěvek regionálních a místních orgánů a právních a politických nástrojů, který tyto orgány ve své strategii pro zlepšení tvorby právních předpisů zdůrazňují.

Již za současného stavu smluv, kdy se očekává vstup Lisabonské smlouvy v platnost, umožňují stávající interní opatření a mechanismy Společenství **uplatňovat sladěný a koordinovaný přístup k monitoringu a ke kontrole plnění zásad subsidiarity**. V některých členských státech se mimo jiné rozvinul proces vnitřní reformy, která upevňuje postavení regionálních legislativních sborů v mechanismech uvedených v Protokolu o používání zásad subsidiarity a proporcionality připojeném k Lisabonské smlouvě, a to s tím cílem, aby fungovaly jako složka parlamentní struktury dotčených zemí nebo komory vnitrostátního parlamentu. Tato tendence by zasluhovala většího rozšíření, aniž by byly narušeny vnitrostátní ústavní struktury.

Dále je nutno posilovat schopnost regionálních a místních orgánů osvojovat si právo Společenství, a to za účelem **posílení právní jistoty v Evropské unii a usnadnění řádného převádění právních předpisů Společenství**. V tomto ohledu odůvodňuje potřebu více zapojovat regionální a místní orgány skutečnost, že důsledky směrnic či nařízení Společenství se mohou mezi jednotlivými členskými státy citelně lišit, a to v závislosti na jejich vnitřní územní organizaci, stupni autonomie regionálních a místních orgánů a rozsahu jejich pravomocí. Obtíže vzniklé při provádění směrnice o skládkách odpadů⁽³⁰⁾ a o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby⁽³¹⁾ představují typický příklad toho, jak je důležité zapojovat regionální a místní orgány v celém průběhu tvorby právních předpisů Společenství⁽³²⁾.

Posouzení dopadu legislativních návrhů je významným nástrojem ke zlepšení právních předpisů Společenství. Posouzení dopadu musí zohlednit provádění a uplatňování právních předpisů. Za těchto okolností má velký význam, aby v současných posouzeních dopadu Komise bylo územnímu rozměru nových právních předpisů věnováno centrální místo. Aby bylo možné tento regionální rozměr dobře posoudit, musí útvary Komise v raném stadiu vypracovat seznam následků nových právních předpisů pro regiony a obce, při čemž může Výbor regionů hrát významnou roli.

VIII. Síť Výboru regionů pro monitorování zásady subsidiarity – relevantní nástroj pro posílení demokratické odpovědnosti a účasti v legislativním procesu Evropské unie

- Cílem zásady subsidiarity je zajistit, aby v oblastech, kde nemá Společenství výlučnou pravomoc, byla rozhodnutí přijímána na úrovni, která je v daném případě nejvíce relevantní. V těchto oblastech je tedy nutno provádět zkoušky, aby se zajistilo, aby je činnost Společenství vzhledem k možnostem, které jsou k dispozici na vnitrostátní, regionální či místní úrovni, byla odůvodněná.
- Síť pro monitorování zásady subsidiarity zřízená Výborem regionů, která dnes zahrnuje 96 členů (regionální a místní orgány, celostátní či regionální parlamenty, sdružení územněsprávních celků), provádí prostřednictvím své internetové stránky konzultace. Jejím cílem je:

⁽³⁰⁾ Směrnice Rady 1999/31/ES ze dne 26. dubna 1999 o skládkách odpadů – Úř. věst. L 182, 16.7.1999, s. 1–19; směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/12/ES ze dne 5. dubna 2006 o odpadech – Úř. věst. L 114, 27.4.2006, s. 9–21.

⁽³¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby (30. dubna 2004). Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114–240.

⁽³²⁾ Evropskému institutu pro veřejnou správu (EIPA) bylo svěřeno vypracování studie na téma „dopad práva Společenství na místní úrovni“. Ve studii budou prozkoumány zejména tyto dva praktické případy a výsledky budou předloženy skupině na vysoké úrovni o evropské správě a EU v říjnu 2009 za švédského předsednictví.

- *Organizovat konzultace s partnery, kteří jsou členy sítě*, ve věci dokumentů a návrhů Evropské komise, které přispívají k analýze používání zásad subsidiarity a proporcionality a k vyhodnocování dopadu navrhovaných opatření. Síť zároveň usnadňuje komunikaci mezi regionálními a místními územněsprávními celky a Výborem regionů ve věci evropského legislativního procesu.
- *Sloužit jako zdroj informací*, který umožňuje regionálním a místním územněsprávním celkům rychlejší přístup k informacím vztahujícím se k Evropské unii, jež je zajímavá, a který jim poskytuje jednu z možností pro vyjádření svého názoru.
- *Pomáhat Výboru regionů při rozšiřování jeho konzultační základny*, neboť mu umožňuje přístup k politickým a správním strukturám evropských regionů a měst a dává tyto zdroje k dispozici jeho zpravodajům.
- *Zapojovat členy sítě pro monitorování zásady subsidiarity* do příštích studií územního dopadu návrhů Komise, a to v rané fázi procesu předcházejícího legislativnímu procesu samému.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- posilovat své zapojení do procesu monitorování **akčního plánu „Lepší tvorba právních předpisů“ a rozvíjet své vnitřní politické postupy** a konzultace na bázi interaktivních platforem, a to s cílem získávat důvěryhodné informace o zohledňování místního a regionálního rozměru v připravovaných právních předpisech;
- **upevňovat své interinstitucionální vztahy** s Radou, Evropskou komisí a Evropským parlamentem, a to v průběhu celého legislativního procesu;
- **rozvíjet s vnitrostátními parlamenty a s regionálními legislativními sbory „modus operandi“**, a to s cílem uplatňovat postoje regionálních a místních orgánů ve všech členských státech jak ve fázi *ex ante*, tak v rámci systému včasného varování ⁽³³⁾;
- přispívat k **práci skupiny na vysoké úrovni pro snížení administrativní zátěže, složené z nezávislých zainteresovaných subjektů**, vyjadřovat se k návrhům, které tato skupina předloží, a zvážit zřízení skupiny na vysoké úrovni složené ze zástupců územněsprávních celků;

žádá:

- aby **interinstitucionální dohodu „Lepší tvorba právních předpisů“**, uzavřenou mezi Evropským parlamentem, Radou a Evropskou komisí, doprovodil protokol o dohodě s Výborem regionů o zavedení některých mechanismů, které se týkají zejména vyhodnocování a konzultací;

žádá Evropskou komisi:

- aby pokračovala ve svém úsilí o **zjednodušení regulačního prostředí**, zejména pak v rámci politiky soudržnosti, a aby zvedla regionální složku vnitrostátních akčních plánů na zjednodušení právních předpisů;
- aby zajistila **jednodušší přístup regionálních a místních orgánů** k postupu projednávání ve výborech a k účasti v expertních skupinách pověřených prováděním akčního plánu „Lepší tvorba právních předpisů“ ⁽³⁴⁾, ⁽³⁵⁾;

⁽³³⁾ Konference evropských regionálních legislativních sborů (CALRE) vytvořila síť technické a politické povahy pro monitoring používání zásady subsidiarity.

⁽³⁴⁾ Zpráva ze semináře na vysoké úrovni o místním řízení (Biarritz, 14.–16. září 2008).

⁽³⁵⁾ Evropské sdružení předsedů regionů s legislativními pravomocemi (REGLEG) organizuje výměny osvědčených postupů ve věci účasti odborníků zastupujících regiony s legislativními pravomocemi v rámci postupu projednávání ve výborech a v expertních skupinách Evropské komise, jakož i v pracovních skupinách Rady.

vyzývá členské státy:

- k zavedení opatření pro konzultace regionálních a místních orgánů s cílem **usnadnit provádění evropských právních předpisů;**
- k poskytnutí záruk v tom smyslu, že při provedení a uplatňování evropských právních předpisů bude respektováno vnitřní rozdělení pravomocí;
- k pokračování přípravy návrhu charty regionální demokracie v rámci Rady Evropy.

Vyhodnocování územního dopadu činnosti Společenství

Mechanismy pro vyhodnocování umožňují určit, zda jsou rozhodnutí přijímána a uplatňována na přiměřené úrovni, identifikovat odpovídající politické nástroje a stanovit oblast a intenzitu zásahu Společenství. Je nezbytně nutné definovat koncept územního dopadu, určit společné cíle, které lze přizpůsobit územním specifikům, a vypracovat vhodné kvantitativní a kvalitativní ukazatele. Budou-li tyto úkoly řádně zvládnuty, může to přispět také k naplnění zásady územní soudržnosti konkrétním obsahem.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů**se zavazuje:**

- **posilovat spolupráci s Evropskou komisí v rámci provádění vzájemné dohody o spolupráci, a to za účelem předávání odůvodněných stanovisek regionálních a místních územně-právních celků k analýze dopadu návrhů Komise v rané fázi legislativního procesu;**
- **zřídit s podporou výboru pro analýzu dopadu Evropské komise „skupinu na vysoké úrovni“ technické povahy, která bude pověřena vyhodnocováním územního dopadu velkých politik Společenství, a to za účelem přijímání opatření, která mohou zlepšit právní předpisy, zjednodušit administrativní postupy a zvýšit míru ztotožnění občanů s politikami Společenství;**

doporučuje:

- **systematizaci analýzy územního dopadu** cestou zapojení různých dotčených subjektů již od rané fáze politického rozhodovacího procesu, aby tak byly podchyceny hospodářské, sociální a environmentální dopady legislativních a nelegislativních návrhů v rámci Společenství na jednotlivá území;
- **posilovat mechanismy vyhodnocování územního dopadu, pakliže jsou v průběhu legislativního procesu navrhovány zásadní změny původních návrhů;**
- **podporovat podmínky pro vyhodnocování ex post** za účelem zkoumání místního a regionálního dopadu některých směrnic, či dokonce převádění a provádění evropských právních předpisů na regionální a místní úroveň, což by mělo být zahrnuto do hodnotící zprávy Komise;
- **aby evropské a vnitrostátní statistiky** odrážely územní různorodost a realitu, aby přesněji zachytily dopad politik na jednotlivá území.

žádá Evropskou komisi:

- aby do svých jednotlivých **srovnávacích tabulek**, v nichž měří stav pokroku politik klíčových pro evropskou integraci, zahrnula proměnnou víceúrovňové správy věcí veřejných, a to s cílem vyhodnocovat skutečný dopad činnosti Společenství, a zdůrazňuje v tomto ohledu nezbytnost **posílení regionálního a místního rozměru v hodnocení vnitřního trhu**.

Rozvíjení potenciálu územní spolupráce

K dosažení cílů hospodářské, sociální a územní soudržnosti je nezbytné posílit územní spolupráci. V příštích letech je nutno velmi významně podporovat příležitosti vertikálního a horizontálního partnerství, které zaručuje politický, právní a finanční rámec nadnárodní spolupráce, který umožňuje spolupráci mezi více územími různých evropských států.

Spolupráce totiž umožňuje v rámci daného geografického rámce politickým a správním orgánům různých úrovní spolupracovat a podporovat společné zájmy za současného zlepšování životních podmínek obyvatelstva dotčené oblasti a sdílení zdrojů a pravomocí.

Výhled na upevnění Evropského seskupení pro územní spolupráci a revizi nařízení, na němž je založeno, vybízí Výbor regionů k formulaci návrhů za účelem optimalizace přidané hodnoty tohoto nástroje.

IX. Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS)

- ESÚS je nový právní nástroj Společenství (nařízení 1082/2006), jehož cílem je stabilizace územní spolupráce mezi jednotlivými úrovněmi veřejné správy a v přeshraničním měřítku a který je obzvláště relevantní v perspektivě posilování politiky územní soudržnosti. V současné době v Evropě vzniká zhruba třicet ESÚS a šest jich již existuje.
- V centru procesu zřizování a řízení ESÚS je koncept víceúrovňové správy věcí veřejných. Tento koncept totiž umožňuje v závislosti na proměnné institucionální geometrii sdružování orgánů veřejné moci podle úrovně jejich pravomocí a prosazování rozšířeného partnerství se socioekonomickými subjekty. Aplikační sféra ESÚS je dle dosavadních zkušeností různorodá: mezi dotčená odvětví patří zdravotnictví, civilní ochrana, hospodářský rozvoj, ochrana a podpora přírodních zdrojů, vzdělávání či politika výzkumu a vývoje atd.
- Výbor regionů pracuje v součinnosti s územněsprávními celky, Evropskou komisí, Evropským parlamentem a členskými státy na optimalizaci potenciálu tohoto nástroje a na usnadnění vytváření veřejného prostoru pro komunikaci, informování, analýzy, výzkum a síťové sdílení odborných znalostí.

Vnitřní strategie Evropské unie se orientuje také na rozvoj makroregionů. Tento inovační přístup však vyžaduje velkou míru koherence při koncipování a integraci do evropského procesu a musí jít v každém případě ruku v ruce s víceúrovňovou správou věcí veřejných, která definuje nový typ partnerství, jenž sblíží strategické postupy vnitřních a vnějších politik Unie. Zásadní pro určení relevance těchto makroregionů z hlediska evropské správy věcí veřejných, rozvoje územní spolupráce a cíle územní soudržnosti budou poučení vyvozená z provádění Strategie pro Baltské moře a z nadcházejícího zahájení Strategie pro Dunaj spolu s možnostmi plánu pro širší sousedství určeného nejvzdálenějším regionům.

X. Strategie pro region Baltského moře.

- Cílem Strategie pro region Baltského moře je obnovit spolupráci v oblasti tohoto moře za účelem zlepšení stavu životního prostředí v regionu, podpory jeho udržitelného hospodářského rozvoje, zvýšení míry jeho dostupnosti a zlepšení úrovně jeho bezpečnosti. Tato participativní integrovaná strategie, která je ve fázi zpracování, představuje exemplární příklad provádění víceodvětvových politik, kterého se ujímá více aktérů a které jsou zaměřeny na jeden evropský makroregion. Záměrem je zde integrovat různé linie programování a financování na evropské, vnitrostátní a dalších nižších úrovních, a to s možností dosažení pákového efektu na programy politiky soudržnosti coby referenční rámec.
- Jak bude tato strategie úspěšná, bude záviset na jejím řízení. Její rozvinutí totiž vyžaduje víceúrovňový přístup, a to s posílenou spoluprací mezi evropskou, celostátní, regionální a místní úrovní, jakož i v přeshraničním měřítku a mezi veřejným a soukromým sektorem ⁽³⁶⁾.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů

se zavazuje:

- vyhodnotit relevanci **strategií makroregionálního rozvoje** ve světle zapojení regionálních a místních orgánů do fáze jejich koncipování, vypracování, provádění, komunikace občanům a vyhodnocování, jakož i do příslušných akčních plánů a v tomto případě požadovat dostatečné ošetření zdrojů a odpovídajících finančních nástrojů v rozpočtu Společenství;
- spolupracovat s Evropskou komisí, členskými státy a ostatními dotčenými orgány v zájmu **silné komunikační a provozní podpory při zřizování nových ESÚS**, jakož i v zájmu výměny osvědčených postupů v rámci již zřízených ESÚS;
- spolupracovat na eventuální **revizi nařízení 1082/2006 o ESÚS**, a to na základě zkušeností své expertní skupiny, ⁽³⁷⁾ zejména za účelem výraznější integrace socioekonomických partnerů, zjednodušení provádění na vnějších hranicích EU, větší míry pružnosti při zřizování, provádění s hlavními evropskými právními předpisy, které se významně dotýkají přeshraničního rozměru (např. přeshraniční zdravotní péče), předvídaní podpůrných opatření včetně právních, hospodářských či finančních pobídek, a to buď na evropské, nebo na vnitrostátní úrovni, a též za účelem prosazování tohoto nástroje v právním řádu Společenství;

⁽³⁶⁾ Stanovisko Výboru regionů Úloha místních a regionálních orgánů ve strategii pro Baltské moře. CdR 381/2008 fin.

⁽³⁷⁾ Výbor regionů zřídil expertní skupinu složenou ze zástupců územněsprávních celků a výzkumných ústavů ze zhruba 23 různých zemí. Cílem skupiny je:

- vykonávat monitoring a provádění ustanovení nařízení na úrovni členských států;
- usnadňovat výměnu zkušeností týkajících se zřízení ESÚS na územní úrovni a sdílet znalost osvědčených postupů, které se k tomu vztahují;
- definovat možné využití ESÚS jako nástroje územního rozvoje;
- zlepšit komunikaci, pokud jde o možnosti a výzvy týkající se ESÚS na územní úrovni. Internetová stránka: www.cor.europa.eu/egtc.htm.

doporučuje:

- aby byly přiděleny další zdroje pro potřeby tří složek územní spolupráce, a to z důvodu nepopíratelného přínosu, který má pro proces evropské integrace;

žádá:

- Evropskou komisi, aby ve své nadcházející zprávě o vyhodnocení/revizi nařízení o ESÚS uvedla cesty, které zamýšlí pro plné využití tohoto právního nástroje;
- Evropskou komisi a členské státy, aby posílily povědomí o tomto nástroji, a to za současného velmi výrazného zintenzivnění vnitřního informování v rámci generálních ředitelství a ministerstev, čímž dojde ke zvýšení přidané hodnoty tohoto nástroje.
- členské státy, aby úzce spolupracovaly s regiony a místními orgány při vytváření ESÚS tak, aby se rozvíjela a realizovala s pečlivostí a v plném souladu s literou i duchem nařízení 1082/2006.

Podpora inovačních metod správy věcí veřejných založených na partnerství

Hospodářské, technologické a společenské proměny vyžadují postupný vývoj mentalit a postupů. **Metoda Společenství by měla být obohacena o inovační a experimentální postupy, jež vyplývají ze zkušenosti a odborných znalostí regionálních a místních zastupitelů, kteří se nejčastěji dostávají do situací, kdy provádějí společné politiky a uplatňují právní předpisy Společenství.**

Experimentování v tomto ohledu představuje nástroj řádné správy věcí veřejných, který umožňuje provádět činnosti v malém měřítku a ověřovat jejich účinky s cílem jejich zobecnění, pakliže jsou přesvědčivé, a zakládat rozhodování politických aktérů s rozhodovací pravomocí na údajích již ověřených z hlediska jejich územního dopadu.

Smluvní základ, který v rámci regionální politiky Společenství způsobil, že si celostátní, regionální a místní úroveň osvojují evropské strategické priority, a umožnil posílení koordinace prováděných veřejných politik, jakož i jejich administrativních kapacit, mimo jiné zasluhuje rozšíření také na jiné evropské politiky.

Za účelem zavedení víceúrovňové správy věcí veřejných do praxe Výbor regionů**se zavazuje:**

- předložit návrhy na podporu využívání **experimentování na místní a regionální úrovni** v některých oblastech činnosti Evropské unie, jako je strategie pro růst a zaměstnanost, sociální agenda, integrační politika, politika inovací, politika soudržnosti, udržitelný rozvoj či civilní ochrana;
- rozvíjet směry činnosti s cílem využívat častěji **metody kontrolovaného experimentování** a postihnout účinky rozsáhlých reforem společných politik, zejména společné zemědělské politiky;

- obhajovat perspektivu uzavření dohod o cílech, jako bylo zamýšleno v roce 2001, a přitom navrhopat uzpůsobení provádění politických a právních modalit, a to zejména prostřednictvím **trojstranných pružných a diverzifikovaných nástrojů**. Přitom je zejména třeba plně respektovat institucionální a procedurální nezávislost členských států při provedení a především při uplatňování právních předpisů Společenství;

doporučuje:

- **uzavírání evropských územních paktů**, které mohou na dobrovolném základě sdružit různé relevantní úrovně správy věcí veřejných s cílem uzpůsobit provádění velkých politických cílů a priorit Evropské unie, a to na základě partnerství s regionálními a místními orgány ⁽³⁸⁾;
- stanovit, aby evropské územní pakty obsahovaly závazek některé instituce či agentury Evropské unie, závazek vnitrostátních orgánů a jednoho či více územněsprávních celků, určení evropských politických cílů, kterých je třeba dosáhnout, jejich rozdělení na konkrétní projevy na dotčeném území, systém monitorování a konečně **definici rozpočtové struktury, která spojí příspěvky různých subjektů nezbytné k realizaci**;

vyzývá:

- k tomu, aby byly úvahy o **otázce financování evropských územních paktů** orientovány směrem k synergiím možným na jedné straně, pokud jde o evropskou úroveň, mezi rozpočtovými liniemi existujícími v dotčených oblastech a strukturálními fondy a na druhé straně, pokud jde o místní, regionální a celostátní úroveň, rozpočtovými položkami, které jsou k dispozici, a to aniž by byl zaváděn další finanční nástroj regionální politiky Společenství či požadovány za tímto účelem další finanční prostředky;
- **zainteresané územněsprávní celky**, aby se v rámci takového procesu zavázaly k **projevení zájmu** v rámci konzultace o provedení bílé knihy.

5. Provádění a monitorování bílé knihy

Výbor regionů hodlá zveřejněním této bílé knihy představit svou koncepci metody Společenství založené na takovém způsobu správy věcí veřejných, který svěří územněsprávním celkům podíl na formulování a provádění politik Společenství a přidruží je k tomuto procesu. Tato vize se opírá o úspěchy dosažené na základě Bílé knihy Evropské komise o evropské správě věcí veřejných přijaté v roce 2001 a vysvětluje význam a výzvy sdílené správy věcí veřejných v Evropě. Vývoj evropské kultury víceúrovňové správy zůstává trvalou výzvou. Výbor regionů bude proto pravidelně vyhodnocovat pokrok dosažený v provádění této bílé knihy a každé tři roky představit zprávu o stavu víceúrovňové správy věcí veřejných v Evropské unii.

Výbor regionů zahájí po zveřejnění bílé knihy dohodovací proces s orgány Společenství s cílem konkretizovat představené směry a závazky.

⁽³⁸⁾ Stanovisko Výboru regionů k tématu Vytvoření „evropských územních paktů“: návrh revize třístranných smluv a dohod. CdR 135/2006 fin.

Výbor regionů také zahajuje všeobecnou konzultaci s cílem shromáždit názory zainteresovaných orgánů, sdružení a jiných subjektů, které vyzývá, aby mu sdělily své připomínky k tomu, jak nejlépe zavést v Evropě víceúrovňovou správu věcí veřejných. Komentáře lze zasílat do 30. listopadu 2009 na adresu:

Comité des régions de l'Union européenne
Cellule de prospective
Bureau VMA 0635
Rue Belliard/Belliardstraat 101
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

nebo e-mailem: governance@cor.europa.eu. ⁽³⁹⁾

Výbor regionů vypracuje na základě výsledků všeobecné konzultace a poznatků, které získá při dohodovacím procesu s orgány a zainteresovanými subjekty, akční plán s cílem zavést svá doporučení do praxe.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda
Výboru regionů
Luc VAN DEN BRANDE

⁽³⁹⁾ Proces monitorování bílé knihy bude provázen seminářem Výboru regionů. www.cor.europa.eu/ateliers.

Stanovisko Výboru regionů rok po Lisabonu: partnerství Afrika-EU v praxi a EU, Afrika a Čína: na cestě k třístrannému dialogu a spolupráci

(2009/C 211/02)

VÝBOR REGIONŮ

- vítá úsilí, jež vynaložily evropské a africké subjekty od zahájení partnerství EU-Afrika a zdůrazňuje potřebu pokračovat, urychlit, posílit a rozšířit iniciativy, jež již byly v rámci těchto osmi partnerství zahájeny;
- navrhuje, aby byl Výbor regionů zapojen do práce skupin pověřených prováděním partnerství v jednotlivých oblastech, a to zejména v oblasti správy věcí veřejných, rozvojových cílů tisíciletí, změny klimatu, migrace, mobility a zaměstnanosti; zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby si EU vytvořila statistické a hodnotící nástroje zaměřené na činnosti v oblasti decentralizované spolupráce, které provádějí místní a regionální orgány; připomíná, že dialog mezi Komisí a VR musí probíhat přednostně v rámci výroční konference o decentralizované spolupráci a že otázce partnerství EU-Afrika musí být přitom vyhrazen zvláštní prostor;
- vítá sdělení Komise o spolupráci mezi EU, Afrikou a Čínou a připomíná rozdíly v cílech a prostředcích, které nyní existují mezi politikami rozvojové pomoci v Africe, které vedou EU a Čína; vzhledem k těmto rozdílům je posílená spolupráce o to více nezbytná, přičemž EU nesmí slevit ze svých přísných kritérií řádné správy věcí veřejných a dodržování lidských práv;
- považuje za vhodné okamžitě stanovit podmínky pro zapojení afrických, evropských a čínských místních a regionálních orgánů do třístranného dialogu EU-Afrika-Čína, a to zejména v zájmu stanovení oblastí spolupráce;
- trvá na tom, že v souvislosti s hospodářskou a finanční krizí je zapotřebí zachovat a zvýšit prostředky vyhrazené na rozvojovou pomoc Africe.

Zpravodaj: pan Jean-Louis Destans (FR/SES)
předseda Generální rady departementu Eure

Odkazy

Rok po Lisabonu: partnerství Afrika-EU v praxi

KOM(2008) 617 v konečném znění

EU, Afrika a Čína: Na cestě k třístrannému dialogu a spolupráci

KOM(2008) 654 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

A. Obecné připomínky

Partnerství EU-Afrika

1. vítá, že Evropská komise vydala sdělení *Rok po Lisabonu: partnerství Afrika-EU v praxi*, v němž hodnotí první rok provádění akčního plánu na léta 2008–2010 a jeho osmi tematických partnerství, jejichž cílem je konkretizace společné strategie EU-Afrika;

2. vítá úsilí, jež vynaložily evropské a africké subjekty od přijetí společné strategie v prosinci 2007 a které umožnilo položit základy partnerství a spolupráce zaměřených „nejen na rozvoj“, „nejen na Afriku“ a „nejen na instituce“;

3. zdůrazňuje, že tyto první úspěšné kroky nesmí oslabit důraz na potřebu pokračovat, urychlit, posílit a rozšířit iniciativy, jež již byly v rámci těchto osmi partnerství zahájeny. Strategie rozvoje a spolupráce mezi Evropskou unií a Afrikou může přinést očekávané výsledky pouze tehdy, budou-li se jí obě strany věnovat trvale a s vynaložením zvýšeného úsilí. Výsledky dosažené během prvního roku provádění musí pro evropské a africké subjekty představovat impuls k tomu, aby zintenzivnili své úsilí a pomohli zajistit dlouhodobý úspěch této strategie;

4. vítá, že EU a Africká unie přijaly 21. listopadu 2008 společnou zprávu, která rekapituluje závěry, k nimž došla Evropská komise;

5. se zájmem vítá postup Komise, která kromě toho, že bilancuje, formuluje také doporučení pro další pokrok s cílem

— překonat obtíže, k nimž došlo při provádění akčního plánu,

— podpořit kolektivní závazky všech subjektů,

— zaujmout k africkému kontinentu holistický a průřezový přístup,

— podpořit koordinaci a spolupráci EU a Afriky v rámci mezinárodních institucí,

— zintenzivnit komunikační aktivity zaměřené na plánované i již splněné cíle partnerství, a zvýšit tak transparentnost a získat silnou podporu veřejnosti v Africe i Evropě;

6. zdůrazňuje, že v případě všech těchto doporučení i tří pilířů partnerství, a zejména těch s názvem „nejen rozvoj“ a „nejen instituce“, je přidána hodnota, kterou mohou přinést Výbor regionů a evropské a africké místní a regionální orgány, zřejmá a uznávaná, a Komise ji tedy měla ve svém sdělení náležitě zdůraznit;

Třístranný dialog a spolupráce mezi EU, Afrikou a Čínou

7. vítá sdělení Komise nazvané *EU, Afrika a Čína: Na cestě k třístrannému dialogu a spolupráci* a zdůrazňuje význam nastartované dynamiky, která představuje první krok k vytvoření synergií na podporu Afriky;

8. domnívá se, že pro budoucnost afrického kontinentu je opravdu nezbytné zahájit spolupráci mezi Evropskou unií a Čínou. Ty již totiž s Afrikou vytvořily dvoustranná partnerství a jsou jejím největším, resp. třetím největším obchodním partnerem a dvěma největšími poskytovateli přímých investic na tomto kontinentu;

9. domnívá se, že je nezbytné tento třístranný přístup nově definovat a zasadit jej do celosvětového kontextu, přičemž je nutné vzít v potaz také velké rozvíjející se země;

10. připomíná rozdíly v cílech a prostředcích, které nyní existují mezi politikami rozvojové pomoci v Africe, které vedou EU a Čína. Vzhledem k těmto rozdílům je posílená spolupráce o to více nezbytná;

11. vyzývá Africkou unii, africké státy a jejich místní a regionální orgány, aby se plně zhostily své role při stanovování oblastí spolupráce a zahájení dialogu. Ten se nesmí omezit jen na koordinaci evropské a čínské politiky;

12. nabádá africké představitele, jež působí na úrovni celého kontinentu, jednotlivých států, regionů i na úrovni místní, aby připravili návrhy na spolupráci v těch oblastech, v nichž by to podle nich bylo z hlediska řešení výzev v oblasti rozvoje afrického kontinentu nejužitečnější;

13. připomíná, že k této oblasti je zapotřebí přistupovat flexibilně a pragmaticky, aby bylo možno shromáždit náměty na spolupráci ve všech oblastech, jež přicházejí do úvahy, aniž by z ní byly některé oblasti a priori vyloučeny;

14. zdůrazňuje význam spolupráce v oblasti „udržitelného využívání životního prostředí a udržitelného hospodaření s přírodními zdroji“, a to vzhledem k politikám intenzivního využívání energetických zdrojů, jež jsou v Africe prováděny;

15. vyjadřuje překvapení nad tím, že Komise při navrhování oblastí spolupráce nepovažuje zdravotnictví, vzdělávání a výzkum za větší prioritu, ačkoli jde o oblasti, jež mají z hlediska dlouhodobého rozvoje Afriky stěžejní význam a představují priority činnosti stanovené v rámci OSN a partnerství EU-Afrika, a vyzývá tedy Komisi, aby své návrhy týkající se této oblasti posílila;

16. doporučuje, aby v tomto třístranném partnerství byla Africká unie považována za klíčového partnera s cílem podpořit holistický a koherentní přístup, který překlene rozdíly mezi jednotlivými státy;

17. vítá skutečnost, že v květnu 2009 se bude v Praze konat summit EU-Čína, a vyzývá Radu, aby:

- nadnesla téma třístranné spolupráce EU-Afrika-Čína, aby tak návrhy, jež předložila Komise, dostaly konkrétní podobu,
- posílila perspektivy spolupráce v oblasti zdravotnictví, vzdělávání a výzkumu,
- vzala v potaz návrhy, jež předložily africké subjekty;

18. zdůrazňuje, že EU nesmí při provádění své politiky rozvojové pomoci v Africe slevit ze svých přísných kritérií řádné správy věcí veřejných a dodržování lidských práv, a to bez ohledu na to, zda se tato politika zakládá na bilaterální spolupráci EU-Afrika nebo třístranné spolupráci EU-Afrika-Čína;

19. má za to, že tuto podmínku je zapotřebí chápat dynamicky a progresivně, aby bylo možno zohlednit pokrok, kterého africké státy dosáhly, a politiky, jež provádějí na podporu řádné správy věcí veřejných a dodržování lidských práv;

20. zdůrazňuje, že třístranná spolupráce EU-Afrika-Čína nesmí spočívat v přizpůsobení se metodám a cílům Číny, jelikož takový přístup by nemusel být nutně v souladu s hodnotami a zásadami

EU a dlouhodobými zájmy Afriky. To však neznamená, že by se mělo rezignovat na hledání společných zájmů;

21. potvrzuje roli, kterou z dlouhodobého hlediska hrají Výbor regionů a evropské, africké a čínské místní a regionální orgány v konkretizaci třístranného dialogu EU-Afrika-Čína, jenž na rozdíl od dvoustranných vztahů EU-Afrika, Afrika-Čína a EU-Čína, které mají tendenci se rozvíjet, musí ještě nabýt konkrétnější podoby;

22. domnívá se, že podmínky pro provádění spolupráce a vedení třístranného dialogu musí zohledňovat hospodářskou a sociální situaci v každém regionu či území a být jí uzpůsobeny a že by bylo vhodné do stanovování těchto podmínek zapojit místní a regionální orgány z EU, Afriky a Číny;

23. zdůrazňuje, že by bylo vhodné vypracovat nástroje pro sledování a kontrolu provádění této spolupráce a vedení třístranného dialogu s cílem zajistit dodržování závazků, jež si různé strany daly;

Dopad hospodářské a finanční krize

24. je znepokojen dopadem mezinárodní hospodářské a finanční krize na Afriku, zatímco pozornost je soustředěna na situaci ve vyspělých zemích;

25. je znepokojen tím, že rozvojové země jsou stále odsouvány na vedlejší kolej. Je až do očí bijící, jak slabě je Afrika zastoupena konkrétně v G20, v důsledku čehož nemůže ovlivňovat mezinárodní rozhodnutí, jejichž cílem je učinit přítrž hospodářské krizi, ačkoli ta má na tento kontinent nepoměrně větší přímý i nepřímý dopad;

26. připomíná, že z důvodu nestálosti sociálních a hospodářských modelů je přímý a nepřímý dopad této krize na africký kontinent nepoměrně větší. Přímý dopad se projevuje konkrétně snížením vývozu surovin z afrických zemí v důsledku celosvětového zpomalení hospodářského růstu, kolapsu zahraničních investic, rizika zhoršení potravinové krize z důvodu omezení finančních prostředků a ztrátou příjmů z důvodu omezení prostředků, jež posílají zpět domů emigranti z Afriky, kteří jsou postiženi nezaměstnaností ve vyspělých zemích. Nepřímý dopad se pak projevuje především snížením rozvojové pomoci a přeorientováním prostředků ze strany vyspělých zemích na podporu domácí hospodářské činnosti;

27. připomíná, že dopad hospodářské krize na africký kontinent by se měl podle odhadů MMF projevit zpomalením hospodářského růstu, jenž by měl v roce 2009 dosáhnout maximálně 3 %, čímž skončí období posledních pěti let, kdy růst dosahoval v průměru 6 %, a postupného zlepšování hospodářské, politické a sociální situace na africkém kontinentu;

28. domnívá se, že z důvodu slabosti sociálních politik bude tato krize pro Afriku o to tvrdší a mohla by způsobit humanitární, politické a sociální krize, jež by byly zdrojem nestability v tomto regionu a které by představovaly živnou půdu pro vznik nových konfliktů;

29. trvá na tom, že v této souvislosti jsou partnerství mezi EU a Afrikou a projekt spolupráce EU-Afrika-Čína velmi důležité a je zapotřebí zachovat a zvýšit prostředky vyhrazené na rozvojovou pomoc Africe;

30. vyjadřuje politování nad tím, některé členské státy již oznámily, že sníží prostředky, jež poskytují na rozvojovou pomoc, což krizi v Africe jen dále umocní;

31. prohlašuje, že v tomto složitém finančním kontextu hrají evropské místní a regionální orgány stěžejní úlohu, neboť jejichž činnost se neomezuje jen na poskytování významné finanční pomoci, nýbrž jde ještě dál a umožňuje také přenos vědomostí a zkušeností a spolupráci v rámci konkrétních projektů;

B. Úloha místních a regionálních orgánů v partnerství EU-Afrika

Osobitost místních a regionálních orgánů

32. vítá skutečnost, že je brán ohled na občanskou společnost a subjekty, které v partnerství EU-Afrika nejsou tradičně brány v potaz, a také návrh Komise, jehož cílem je zahájit konzultativní diskuze s hlavními neinstitutivními subjekty, do nichž by měla být zapojena zejména občanská společnost, akademická obec a soukromý sektor. Těmto subjektům by měla být poskytnuta možnost hrát aktivní úlohu v realizaci a monitorování společné strategie;

33. připomíná Komisi, že by bylo vhodné rozlišovat místní a regionální orgány a občanskou společnost, že evropské místní a regionální orgány udržují aktivní vztahy se svými africkými protějšky, spolupracují v oblastech, jako jsou vzdělávání, komunální služby (voda a odpad), infrastruktura, doprava, komunikace, územní hospodářský rozvoj a podpora místní samosprávy a že prostřednictvím těchto projektů získaly schopnosti, znalosti a zkušenosti v odvětvích, jež jsou obzvláště důležitá pro hospodářský, sociální a politický rozvoj afrického kontinentu;

34. prohlašuje, že je tedy nezbytné umožnit, aby evropské místní a regionální orgány hrály v rámci partnerství EU-Afrika významnější úlohu, a co nejlépe využívat jejich zkušeností;

35. domnívá se, že ve svých předchozích sděleních, a především pak v tom, jež nese název *Místní orgány: aktéři rozvoje*, Evropská komise výslovně uznává úlohu, kterou místní a regionální orgány hrají v mezinárodní spolupráci s rozvojovými zeměmi. Dále má za to, že Evropské rozvojové dny 15.–17. listopadu 2008 místním a regionálním orgánům a Výboru regionů umožnily poukázat na to, jak je důležité, že se podílejí na rozvojové spolupráci, a také na potřebu umožnit jim zasahovat na evropské a mezinárodní úrovni do těch oblastí, jež spadají do jejich působnosti;

36. domnívá se, že jelikož tato role již byla uznána, musí být zohledněna v každé strategii spolupráce EU, a to zejména pokud jde o Afriku či o třístranný dialog EU-Afrika-Čína;

37. žádá tedy Komisi, aby zintenzívnila konzultace občanské společnosti a „netradičních“ subjektů a rozšířila je i o místní a regionální orgány, které jsou neopominutelnými partnery, a také o mezinárodní sdružení, jež je zastupují, s cílem zajistit, aby evropské a africké místní a regionální orgány byly zapojeny do přípravy rozvojových politik;

38. zavazuje se, že bude podněcovat a podporovat úsilí afrických místních a vyšších územněsprávních celků o koordinaci na celostátní i nižší úrovni za účelem posílení strukturovaného dialogu mezi VR a místními a regionálními orgány z EU a Afriky;

Zapojení místních a regionálních orgánů do partnerství

39. domnívá se, že spolupráce evropských a afrických místních a regionálních orgánů v rámci partnerství EU-Afrika by měla probíhat na třech úrovních:

— přípravy politik spolupráce s Výborem regionů, který by se podílel na vypracování plánu realizace partnerství;

— realizace projektů spolupráce s cílem přispět ke koordinaci iniciativ EU, Africké unie, jednotlivých států a místních a regionálních orgánů;

— monitorování a hodnocení realizace partnerství s cílem zajistit kolektivní ztotožnění se s tímto projektem a jeho veřejnou podporu;

40. navrhuje v této souvislosti, aby byl Výbor regionů zapojen do práce skupin pověřených prováděním partnerství v jednotlivých oblastech, které jsou složeny ze zástupců členských států, jež se v dané oblasti obzvláště angažují, Komise a sekretariátu Rady. Výbor regionů připomíná, že se zapojil do skupiny zaměřené na demokratickou správu věcí veřejných a lidská práva a že by bylo vhodné umožnit mu účast i v dalších partnerstvích, a zejména v těch, v nichž by místní a regionální orgány mohly hrát významnou úlohu, tj. partnerství v oblasti rozvojových cílů tisíciletí, v oblasti změny klimatu a v oblasti migrace, mobility a zaměstnanosti;

41. připomíná, že dnes neexistují přesné, podrobné a vyčerpávací statistiky o celkové částce, kterou místní a regionální orgány vynakládají na rozvojovou spolupráci, ani o prioritních oblastech spolupráce či zapojených lidských zdrojích, ačkoli se jedná o informace, jež by mohly zásadním způsobem přispět k soudržnosti a synergii těchto iniciativ s cíli partnerství EU-Afrika;

42. zdůrazňuje tedy, že je zapotřebí, aby si EU vytvořila statistické a hodnotící nástroje zaměřené na činnosti v oblasti decentralizované spolupráce, které provádějí evropské místní a regionální orgány zejména v Africe, a vztít přitom v potaz skutečnost, že z důvodu obsáhlosti nehmotné pomoci, kterou místní a regionální orgány poskytují, nelze jejich činnost posuzovat pouze z finančního hlediska;

43. těší je, že Komise nyní sdílí potřebu vytvořit „burzu“ decentralizované spolupráce s cílem podporovat výměnu informací a vznik nových místních partnerství decentralizované spolupráce, která budou zapadat do již zahájených činností;

44. připomíná, že je připraven společně s Komisí tuto burzu založit a provozovat v podobě internetového portálu, který by tak svým způsobem navázal na výroční konference o decentralizované spolupráci;

45. připomíná, že výroční konference o decentralizované spolupráci musí být místem, kde budou dialog a strategické a politické úvahy o činnostech v oblasti decentralizované spolupráce rozvíjeny především, a že by tedy v této souvislosti měl být vztahům EU-Afrika věnován zvláštní prostor, což by pomohlo posílit kulturu spolupráce mezi evropskými a africkými místními a regionálními orgány a umožnilo lépe poznat místní problematiku, pokud jde o rozvoj a určování zásad koncepce partnerství EU-Afrika;

Podpora zapojení afrických místních a regionálních orgánů do partnerství

46. domnívá se, že zapojení místních a regionálních orgánů do partnerství EU-Afrika by nemělo být omezeno jen na evropské orgány;

47. zdůrazňuje, že pokud jde o rozvojové výzvy, je z důvodu probíhajícího procesu decentralizace a intenzivní urbanizace v Africe klíčová úloha místních a regionálních orgánů, a to rovněž vzhledem k následkům hospodářské a finanční krize v Africe, které v první řadě pocítí místní úroveň;

48. má za to, že při úsilí o zvýšení efektivity a ucelenosti rozvojových politik je zapotřebí vzít v potaz zapojení afrických místních a regionálních orgánů;

49. vyzývá tedy Komisi, aby kromě občanské společnosti konzultovala také „netradiční“ subjekty a evropské i africké místní a regionální orgány a také mezinárodní sdružení, která je zastupují;

50. nabádá mezinárodní sdružení afrických místních orgánů, aby zlepšila koordinaci s Africkou unií a africkými státy, a posílila tak synergii mezi činnostmi prováděnými na úrovni jednotlivých afrických států a na nižší úrovni;

51. zdůrazňuje úlohu, kterou místní a regionální orgány, a to jak z Evropy, tak i Afriky, hrají při zvyšování povědomí veřejnosti o problematice rozvoje tím, že do svých konkrétních projektů spolupráce zapojují místní sdružení a občany, kteří se aktivně zajímají o problematiku rozvoje. Přispívají tak k úspěchu partnerství, který je do značné míry závislý na podpoře veřejnosti na severu i na jihu pro cíle v oblasti spolupráce a rozvoje;

Partnerství v oblasti demokratické správy věcí veřejných a lidských práv

52. rád by připomněl, že skutečná demokratická správa věcí veřejných nemůže existovat bez skutečného zapojení místních a regionálních orgánů do rozhodovacího procesu;

53. poukazuje na to, že prostřednictvím svých projektů pomáhají místní a regionální orgány posilovat demokracii a přípravu politik řádné správy věcí veřejných, jak je patrné ze zásad a hlavních oblastí činnosti uvedených v Evropské chartě místní samosprávy;

54. zdůrazňuje, že místní a regionální orgány mohou díky své spolupráci v rámci projektů zaměřených na řešení každodenních problémů přispět k posílení důvěry v místní demokracii;

55. zdůrazňuje zásadu týkající se úlohy decentralizované spolupráce v reformě rozvojové politiky, podle níž je lepší správa věcí veřejných klíčem k úspěšné rozvojové politice, přičemž zásadním prvkem této řádné správy věcí veřejných je uznání skutečnosti, že nejlepší rozhodnutí jsou přijímána na co nejbližší úrovni občanům;

Partnerství v oblasti rozvojových cílů tisíciletí

56. upozorňuje na to, že řada místních a regionálních orgánů v EU navázala v oblastech rozvojové spolupráce vztahy s příslušnými protějšky v afrických zemích. Získali tak podrobné znalosti, zejména v oblastech, jako jsou vzdělávání, zdravotnictví, výzkum, komunální služby (vodohospodářství a nakládání s odpady), drobný rybolov a akvakultura, infrastruktura, doprava, komunikace, životní prostředí, rozvoj venkova, regionální hospodářský rozvoj a činnosti na podporu rozvoje místních samospráv a politické decentralizace;

57. připomíná, že místní a regionální orgány přispívají k posilování finančních a strategických základů, které umožňují realizaci rozvojových cílů tisíciletí, a to díky finančním prostředkům a nehmotné pomoci, kterou poskytují na projekty prováděné společně se svými partnery z Afriky a jiných rozvojových zemí;

58. vyzývá Komisi, aby více financovala činnosti rozvojové spolupráce místních a regionálních orgánů a lépe informovala o jejich nástrojích a programech financování, neboť finanční prostředky, které místní a regionální orgány uvolňují na konkrétní projekty, prospívají přímo základním společenstvím, a přispívají tak přímo a méně byrokraticky ke zlepšení situace v praxi;

59. zavazuje se, že bude prosazovat rozvojový program „Nestátní subjekty a místní orgány v rámci rozvoje“ mezi místními a regionálními orgány, aby využívaly všech jeho možností, a popřípadě ve spolupráci s Komisí navrhne změny nařízení za účelem jednoduššího využívání tohoto programu ze strany místních a regionálních orgánů;

Partnerství v oblasti změny klimatu

60. vítá, že partnerství v oblasti změny klimatu zohledňuje místní úroveň, zejména pokud jde o iniciativu „Zelená zeď pro Saharu“, a zdůrazňuje, že přijatá opatření musí být uzpůsobena konkrétním situacím a místním potřebám, které se mohou v závislosti na zemi, či dokonce v rámci ní, výrazně lišit;

61. zdůrazňuje, že decentralizovaná rozvojová spolupráce místních a regionálních orgánů je z důvodu četnosti oblastí působnosti a různorodosti veřejných i soukromých subjektů, které může sdružovat, silným faktorem místního a regionálního rozvoje;

62. domnívá se, že místní a regionální orgány tak mohou stimulovat organizaci výroby, navazování obchodních vazeb nebo hospodářské aktivity respektující dotčené skupiny obyvatelstva a životní prostředí;

Partnerství v oblasti migrace, mobility a zaměstnanosti

63. rád by zdůraznil, že místní a regionální orgány se v oblasti přistěhovalectví nacházejí v první linii, a to jak pokud jde o problémy způsobené nedovoleným přistěhovalectvím (přijetí a řízení pobytu příchozích, nezákonné zaměstnávání, kriminalita a bezpečnost ve městech), tak pokud jde o služby, které musí poskytovat obyvatelům (zdravotní péče, vzdělávání atd.), i integrační politiku;

64. připomíná, že zkušenosti, jež mají některé místní a regionální orgány v oblasti přeshraniční a mezinárodní spolupráce, a to zejména ty, jež jsou obzvláště vystaveny problémům a důsledkům migrace, mohou být velmi užitečné při hledání odpovědí na otázky spojené s migrací a mobilitou;

Ostatní partnerství

65. domnívá se, že není možno opomenout přínos místních a regionálních orgánů v rámci ostatních partnerství a že ty díky své blízkosti k dané populaci mohou hrát důležitou roli. V této souvislosti upozorňuje na:

- partnerství pro mír a bezpečnost a na to, že je nezbytné podporovat veškeré aktivity zaměřené na zvyšování povědomí občanů o konfliktech, k nimž dochází na tom či onom kontinentu, a upozorňovat je na specifické problémy uprchlíků;
- partnerství pro energetiku a na to, že je zapotřebí podporovat opatření na podporu decentralizované

spolupráce, jež jsou zaměřena na obnovitelné zdroje energie a na omezování odpadů pomocí mikro-projektů, či opatření na podporu zvyšování povědomí všech subjektů v boji proti nezodpovědnému chování, především v oblasti produkce domovního odpadu;

- partnerství pro vědu, informační společnost a prostor a na to, že je nezbytné věnovat zvýšenou pozornost podpoře vzniku iniciativních projektů na místní úrovni, jejichž cílem je překonat digitální propast;

66. domnívá se, že v souvislosti s těmito připomínkami by Komise měla poskytnout finanční podporu v prvé řadě na ta opatření v oblasti decentralizované spolupráce, která odpovídají cílům partnerství EU-Afrika;

C. Úloha místních a regionálních orgánů v třístranném dialogu a spolupráci mezi EU, Afrikou a Čínou

67. považuje za vhodné okamžitě stanovit podmínky pro zapojení afrických, evropských a čínských místních a regionálních orgánů do třístranného dialogu EU-Afrika-Čína, a to zejména v zájmu stanovení oblastí spolupráce;

68. považuje za vhodné rozšířit oblasti spolupráce třístranného dialogu a vzít přitom v potaz odborné znalosti a zkušenosti místních a regionálních orgánů, zejména v oblastech, jež obvykle spadají do jejich kompetence, jako například vzdělávání, vodohospodářství, městská doprava, nakládání s odpady, energetika a udržitelný rozvoj, a které jsou z hlediska dlouhodobého rozvoje Afriky a plnění rozvojových cílů tisíciletí zcela zásadní;

69. připomíná strukturální rozdíly mezi evropskými, africkými a čínskými místními a regionálními orgány, ať už jde o pravomoci, velikost či finanční prostředky, které dále umocňují potřebu rychle do partnerství zapojit místní a regionální orgány, a podpořit tak vytvoření kultury spolupráce;

70. má za to, že je zapotřebí, aby tento dialog skutečně probíhal na úrovni kontinentu, na regionální úrovni a na úrovni jednotlivých zemí, zároveň by však měl být rozvíjen i na nižší než národní úrovni;

71. zavazuje se, že bude podporovat projekty třístranné spolupráce mezi místními a regionálními orgány EU, Afriky a Číny, přičemž využije již existujících kontaktů a bude podporovat hledání nových partnerů a nových činností v oblasti decentralizované spolupráce.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů strategie rozšíření a hlavní výzvy 2008–2009: potenciální kandidátské země

(2009/C 211/03)

VÝBOR REGIONŮ

- vyzývá Evropskou komisi, aby doplnila více informací o reformách a začlenění místních a regionálních orgánů do procesu rozšíření. Decentralizace podle *acquis* a pokrok na straně místních orgánů si v těchto zprávách o jednotlivých zemích zaslouží více pozornosti,
- vyzývá Evropskou komisi, aby podpořila programy informovanosti občanů o výzvách, přínosech a dopadech, jež bude členství v EU v budoucnu znamenat pro jejich život; (odst. 3)
- vyzývá Evropskou komisi, aby urychlila odstraňování vízových režimů v zemích, v nichž nedávno došlo k pokroku v plnění stanovených kritérií uvedených v plánech těchto zemí;
- vyzývá členské státy EU, aby i nadále poskytovaly podporu místním orgánům v potenciálních kandidátských zemích při dalším budování kapacit nestranné a odpovědné státní správy;
- vyzývá všechny příslušné země k dalšímu úsilí o ztotožnění se s evropskými hodnotami a reformami a o přijetí dialogu coby prostředku usmíření;
- připomíná, že k posunu potenciálních kandidátských zemí směrem ke statusu kandidátské země by mělo dojít, pouze pokud v souladu se zavedenými kritérii prokáží pokrok v této oblasti.

Zpravodaj: pan Gordon Keymer (UK/ELS)
člen rady okresu Tandridge

Odkaz

Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2008–2009

KOM(2008) 674 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ,

A. Obecná doporučení

Obecný postup a časový plán

1. vítá zprávy o potenciálních kandidátských zemích vypracované v rámci Strategie rozšíření a hlavních výzev 2008–2009 Evropské komise;

2. vyzývá Evropskou komisi, aby doplnila více informací o reformách a začlenění místních a regionálních orgánů do procesu rozšíření. Decentralizace podle *acquis* a pokrok na straně místních orgánů si v těchto zprávách o jednotlivých zemích zaslouží více pozornosti;

3. poznamenává, že místní a regionální orgány v potenciálních kandidátských zemích jsou poněkud stranou procesu rozšíření a plně jej nevyužívají, což nutně dopadá na jejich občany. Vyzývá Evropskou komisi, aby podpořila programy informovanosti občanů o výzvách, přínosech a dopadech, jež bude členství v EU v budoucnu znamenat pro jejich život;

4. všímá si rozporu mezi podporou osobních kontaktů mezi lidmi na straně jedné a uplatňováním přísných vízových režimů na straně druhé. Vyzývá Evropskou komisi, aby urychlila odstraňování vízových režimů v zemích, v nichž nedávno došlo k pokroku v plnění stanovených kritérií uvedených v plánech těchto zemí;

5. vyzývá členské státy EU, aby i nadále poskytovaly podporu místním orgánům v potenciálních kandidátských zemích při dalším budování kapacit nestranné a odpovědné státní správy;

6. vyzývá Evropskou komisi, aby byla nápomocna vládám daných zemí při řešení současné finanční a hospodářské krize, která bude nutně mít přímý dopad na místní orgány, ale i občany, kterým slouží;

7. vyzývá členské státy k poskytování trvalé podpory procesu rozšíření, protože „slouží strategickým zájmům EU v oblasti stability, bezpečnosti a předcházení konfliktům“⁽¹⁾;

8. vyzývá všechny příslušné země k dalšímu úsilí o ztotožnění se s evropskými hodnotami a reformami a o přijetí dialogu coby prostředku usmíření. Se zvláštním důrazem naléhá na potenciální kandidátské země, aby i nadále usilovaly o řešení bilaterálních otázek včetně sporů o hranice a umožňovaly navracení uprchlíků a vnitřně vysídlených osob. Místní a regionální orgány mají v rámci veřejné správy pro uskutečňování těchto změn to nejlepší postavení;

9. podporuje rozvoj sítí silniční dopravy a opětovné oživení regionálních letišť s ohledem na jejich potenciální přínos pro zaměstnanost, obslužnost, cestovní ruch a vyváženější regionální hospodářský rozvoj a obnovu;

10. připomíná, že k posunu potenciálních kandidátských zemí směrem ke statusu kandidátské země by mělo dojít, pouze pokud v souladu se zavedenými kritérii prokáží pokrok v této oblasti;

B. Konkrétní poznámky k jednotlivým zemím

Albánie

11. vítá dokončení procesu ratifikace Dohody o stabilizaci a přidružení mezi EU a Albánií;

12. vítá přesun pravomocí u DPH, místních daní, zásobování vodou a čištění odpadních vod, sociální ochrany a sociálního začlenění z ústřední vlády na obce. Vyjadřuje však obavy z toho, že obce nebudou schopny tyto nové pravomoci vykonávat;

13. je toho názoru, že je naléhavě nutné dále budovat kapacity místních orgánů, sdružení místních samospráv a zvláště odboru pro veřejnou správu na úrovni ústřední vlády, který je odpovědný za přípravu strategií správních reforem místní samosprávy;

14. zaznamenává, že je mimořádně nutné dále budovat kapacity komunálních finančních služeb, poněvadž místní výběr daní je velmi omezený, a doufá, že se tyto otázky budou řešit při nadcházející daňové decentralizaci;

⁽¹⁾ KOM(2008) 674 v konečném znění.

Bosna a Hercegovina

15. vítá podepsání Dohody o stabilizaci a přidružení mezi EU a Bosnou a Hercegovinou a vybízí tamější orgány, aby nadále usilovaly o splnění svých povinností podle této dohody a v souladu s návrhem akčního plánu provádění;

16. vítá, že nedávné komunální volby v Bosně a Hercegovině proběhly v souladu s mezinárodními standardy dobré praxe. Všimá si však hlubokých rozdílů mezi různými etniky;

17. vítá nedávné reformy místní samosprávy v obou celcích, jež sladily místní legislatury s Evropskou chartou místní samosprávy a s doporučeními Benátské komise;

18. lituje nedostatečné komunikace mezi vládami obou celků o aspektech přístupu k EU, která negativně ovlivňuje rychlost reformem a neumožňuje řádný tok informací směrem k místním samosprávám;

19. poznamenává, že obce v Bosně a Hercegovině se vyznačují dobrou vzájemnou komunikací mezi oběma celky, a vyzývá Evropskou komisi, aby nadále podporovala „společné projekty“ hlavně v oblasti budování kapacit místních orgánů a sdružení místních samospráv;

Černá Hora

20. vítá žádost Černé Hory o status kandidátské země a vyzývá členské státy EU, aby Evropskou komisi zmocnily k zahájení procesu posuzování;

21. vyzývá Evropskou komisi, aby podpořila velký infrastrukturální projekt výstavby severojižní dálnice, který také značně zlepší rozvoj společenství v Černé Hoře;

22. zaznamenává omezenou administrativní kapacitu místních orgánů a je přesvědčen o potřebnosti dalších kapacit jak místních orgánů, tak Svaz obcí (černohorské sdružení místních samospráv), a vyzývá Evropskou komisi k podpoře projektů na přímou výměnu know-how;

Srbsko

23. vítá větší počet konzultací Stálé konference měst a obcí (srbské sdružení místních samospráv) ze strany ústřední vlády a zřízení odboru pro integraci do EU v rámci této konference, který vypracuje akční plán začlenění místních orgánů do procesu přistoupení;

24. vyzývá srbskou vládu, aby pokračovala ve svém úsilí o decentralizaci. Vyřešení otázky vlastnických práv k obecnímu majetku by bylo krokem správným směrem. Místní orgány v Srbsku v současnosti svůj obecní majetek nevlastní;

25. vyzývá Evropskou komisi a srbskou vládu, aby dalším přísunem finančních prostředků a odbornou přípravou i nadále podporovaly budování kapacit místních orgánů, a umožnily jim tak plnit stále větší počet jejich úkolů a povinností;

26. vyzývá Evropskou komisi k další podpoře programů na vytváření kapacity místních orgánů, jako je např. program Exchange Stálé konference měst a obcí v Srbsku;

Kosovo (podle rezoluce Rady bezpečnosti OSN 1244)

27. vítá práci odvedenou mnoha mezinárodními i místními organizacemi na podporu lepší budoucnosti Kosova a vyjadřuje přesvědčení, že stagnace při decentralizaci je i nadále jednou z největších překážek demokratické správy Kosova;

28. je toho názoru, že je zapotřebí konkrétních zlepšení pro obyvatele Kosova. Další rozvoj veřejné dopravy a dopravních sítí je nutný především tam, kde se očekává návrat uprchlíků a vnitřně vysídlených osob;

29. rád by zaznamenal více aktivit na zvyšování důvěry mezi různými etnickými skupinami v Kosovu a větší podněcování k účasti v místních rozhodovacích procesech. Zvláštní pozornost si zasluhuje nízká účast v komunálních volbách.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2008–2009 kandidátské země

(2009/C 211/04)

VÝBOR REGIONŮ

- zdůrazňuje svou plnou podporu opatřením a reformám kandidátských zemí vedoucím ke splnění kritérií členství;
- podtrhuje, že proces rozšíření je důležitý pro stabilní a demokratický vývoj kandidátských zemí, a uvědomuje si také jejich přínos pro EU;
- upozorňuje na klíčový význam dobrých sousedských vztahů a regionální spolupráce v procesu stabilizace a přistoupení. Vyzývá kandidátské země, aby zvýšily své úsilí při řešení zbývajících otázek se sousedními státy klidným způsobem a přednostně tak, aby řešení byla přijatelná pro všechny strany;
- upozorňuje na nutnost zapojit v rané fázi místní a regionální orgány a jejich sdružení do procesu přistoupení. Díky svým znalostem a zkušenostem mohou přinést nové a cenné hodnoty do procesu rozšíření;
- doporučuje zintenzívnit spolupráci mezi místními a regionálními orgány v členských státech a kandidátských zemích a domnívá se, že je třeba věnovat zvláštní pozornost posilování veřejné podpory pro proces přistoupení jak v členských státech, tak v kandidátských zemích.

Zpravodajka: paní Jasmina Vidmar (SI/ALDE)

členka městského zastupitelstva Mariboru

Odkaz

sdělení Komise Radě a Evropskému parlamentu^a

Strategie rozšíření a hlavní výzvy 2008–2009

KOM(2008) 674 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. zdůrazňuje svou plnou podporu opatřením a reformám kandidátských zemí vedoucím ke splnění kritérií členství;
2. podtrhuje, že proces rozšíření je důležitý pro stabilní a demokratický vývoj kandidátských zemí, a uvědomuje si také jejich přínos pro EU;
3. vítá pokrok, kterého bylo dosaženo díky řadě reforem provedených v kandidátských zemích pro posílení právního státu a modernizaci hospodářských a sociálních struktur;
4. je přesvědčen, že kandidátské země by měly být podporovány v dalším úsilí a měly by využívat plně svůj potenciál při provádění reforem, aby se zajistilo, že proces přistoupení bude pokračovat hladce a rychleji;
5. vítá úsilí vynaložené na zlepšení kvality procesu rozšíření a jeho transparentnosti, včetně kritérií, která byla stanovena pro otevření či uzavření kapitol jednání;
6. upozorňuje na klíčový význam dobrých sousedských vztahů a regionální spolupráce v procesu stabilizace a přistoupení. Vyzývá kandidátské země, aby zvýšily své úsilí při řešení zbývajících otázek se sousedními státy klidným způsobem a přednostně tak, aby řešení byla přijatelná pro všechny strany;
7. vítá celkový pokrok, kterého dosáhlo Chorvatsko při přijímání a provádění reforem pro členství v EU, a je přesvědčen, že je možné dodržet navržený časový plán pro dosažení závěrečné fáze jednání před koncem roku 2009, pokud Chorvatsko splní požadovaná kritéria;
8. zdůrazňuje, že Chorvatsko musí zvýšit své úsilí při reformách v oblasti soudnictví, boje proti korupci a organizované trestné činnosti, zaručení práv menšin, podpory návratu uprchlíků a spolupráce s Mezinárodním trestním tribunálem pro bývalou Jugoslávii;
9. bere na vědomí pokrok, který učinila Bývalá jugoslávská republika Makedonie při reformách soudnictví a policie, při plnění požadavků stanovených v Dohodě o stabilizaci a přidružení a rozvíjení multietnické společnosti;
10. lituje nedostatků v úsilí Bývalé jugoslávské republiky Makedonie vyhovět politickým kritériím, jak uvedla Evropská komise ve zprávě o pokroku za rok 2008. Vítá pokrok, jehož bylo dosaženo při uspořádání prezidentských a místních voleb začátkem roku 2009. Z toho důvodu se domnívá, že by pro Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii mělo být stanoveno datum zahájení jednání s EU o členství, budou-li splněny nezbytné podmínky;
11. bere na vědomí snahy Turecka o reformy v oblasti základních svobod a právního státu a vyzývá Turecko, aby pozitivním přístupem podpořilo dosažení dohody o znovusjednocení Kypru;
12. upozorňuje na nutnost zapojit v ranné fázi místní a regionální orgány a jejich sdružení do procesu přistoupení. Díky svým znalostem a zkušenostem mohou přinést nové a cenné hodnoty do procesu rozšíření;
13. vítá pozitivní přeshraniční spolupráci mezi místními a regionálními orgány, která dosud probíhala, a vyzývá tyto orgány, aby takovouto spolupráci prohlubovaly, neboť kromě zvýšení prosperity umožňuje také přímý kontakt a dosažení lepšího vzájemného porozumění mezi lidmi v členských státech a státech, které nejsou členy EU. Vyzdvihuje příležitosti, které v této souvislosti může nabídnout Evropské seskupení pro územní spolupráci (ESÚS), a proto vybízí příslušné vnitrostátní orgány, aby přijaly náležitá opatření, která by umožnila zapojení partnerů z kandidátských zemí do budoucích ESÚS, jak to povoluje nařízení (ES) č. 1082/2006;
14. vítá zlepšení koordinace mezi mechanismy podpory NPP (nástroje předvstupní pomoci) a mechanismy jiných mezinárodních finančních institucí a dárců a je přesvědčen, že další harmonizace různých mechanismů podpory pomůže zlepšit jejich účinnost;

15. doporučuje zintenzívnit spolupráci mezi místními a regionálními orgány v členských státech a kandidátských zemích a domnívá se, že je třeba věnovat zvláštní pozornost posilování veřejné podpory pro proces přistoupení jak v členských státech, tak v kandidátských zemích;

16. uznává význam využívání stávajících sítí místních orgánů, jako je Síť sdružení místních orgánů jihovýchodní Evropy (NALAS), při své činnosti v kandidátských zemích. Koordinace a sdílení zkušeností mezi pracovními skupinami VR a smíšeným poradním výborem, jenž se zaměřuje na tuto oblast, by mohly být podpořeny prostřednictvím zapojení NALAS s cílem porovnat integrační procesy a úsilí o decentralizaci v této oblasti;

CHORVATSKO

Pokrok Chorvatska v procesu přistoupení

17. vítá brzký vstup do závěrečné fáze jednání s Chorvatskem, pokud tato země splní kritéria členství, a vybízí Chorvatsko, aby urychlilo reformy v některých klíčových oblastech;

18. domnívá se, že bylo dosaženo pokroku v boji proti korupci díky zlepšení právního rámce a činnosti Úřadu pro boj s korupcí a organizovanou trestnou činností. Konstatuje však, že korupce zůstává vážným problémem, a proto doporučuje další úsilí ke zlepšení koordinace a nezávislého monitorování i rozšíření administrativních kapacit orgánů bojujících s korupcí;

19. vítá právní záruky a všeobecné uznání svobody médií a pluralismu. S obavami sledoval případy fyzického napadení, hrozeb a politického nátlaku na novináře. Upozorňuje, že byla přijata odpovídající opatření, a vyzývá orgány, aby podnikly další opatření a zaručily bezpečné pracovní prostředí pro novináře a podporovaly svobodné a nezávislé zpravodajství;

20. upozorňuje na to, že Chorvatsko s ICTY spolupracovalo, a žádá chorvatské orgány, aby Mezinárodnímu trestnímu tribunálu pro bývalou Jugoslávii zaručily přístup ke zbývajícím požadovaným dokumentům;

21. vyzývá Chorvatsko, aby vyřešilo otázky týkající se hranic se Slovinskem, Srbskem, Černou Horou a Bosnou a Hercegovinou. Vítá ochotu Chorvatska a Slovinska vyřešit s pomocí Evropské komise otázky hranic v souladu se zásadou mírového urovnání sporů podle Charty OSN;

22. považuje provádění ústavního zákona o národnostních menšinách společně s přijetím akčního plánu za významný krok k zavedení právního rámce, který podporuje integraci menšinových skupin do společnosti. Vyzdvihuje význam poskytování

příslušných informací, finančních zdrojů a administrativní podpory, aby zákony mohly být úspěšně prováděny na místní a regionální úrovni;

23. domnívá se, že bylo dosaženo pokroku při návratu uprchlíků a vnitřně vysídlených osob, a podtrhuje, že pro urychlený návrat a integraci uprchlíků a vysídlených osob jsou kromě zajištění vhodných životních podmínek nezbytná další opatření týkající se zlepšení přístupu na pracovní trh a zmírnění nepřátelství v některých oblastech;

Rozšíření kapacit místních a regionálních orgánů

24. vítá ratifikaci Evropské charty místní samosprávy, ale je přesvědčen, že je nutno vyvinout další úsilí k úplné realizaci ustanovení charty;

25. vítá zlepšení právního rámce pro veřejnou správu a považuje přijetí zákona o úřednicích za významný krok v úsilí o odpolitizování veřejné správy, zavedení lepší správy a stanovení práv a povinností úředníků;

26. konstatuje, že místní a regionální orgány a jejich sdružení nejsou odpovídajícím způsobem zapojeny do rozhodování o legislativě a provádění nařízení, která upravují pracovní metody, financování a organizaci místních a regionálních orgánů. Vyzývá vnitrostátní orgány, aby zavedly postupy, které jim umožní být odpovídajícím způsobem zastoupeny v legislativním procesu;

27. domnívá se, že místní a regionální orgány a jejich sdružení musí být zapojeny do procesu provádění *acquis* Společenství a musí být pravidelně informovány o pokroku k členství. Zdůrazňuje, že místní a regionální orgány musí být dobře připraveny převzít odpovědnosti spojené s budoucím členstvím v EU i využít možností, které se jim tak nabízejí;

28. upozorňuje na zpoždění při převodu pravomocí a zdůrazňuje, že rozšíření kapacity místní správy je klíčové pro úspěšný převod odpovědností na místní a regionální úrovni;

29. konstatuje, že finanční zdroje, které mají místní a regionální orgány k dispozici neodpovídají množství náročných úkolů vyplývajících z naléhavé potřeby převodu pravomocí. Proto doporučuje přijmout odpovídající opatření na zlepšení finanční situace místních a regionálních orgánů;

30. domnívá se, že právní rámec spolupráce na úrovni obcí je nutno zlepšit, a umožnit tak obcím po převodu pravomocí vzájemně spolupracovat;

31. podporuje iniciativu obecních a regionálních sdružení na přeměnu pracovní skupiny na smíšený poradní výbor, aby se zlepšil dialog mezi místními a regionálními orgány Chorvatska a členskými státy;

BÝVALÁ JUGOSLÁVSKÁ REPUBLIKA MAKEDONIE

Pokrok Bývalé jugoslávské republiky Makedonie v procesu přistoupení

32. vítá pokrok dosažený v určitých oblastech a při plnění požadavků stanovených v Dohodě o stabilizaci a přidružení a vyzývá Bývalou jugoslávskou republiku Makedonii, aby splnila politická kritéria a plně prováděla klíčové priority přístupového partnerství. Doporučuje, aby bylo stanoveno datum zahájení jednání o členství v EU, pokud budou splněna nezbytná kritéria, včetně dobrých sousedských vztahů;

33. domnívá se, že přijetí protikorupčního programu a akčního plánu pravděpodobně povede k pokroku v boji proti korupci. Poukazuje však na to, že korupce je nadále rozšířeným jevem, a proto vybízí, aby bylo vyvinuto další úsilí k boji proti korupci a organizovanému zločinu;

34. domnívá se, že rámcová dohoda z Ochridu představuje záruku, že Bývalá jugoslávská republika Makedonie bude dodržovat práva etnických menšin, a oceňuje pokrok dosažený přijetím zákona o jazycích, který upravuje a rozšiřuje používání jazyků menšin. Lituje však, že nedošlo k dalšímu pokroku v oblasti práv romské komunity, a upozorňuje na opakované případy diskriminace Romů. Vyzývá k dalším opatřením na zlepšení sociálního začlenění Romů a omezení diskriminace;

35. vítá uzavření Dohody s Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií o usnadnění vydávání víz a doufá, že pokrok dosažený při plnění referenčních kritérií bude dostatečný, aby bylo možné předložit návrh na zrušení vízové povinnosti pro občany Bývalé jugoslávské republiky Makedonie;

36. vybízí k dobrým sousedským vztahům a nadále podporuje úsilí zvláštního zástupce OSN Matthew Nimetze týkající se dřívějšího názvu země. Po nedávných volbách vybízí nově zvoleného prezidenta republiky, aby dosáhl kompromisu mezi Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií a Řeckem týkajícího se názvu země. Vyzývá vnitrostátní orgány Bývalé jugoslávské republiky Makedonie, aby nepodnikaly žádná opatření, kterými by riskovaly zmaření úsilí o dosažení vzájemně přijatelného řešení otázky názvu země. Tato otázka by však neměla ovlivnit rozhodnutí o zahájení přístupových jednání, ale významně přispěje k procesu přistoupení;

37. domnívá se, že určitého pokroku bylo dosaženo v oblasti rovnosti žen a mužů, a vítá vytvoření komisí pro rovné příležitosti při mnoha místních orgánech. Žádá, aby bylo vyvinuto další úsilí na prevenci rodinného a sexuálního násilí, omezení diskriminace a zaručení rovné účasti ve volbách;

38. bere na vědomí zavedení komisí pro vztahy mezi etnickými skupinami na místní úrovni, ale je si vědom těžkostí, které způsobují nejasný mandát a nedostatek finančních zdrojů. Vyzývá orgány, aby odstranily překážky, které omezují činnost těchto komisí;

Rozšíření kapacit místních orgánů

39. vítá pokračování převodu fiskálních pravomocí a další snižování dluhu místních orgánů i zvýšení míry výběru daní. Upozorňuje však na to, že finanční zdroje, které jsou k dispozici, jsou stále nedostatečné k tomu, aby úkoly na místní úrovni byly provedeny kvalitním způsobem;

40. vítá přijetí zákona o regionálním rozvoji a žádá, aby byly poskytnuty finanční zdroje, které by zaručily vyvážený regionální rozvoj, a také aby byly založeny rady pro regionální rozvoj. Podtrhuje význam rozšíření možnosti lepší koordinace mezi různými administrativními strukturami;

41. upozorňuje na potřebu účinnějšího a souvislejšího dialogu mezi vnitrostátními a místními orgány o tématech jako vzdělávání, státní majetek apod., která jsou významná pro rozvoj a práci místních orgánů, a doporučuje, aby byl tento dialog rozšířen;

42. vyzdvihuje význam vytvoření odpovídajících nástrojů pro rozšíření administrativních kapacit místních orgánů a transparentnost místní správy;

43. konstatuje, že převod pravomocí pokračuje, a je přesvědčen, že tento proces je nutno urychlit. Upozorňuje na riziko, že standardy provádění úkolů a služeb budou sníženy, pokud převod těchto odpovědností a úkolů nebude doprovázen odpovídajícími finančními prostředky. Proto očekává, že budou poskytnuty potřebné finanční prostředky k provedení centralizovaných úkolů;

44. bere na vědomí návrh zákona o spolupráci na úrovni obcí a doporučuje, aby byl přijat co nejdříve;

45. domnívá se, že bylo dosaženo určitého pokroku při reformě veřejné správy, a podtrhuje význam vytvoření odpovídajících nástrojů ke zvýšení kapacity místních orgánů a zlepšení transparentnosti činností místní správy;

46. bere na vědomí změny, které byly provedeny ve vnitrostátních systémech pro koordinaci odborného vzdělávání, i přijetí strategie vzdělávání úředníků na místní a regionální úrovni. Je přesvědčen, že je důležité zapojit asociace místní správy (ZELS) do systému vzdělávání, aby se zajistilo úspěšné a kvalitní vzdělávání úředníků;

47. vítá skutečnost, že již více než 70 obcí přijalo kodexy chování úředníků na místní úrovni, ve kterých se úředníci zavazují k vysokému standardu práce, a vyzývá zbývající obce, aby následovaly příkladu v této naléhavé záležitosti;

TURECKO

Pokrok Turecka v procesu přistoupení

48. vítá závazek vlády k pokračování procesu přistoupení a očekává, že budou vypracovány účinné politické a ústavní reformy, které dále přiblíží Turecko k mezinárodním a evropským standardům. Je přesvědčen, že musí být vyvinuto další úsilí k zajištění respektování rozmanitosti a problémy řešit dialogem a kompromisem;

49. konstatuje, že bylo dosaženo omezeného pokroku v boji proti korupci a organizovanému zločinu, a zdůrazňuje, že přijetí základních dokumentů a vytvoření odpovídajícího institucionálního rámce je nutno poskytnout plnou politickou podporu, pokud má být dosaženo zlepšení;

50. zdůrazňuje, že vzhledem ke značné finanční podpoře, kterou EU poskytuje Turecku, aby této zemi umožnila čelit obrovskému nárůstu nelegálních migračních toků, které přes její území proudí do EU, jsou jednání o dohodě o zpětném přebírání osob mezi EU a Tureckem nadále prioritou. Tato jednání by měla být obnovena co nejdříve, aby dohoda byla uzavřena co nejrychleji. V této souvislosti rovněž konstatuje, že zvláštní význam má přiměřené a účinné provádění stávajících dvoustranných dohod s členskými státy;

51. podtrhuje, že je třeba uspořádat ratifikaci mezinárodních dokumentů na ochranu lidských práv a svobod, a očekává, že ústavní soud o tom rozhodne co nejdříve. Také vyzývá k ustavení funkce ombudsmana;

52. vítá snahy o lepší ochranu svobody přesvědčení, zdůrazňuje ale, že provádění změn tohoto práva musí být urychleno a všechna omezení či překážky ve svobodě tisku a svobodě shromažďování musejí být odstraněny;

53. vítá zahájení televizního vysílání v kurdsém jazyce, jakož i plány na vysílání v jazyce arménském. Upozorňuje na skutečnost, že standardy EU týkající se kulturní a náboženské rozmanitosti a respektování a ochrany menšin nebyly splněny v plné míře. Proto očekává, že budou provedeny odpovídající právní a praktické kroky k plnému uznání práv menšin;

54. zdůrazňuje, že rovnoprávnost žen musí být uvedena do praxe v politickém životě, vzdělávání, přístupu na trh práce a zdravotních službách, a vyzývá k provádění ustanovení zákona o městských samosprávách, která předpokládají založení určitého počtu útulků jako prostředku ochrany žen před domácím násilím a vraždám ze cti;

55. zdůrazňuje nutnost uplatňovat při ochraně obecné bezpečnosti a pořádku výlučně právní struktury a opatření, zdůrazňuje, že monopol moci musí mít stát a výkon moci státních orgánů nesmí být přenášen na část obyvatelstva;

56. zdůrazňuje potřebu celkového urovnání kyperské otázky založeného na rezoluci Rady bezpečnosti OSN a na zásadách, na kterých je založena Evropská unie. Vítá obnovení závazku představitelů obou zemí dohodnout se na řešení a podporuje probíhající přímá jednání představitelů obou komunit na Kypru;

57. co se týče vztahů mezi Řeckem a Tureckem, zdůrazňuje, že Turecko se zavázalo k dobrým sousedským vztahům, a proto vyzývá vládu této země, aby usilovala o vyřešení všech otevřených sporů mírovou cestou a v souladu s Chartou OSN, dalšími příslušnými mezinárodními úmluvami a dvoustrannými dohodami a povinnostmi;

Rozšíření kapacit místních orgánů

58. vyzdvihuje význam co nejdřívejšího zapojení místních samospráv do procesu přistoupení a do plánování a provádění požadovaných reforem a právních úprav, a doporučuje, aby existovalo přiměřené předávání informací a koordinace mezi místní a národní úrovní;

59. vítá přijetí pozměňovacích návrhů k zákonu o městských samosprávách a doufá, že tento zákon umožní městským samosprávám efektivněji fungovat a lépe se organizovat;

60. vítá skutečnost, že finanční možnosti městských samospráv byly rozšířeny přijetím zákona o zvýšení příjmů obcí a prováděním zákonů o místní samosprávě, a očekává přijetí dalších iniciativ k finančnímu posílení městských samospráv. Umožnilo by jim to provádět své povinnosti účinněji;

61. lituje, že nebylo dosaženo žádného pokroku při přijímání rámcového zákona o veřejné správě, a upozorňuje na význam převodu pravomocí při poskytování dobré správy veřejnosti;

62. domnívá se, že je třeba vyvinout další úsilí, aby městské rady mohly fungovat efektivněji jako platformy pro zapojení veřejnosti do procesu rozhodování místních správ;

63. zdůrazňuje význam převodu pravomocí a posílení schopnosti místních samospráv vykonávat povinnosti jim přidělené i zvýšení zodpovědnosti a transparentnosti;

64. lituje, že při nedávných volbách do obecních samospráv došlo zejména v kurdských regionech opět k násilným činům, při nichž bylo zaznamenáno i několik úmrtí, a vyzývá zodpovědné subjekty, aby v budoucnu udělaly vše proto, aby byly volby svobodné, demokratické, transparentní a proběhly v klidné atmosféře;

65. ještě jednou zdůrazňuje potřebu sestavit smíšený poradní výbor VR a Turecka jako hlavního mechanismu pro výměnu zkušeností, znalostí a informací o zapojení místních a regionálních orgánů do procesu přistoupení.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda

Výboru region

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů posílení globálního přístupu k migraci: větší koordinace a soudržnost s využitím synergií

(2009/C 211/05)

VÝBOR REGIONŮ

- se domnívá, že místní a regionální orgány se nacházejí na předním místě při vypracovávání, provádění, vyhodnocování a monitorování migrační politiky, a proto by měly být považovány za hlavní partnery při jejím rozvoji;
- zdůrazňuje, že jak členské státy tak instituce Společenství by měly podporovat výraznější partnerství mezi institucemi;
- má za to, že by měla být zaměřena větší pozornost na budování kapacit místních a regionálních orgánů, protože hrají klíčovou úlohu při tvorbě a řízení migrační politiky, zejména pak při napomáhání spolupráci s orgány státní správy třetích zemí, které jsou odpovědné za zaměstnanost a přistěhovalectví. VR zmínil tento přístup ve svých předchozích stanoviscích;
- upozorňuje na to, že do řešení otázek migrace by měly být zapojeny již existující nástroje a institucionální struktury, jako je iniciativa Výboru regionů Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), Rada Evropy a další relevantní sítě;
- zdůrazňuje, že je zapotřebí zlepšit integraci migrantů do společnosti cílové země, protože migranti jsou klíčoví jak pro rozvoj země původu, tak cílové země;
- kromě toho klade důraz na to, že je zapotřebí vyvinout společné úsilí k vytvoření lepší správy vnějších hranic, zejména jižních námořních hranic a hranic všech regionů, které čelí masivnímu přílivu migrantů za kritických humanitárních podmínek;
- vyzdvihuje úlohu sítě styčných úředníků pro přistěhovalectví při dosahování cílů stanovených ve sdělení. Současně vyzývá Komisi, aby zaručila, že oprávněné místní a regionální orgány budou moci mít přístup k výměně osvědčených postupů a informacím shromážděných díky této síti a mít z nich prospěch;
- vítá rozšíření globálního přístupu do jiných zemí a regionů, jako jsou Asie, Latinská Amerika a oblast Karibiku, a vyzývá Evropskou komisi, aby podnikla další kroky v tomto směru a zároveň kladla důraz na nutnost definovat podobu dialogu s těmito regiony, a tak připravila půdu i pro užší spolupráci a koordinaci s Afrikou a regiony sousedícími s EU na jihu a jihovýchodě.

Zpravodaj: pan Arnoldas Abramavičius (LT/ELS), starosta okresu Zarasai

Odkaz

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Posílení globálního přístupu k migraci: větší koordinace a soudržnost s využitím synergií

KOM(2008) 611 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

Úloha místních a regionálních orgánů

1. se domnívá, že místní a regionální orgány se nacházejí na předním místě při vypracovávání, provádění, vyhodnocování a monitorování migrační politiky, a proto by měly být považovány za hlavní partnery při jejím rozvoji;

2. připomíná, že místní a regionální orgány mají v této oblasti buď sdílené nebo výhradní pravomoci; proto by je měly členské státy a Evropská komise povinně konzultovat, a měly by tak učinit jak v předlegislativní fázi, tak při konzultačním postupu, do něž je zapojen Výbor regionů;

3. zdůrazňuje, že jak členské státy tak instituce Společenství by měly podporovat výraznější partnerství mezi institucemi;

4. má za to, že by měla být zaměřena větší pozornost na budování kapacit místních a regionálních orgánů, protože hrají klíčovou úlohu při tvorbě a řízení migrační politiky, zejména pak při napomáhání spolupráci s orgány státní správy třetích zemí, které jsou odpovědné za zaměstnanost a přistěhovalectví. VR zmínil tento přístup ve svých předchozích stanoviscích ⁽¹⁾;

5. lituje, že není dostatečně oceněna rozhodující úloha, kterou mají místní a regionální orgány v přeshraniční územní spolupráci v oblasti migrace;

6. poukazuje na to, že by se měly podrobněji posoudit iniciativy, jako je například prozkoumání nových vědeckých metodik pro získávání a výměnu informací o migračních trasách a o integračních politikách a jejich důsledcích pro místní a regionální orgány v souvislosti s finanční a administrativní zátěží;

7. požaduje, aby Evropská komise usilovala o lepší vytváření a šíření spolehlivých a aktuálních kvantitativních a kvalitativních informací, jež jsou primárním zdrojem pro přípravu imigračních profilů jednotlivých členských států;

8. vítá myšlenku, že by měla být výslovně zmíněna potřeba zvyšovat lidské a finanční zdroje v oblasti monitorování provádění stávající legislativy, protože to představuje ústřední prvek nutný pro dosažení lepšího právního prostředí;

9. má za to, že záměr Komise podporovat místní organizace pracující s migranty v zemích původu by měl být přímo přizpůsoben místnímu a regionálnímu prostředí, aby se zlepšilo povědomí o příležitostech v domovských zemích. Doporučuje proto zapojit místní a regionální orgány a jejich národní sdružení, zejména z partnerských a dalších třetích zemí, do vytváření a provádění společné migrační politiky;

10. upozorňuje na to, že do řešení otázek migrace by měly být zapojeny již existující nástroje a institucionální struktury, jako je iniciativa Výboru regionů Evropsko-středomořské shromáždění zástupců regionů a měst (ARLEM), Rada Evropy a další relevantní sítě;

11. pokud jde o vymezení migrační politiky, doporučuje přijmout inkluzivní přístup, takže by sdělení Evropské komise mělo výslovně uvést všechny zainteresované subjekty na místní, regionální a celostátní úrovni, jež přispívají ke vzniku politik a zajišťují jejich účinnost při provádění;

12. poukazuje na to, že závěry summitu regionů a měst, který se v roce 2009 konal v Praze, vyzývají k integrovanému a komplexnímu přístupu k migraci a začlenění založenému na snaze místních a regionálních orgánů;

13. zastává názor, že společně utvářená evropská migrační politika nesmí členským státům bránit přijímat velkorysejší vnitrostátní opatření v oblastech, v nichž to považují za odůvodněné;

Kroky směřující k posílení globálního přístupu k migraci

Obecná doporučení

14. domnívá se, že migrační politika EU je ze své podstaty průřezová a mnohovrstevnatá, a proto za ni odpovědnost společně sdílejí Evropská unie, různé úrovně správy v jednotlivých členských státech a třetí země. Měly by jednat společně na základě zásad demokracie, subsidiarity, solidarity a vzájemné důvěry, podle specifických charakteristik jednotlivých regionálních a místních reálií, a dodržovat lidská práva a základní hodnoty, které jsou podstatou EU;

⁽¹⁾ Stanovisko VR k tématu Společná přistěhovalecká politika pro Evropu, CdR 210/2008 fin.

15. vítá cíl spočívající v podpoře promyšleného globálního přístupu k migraci, jehož významnou součástí je posílení politického dialogu a praktické spolupráce mezi členskými státy EU a třetími zeměmi a regiony, měl by však být zaručen soulad se základními zásadami a provázanými cíli politik EU v oblasti sociální, hospodářské a zahraničního rozvoje;

16. zdůrazňuje, že hlavní směry vymezené v předchozích dokumentech EU ⁽²⁾ jsou stále platné, zejména pokud jde o jejich tři součásti (řádné řízení legální migrace, boj proti nedovolenému přistěhovalectví a vztah mezi migrací a rozvojem) a o potřebu jejich vyváženého provádění;

17. jelikož Evropská komise v návrhu sdělení vyzdvihuje pouze evropskou a národní úroveň, upozorňuje na to, že by se měl klást větší důraz na místní a regionální orgány a jejich úlohu při provádění komplexní migrační politiky;

18. vyzývá, aby se větší pozornost věnovala zvláště citlivým poměrům imigrantek, jimiž se zabývalo stanovisko Výboru regionů v roce 2007 (CdR 296/2007);

19. podporuje závěry Rady Evropské unie z prosince 2008 ⁽³⁾, v nichž se připomíná, že je zapotřebí zaručit větší soudržnost financování, aby bylo zajištěno rychlé provádění plánovaných opatření. Doporučuje, aby se využily stávající fondy Společenství s cílem zlepšit spolupráci mezi místními a regionálními orgány EU a jejich protějšky v zemích původu;

Pokud jde o legální ekonomickou migraci a mobilitu

20. souhlasí, že mobilita by měla zůstat jedním z podstatných aspektů legální migrace, a zdůrazňuje, že je třeba, aby ji podporovaly místní a regionální orgány, a to včetně rozšíření pilotních partnerství v oblasti mobility, například s Moldavskem a Kapverdami;

21. vyzývá místní a regionální orgány, aby se plně zapojily do sběru informací o pravidelných migračních tocích, které jsou šířeny prostřednictvím interaktivních portálů, jako je například chystaný přistěhovalecký portál EU, evropský portál pracovní mobility, síť EURES, evropský portál mobility výzkumných pracovníků a Evropská migrační síť, což by přispělo k tomu, že místní a regionální specifika budou odpovídajícím způsobem zohledněna při rozvíjení migračních politik;

22. podporuje návrh Komise na zintenzivnění iniciativ zaměřených na podporu pružnějších a účinnějších řešení pro migranty, pokud jde o trh práce, a to mimo jiné prozkoumáním nových iniciativ týkajících se přenositelnosti práv na důchodové zabezpečení, uznávání zahraniční kvalifikace a sociálního začlenění migrantů;

⁽²⁾ KOM(2007) 248 v konečném znění; KOM(2007) 780 v konečném znění; KOM(2008) 359 v konečném znění; Rada Evropské unie – Evropský pakt o přistěhovalectví a azylu, 13440/08, ASIM 72, Brusel, 24.9.2008; Lidská deklarace, 18.5.2008.

⁽³⁾ 2914. zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti, Brusel, 8. prosince 2008.

23. zdůrazňuje, že je zapotřebí zlepšit integraci migrantů do společnosti cílové země, protože migranti jsou klíčoví jak pro rozvoj země původu, tak cílové země;

24. vítá vytvoření sítě středisek pro sledování migrace, jak uvádějí závěry Rady ve složení pro obecné záležitosti ze dne 8. prosince 2008, protože to dále zvyšuje postavení migračních profilů jako klíčového nástroje společné přistěhovalecké politiky EU. Místní a regionální orgány by měly být v této souvislosti přímo zapojeny do práce těchto středisek a působit jako klíčové subjekty při jejich zakládání a provádění jejich činnosti;

Pokud jde o boj proti nedovolené migraci

25. vítá rozšíření mandátu agentury FRONTEX o podporu třetím zemím při kontrole hranic, jak již bylo uvedeno v předchozím stanovisku VR (CdR 210/2008);

26. podporuje myšlenku předloženou v Evropském paktu o přistěhovalectví a azylu, která se týká posouzení možnosti vytvořit evropský systém pohraniční stráže;

27. zdůrazňuje, že ve sdělení Komise by mělo být zmíněno zapojení místních a regionálních orgánů do jednotek rychlého zásahu na hranicích, zejména těch orgánů, jejichž území je nejvíce zasaženo migračními toky;

28. klade důraz na to, že je zapotřebí vyvinout společné úsilí k vytvoření lepší správy vnějších hranic, zejména jižních námořních hranic a hranic všech regionů, které čelí masivnímu přílivu migrantů za kritických humanitárních podmínek;

29. vyzdvihuje úlohu sítě styčných úředníků pro přistěhovalectví při dosahování cílů stanovených ve sdělení. Současně vyzývá Komisi, aby zaručila, že oprávněné místní a regionální orgány budou moci mít přístup k výměně osvědčených postupů a informacím shromážděných díky této síti a mít z nich prospěch;

30. souhlasí s návrhem Komise upřednostnit provádění akčního plánu z Ouagadougou, který se týká boje proti obchodování s lidmi, zejména pak se ženami a dětmi. Zde je velmi důležitá role místních a regionálních sdružení při vytváření strategií a akčních plánů proti obchodování s lidmi;

Pokud jde o migraci a rozvoj

31. podporuje programy dvoustranné spolupráce (twinning) mezi zaměstnavateli z veřejného i soukromého sektoru a institucemi členských států EU a zemí původu s cílem podpořit cirkulační migraci a boj proti „odlivu mozků“. Doporučuje, aby místní a regionální orgány mohly předkládat své cenné zkušenosti a znalosti, aby tak pomáhaly migrantům znovu se začlenit do trhu práce domovské země;

32. souhlasí s návrhem Komise lépe porozumět rozsahu a dopadu „odlivu mozků“, což je v souladu s konkrétními požadavky předloženými místními a regionálními orgány v předchozím stanovisku VR (CdR 296/2007);

33. zdůrazňuje, že by se mělo vyvinout větší úsilí při zkoumání vztahu mezi změnou klimatu a migrací;

34. zdůrazňuje význam místních a regionálních orgánů při podpoře územního hospodářského rozvoje, budování demokracie a řádné správě věcí veřejných, i jejich zapojení do vypracovávání a provádění programů spolupráce v oblasti migrace;

35. vítá Společnou iniciativu EU a OSN v oblasti migrace a rozvoje (JMDI), která podporuje organizace občanské společnosti a místní orgány, jež chtějí přispět k propojení migrace a rozvoje za účelem co největšího zvýšení kladných synergií mezi místními a regionálními subjekty;

36. klade důraz na to, že účast místních a regionálních orgánů prostřednictvím jejich národních a regionálních sdružení v sítích a platformách pro spolupráci za současného zapojení místních a regionálních orgánů a sdružení třetích zemí by významně přispěla k dosažení účinnější spolupráce při odborné přípravě strážců zákona, programů dvoustranné spolupráce (twinning), sběru údajů a jejich šíření, monitorování migračních toků a podobných projektech;

37. zdůrazňuje význam ustavení stálých platforem pro spolupráci, dialog a výměnu mezi místními a regionálními orgány

a sdruženími, zejména na severních, jižních a východních březích Středozemního moře. Založení Evropsko-středomořského shromáždění zástupců regionů a měst by mohlo být příkladem dalšího rozvoje;

38. klade důraz na to, že úloha a přínos diaspor k rozvoji jejich země původu, např. prostřednictvím převodu finančních prostředků a rozvoje sdružení a jejich vzájemnými kontakty, si žádá systematictější pozornost;

Pokud jde o geografický přístup

39. podporuje postoj Rady Evropské unie ⁽⁴⁾ k zahájení trojstranného dialogu za účasti zemí původu, cílových zemí a zemí tranzitu, které leží v různých zeměpisných oblastech. Tento dialog je třeba zvážit za použití a rozšíření stávajících nástrojů, jako jsou partnerství v oblasti mobility, bilaterální kanály, rámce spolupráce, jako je ECOWAS, rabatský proces, pilotní partnerství v oblasti mobility a další, a současně by mělo dojít k diverzifikaci konkrétních nástrojů a prostředků podle praktických potřeb regionů a třetích zemí a jejich praktických potřeb a možností;

40. vítá rozšíření globálního přístupu do jiných zemí a regionů, jako jsou Asie, Latinská Amerika a oblast Karibiku, a vyzývá Evropskou komisi, aby podnikla další kroky v tomto směru a zároveň kladla důraz na nutnost definovat podobu dialogu s těmito regiony, a tak připravila půdu i pro užší spolupráci a koordinaci s Afrikou a regiony sousedícími s EU na jihu a jihovýchodě.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

⁽⁴⁾ 2914. zasedání Rady ve složení pro obecné záležitosti a vnější vztahy, Brusel, 8. prosince 2008, odst. 22.

Stanovisko Výboru regionů nový impuls pro zastavení ztráty biologické rozmanitosti

(2009/C 211/06)

VÝBOR REGIONŮ

- upozorňuje na neúspěch politik zastavit do roku 2010 narušování biologické rozmanitosti v Evropě, což vyžaduje proaktivní strategii, jež se musí odrazit v systémovém přístupu a musí být podporována dlouhodobě, čili i po roce 2010. Tato strategie musí plně zahrnovat místní a regionální orgány a členské státy jim musí poskytnout potřebné právní a finanční prostředky;
- vyzývá Evropskou unii, členské státy a místní a regionální orgány, aby zavedly přísný systém ekologické podmíněnosti dotací a podpor. Vyzývá Komisi, aby povzbuzovala členské státy, aby přezkoumaly své daňové systémy a také přizpůsobily státní finanční podporu tak, aby byla více podporována biologická rozmanitost;
- domnívá se, že síť lokalit Natura 2000 musí být ve většině zemí konsolidována a v tomto ohledu vyzývá členské státy, aby na sebe vzaly odpovědnost za své námořní prostory a zdroje podzemní vody. Je třeba vypracovat a provádět plány řízení přizpůsobené lokalitám Natura 2000, jež budou zahrnovat místní a regionální orgány a vlastníky pozemků a přírodních zdrojů;
- domnívá se, že by měl být co nejrychleji zaveden „ekologický rámec“, skutečná přírodní infrastruktura, a vyzývá k takovému jednání, aby veškerá opatření na boj proti emisím skleníkových plynů neměla negativní dopady na biologickou rozmanitost. Dále se domnívá, že strategie pro boj s nepůvodními druhy může být efektivní pouze na evropské úrovni;
- domnívá se, že úspěch strategie zachování biologické rozmanitosti je možné zajistit pouze tak, že si ji osvojí široká veřejnost, a podněcuje místní a regionální orgány, aby se zapojily a asistovaly při vytváření vysoce kvalitních programů na zvyšování povědomí a odbornou přípravu.

Zpravodaj: pan René Souchon (FR/SES), předseda regionální Rady Auvergne

Odkazy

Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Hodnocení akčního plánu ES pro biologickou rozmanitost v polovině období

KOM(2008) 864 v konečném znění

Sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Plán strategie EU pro invazivní druhy

KOM(2008) 789 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

ochraně biologické rozmanitosti, jimiž jsou zejména podniky, sdružení, vlastníci a správci venkovských území, vědci, političtí činitelé a místní a regionální orgány;

VÝBOR REGIONŮ

1. konstatuje na základě mínění vědců a výzkumných pracovníků, že živé organismy (živočišné i rostlinné) mizí mnohem rychleji, než kdykoli předtím od vzniku života;

Obecné připomínky a úloha místních a regionálních orgánů

2. upozorňuje na prvořadý význam biologické rozmanitosti pro přežití lidského druhu, zejména prostřednictvím ekosystémových služeb, pro příští generace, ale také pro generaci současnou;

8. domnívá se, že důsledky ztráty biologické rozmanitosti pro člověka mohou být, stejně jako důsledky změny klimatu, mimořádně závažné;

3. již nyní pozoruje vliv klimatu na dynamiku a rozmístění živých organismů;

9. výslovně upozorňuje na neúspěch politik zastavit do roku 2010 narušování biologické rozmanitosti v Evropě, který lze přičítat výraznému rozdílu mezi stanovenými cíli, realizovanými činnostmi a vynaloženými prostředky;

4. upozorňuje, že člověk není schopen žít v čistě minerálním prostředí, a z toho vyvozuje, že změna či narušování biologické rozmanitosti bude mít pro lidstvo dramatické důsledky;

10. všímá si však úspěchu několika konkrétních činností, jako např. plánů na ochranu některých živočišných či rostlinných druhů (sup, vydra, berneška tmavá (*Branta bernicla*)) a stanovišť (nivní lesy v povodí Rýna, Temže) nebo plánů řízení uplatněných na některé vhodné druhy;

5. již nyní upozorňuje na negativní sociální a hospodářské důsledky ztráty biologické rozmanitosti a zhoršení ekosystémových služeb;

6. konstatuje, že hlavními příčinami narušování biologické rozmanitosti jsou artificializace půd, fragmentace přírodních oblastí a vývoj populací nepůvodních živočišných a rostlinných druhů, intenzifikace zemědělství, změna klimatu a různé typy znečištění;

11. považuje za naléhavě nezbytné dát nový impuls strategiím a programům (např. v rámci uskutečňování Evropské úmluvy o krajině ve všech členských státech), které mají za cíl trvale chránit biologickou rozmanitost a ekosystémové služby nebo k této ochraně přispívat, aby vynaložené prostředky dosáhly křídlených výsledků;

7. konstatuje, že biologická rozmanitost musí být řízena a chráněna na regionální a místní úrovni, aby mohla být zachována v celosvětovém měřítku, a uznává v této souvislosti význam sdružení všech místních subjektů zainteresovaných na

12. z tohoto důvodu považuje za nezbytné úzce zapojit místní a regionální orgány do definování i do provádění programů a za tímto účelem jim poskytnout v rámci udržitelného rozvoje právní a finanční prostředky přiměřené jejich odpovědnostem;

13. upozorňuje, že chování jednotlivých společností k přírodním zdrojům a prostředí (používání nebo využívání zdrojů, využívání půd a prostor), je především odvozeno od postavení přírody v jejich kulturních tradicích, a vyzývá EU, aby rozvíjela novou kulturní vizi biologické rozmanitosti, jež by v celkovém přístupu plně zohlednila etické otázky související zejména se skutečnou hodnotou přírody, dědictvím lidstva, a zaujala také utilitarističtější přístup, zejména prostřednictvím ekosystémových služeb;

14. upozorňuje, že ochrana biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb (ochrana proti erozi půd, čištění vod) si žádá voluntaristickou strategii, jež se musí odrazit v „systémovém“ přístupu (tj. v logické posloupnosti všech různorodých prvků a dynamických vztahů) a musí být podporována velmi dlouhodobě, čili i po roce 2010. Tato strategie by měla ve velké míře zahrnovat regionální a místní orgány;

15. přeje si, aby se zachování biologické rozmanitosti stalo i po roce 2010 stmelovacím prvkem řízení a územního plánování, a to v městských i venkovských oblastech;

16. přeje si, aby se zachování biologické rozmanitosti stalo i po roce 2010 klíčovým prvkem evropských politik, strategií a programů. Jedná se o průřezové téma integrované do ostatních a musí se stát pojítkem zajišťující nezbytnou soudržnost jednotlivých politik územního plánování a využití, jež si žádá úzkou spolupráci mezi jednotlivými ředitelstvími Komise a značné zmobilizování místních a regionálních orgánů;

17. vítá striktní metodu vypracovanou členskými státy a Komisí, která vedla k provedení hodnocení v polovině období shrnující situaci biologické rozmanitosti a provádění akčních programů. Tato metoda je založena na sebehodnocení provádění projektů členskými státy, které Komise spojuje v jednu souvislou vizi;

18. vítá usnesení Evropského parlamentu přijaté dne 3. února 2009 (2008/2210 (INI)), které uznává, že je zapotřebí vytvořit síť evropských přírodních oblastí, tzv. zón panenské nebo „divoké“ přírody, to znamená oblastí, jež jsou velmi málo přeměněny lidskou činností. Vítá, že české předsednictví uspořádalo ve dnech 27. a 28. května 2009 konferenci o přírodních a přírodě blízkých oblastech;

19. podotýká, že trvalé zachování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb vyžaduje v souladu se zásadou subsidiarity opatření na místní úrovni i celkové zohlednění z toho důvodu, že fungování ekosystémů překračuje administrativní hranice a závisí na něm zejména služby poskytované obyvatelstvu;

20. vyzývá členské státy, aby striktně uplatňovaly ustanovení SEA (strategické posuzování vlivů na životní prostředí, směrnice

2001/42/ES) a EIA (posuzování dopadů na životní prostředí, směrnice 85/337/ES) a také postupy Natura 2000, aby bylo sníženo působení vlivu na přírodní prostředí a biologickou rozmanitost na minimum;

21. domnívá se, že strategie na zachování biologické rozmanitosti musí být ambiciózní, aby byl dosažen cíl zastavení ztráty biologické rozmanitosti. Musí tedy zahrnovat hospodářskou a finanční složku a musí být podnětem pro místní a regionální orgány, jakož i pro vlastníky pozemků. Strategie musí být koncipovány a prováděny na různých úrovních fungování přírodních systémů za účelem zajištění jejich nezbytné koherence a osvojení všemi zainteresovanými subjekty;

22. vyzývá Evropskou unii, členské státy a místní a regionální orgány, aby zavedly přísný systém ekologické podmíněnosti dotací a podpor založený na jasných ukazatelích, které jsou zdokonalovány v rámci SEBI-2010 a které by zahrnovaly biologickou rozmanitost a její vzájemné vztahy;

23. vyzývá Komisi, aby sama povzbuzovala nejen přezkum daňových systémů členských států, ale i přizpůsobení finanční podpory jednotlivých členských států určené podnikům a orgánům územní samosprávy tak, aby lépe podporovaly biologickou rozmanitost, jako např. snížení DPH pro produkty biologického zemědělství nebo pro produkty realizované v rámci lokalit Natura 2000. Je proto žádoucí:

23.1 na jedné straně snížit či zrušit některé daně a poplatky a také subvence, které způsobují chování, jež je nepříznivé pro biologickou rozmanitost, aby byla dosažena vnitřní koherence vnitrostátních zákonů a předpisů na ochranu biologické rozmanitosti;

23.2 a na straně druhé zvýšit subvence a rozšířit oblast působnosti prominutí daně, které podněcují chování, jež je příznivé pro biologickou rozmanitost;

24. vyzývá Komisi, aby zahrnula požadavky zachování biologické rozmanitosti a souvisejících ekosystémových služeb, spolu s kritérii zdraví a blahobytu obyvatelstva, do probíhajících úvah na evropské úrovni, jež se týkají přezkumu kritérií používaných pro výpočet DPH (měří se pouze finanční toky, a nikoli význam nashromážděného kapitálu); např. výdaje za činnosti způsobené znečištěním, havarijním či jiným, by měly být odpočitatelné, a nikoli zahrnuty do daňového základu, jak tomu je v současnosti;

25. naléhavě vyzývá, aby také v období po roce 2010 byly dále podporovány akce, jež byly zahájeny s cílem zastavit ztrátu biologické rozmanitosti;

26. domnívá se, že reakce na současnou hospodářskou krizi, v jejímž důsledku musejí být přijata rozsáhlá restrukturalizační opatření, musí plně zahrnovat parametry biologické rozmanitosti. Význam této environmentální otázky musí být lépe zohledněn na všech úrovních územní správy, a zejména také při všech hospodářských činnostech;

Biologická rozmanitost v Evropské unii

27. zdůrazňuje, že jsou zcela nezbytné voluntaristické a ucelené aktivity na evropské úrovni, převedené na všechny místní a regionální úrovně, zejména na úroveň regionů, za účelem většího přiblížení se občanům;

28. vyzdvihuje originalitu a sílu opatření Natura 2000, jež úzce spojuje vědeckou činnost s činností politickou a jejímiž cíli je udržitelné využívání přírodních zdrojů. Je potěšen označenými oblastmi, jež pokrývají přibližně 20 % evropského území;

29. domnívá se však, že síť lokalit SAC (zvláštní oblast ochrany přírody, směrnice o přírodních stanovištích 92/43/EHS) a SPA (oblast zvláštní ochrany, směrnice o ptácích 79/409/EHS) musí být ve většině zemí konsolidována: nedostatek referenčních vědeckých údajů má negativní dopad na posuzování, zda pozemní lokality Natura 2000 vyhovují kritériím směrnice o přírodních stanovištích a směrnice o ptácích. Dále vyzývá členské státy, aby na sebe vzaly odpovědnost za své námořní prostory a zdroje podzemní vody;

30. zdůrazňuje mimořádný význam ekosystémů v ústí řek, které jsou klíčovými stanovišti pro biologickou rozmanitost mořských i sladkovodních ekosystémů, a vyzývá, aby jim byla věnována větší pozornost přijetím závazného a integrovaného plánu řízení přinejmenším v lokalitách Natura 2000;

31. zdůrazňuje potřebu věnovat větší pozornost kvalitě půd a jejich biologické rozmanitosti. Půdy jsou v podstatě jedinou ekologickou složkou planety, přes kterou prochází většina materiálových a energetických toků spjatých s dynamikou ekosystémů a tedy i druhů. Je zapotřebí výrazně posílit složku biologické rozmanitosti v související směrnici, jež je připravována;

32. vyzývá k tomu, aby se věnovala zvláštní pozornost zachování úrovně a kvality podzemních vod, jež jsou obzvláště důležité jak pro kvalitu a biologickou rozmanitost půd (zejména pro zemědělství), tak pro zásobování obyvatelstva pitnou vodou;

33. přeje si posílit operativní vztahy mezi odborníky z řad vědců či environmentálních sdružení a politiky. Aby byly tyto vztahy efektivní za účelem trvalého zachování biologické rozmanitosti, rozhodnutí a provádění programů závisí jak na schopnosti vědců, tak na schopnosti těch, kteří jsou zodpovědní za řízení území;

34. domnívá se, že lokality Natura 2000 přispějí v plné míře k trvalému zachování biologické rozmanitosti pouze, bude-li zavedeno odpovídající řízení přírodního dědictví, jež bude zahrnovat zejména místní a regionální orgány a vlastníky pozemků. Fakt, že přibližně polovina druhů a více než tři čtvrtiny stanovišť v Evropě jsou v nepříznivém stavu, ukazuje na naléhavou nutnost organizovat řízení těchto lokalit ad hoc;

35. domnívá se, že síť Natura 2000 a všechny oblasti panenské přírody musí být plně začleněny do strategií územní ochrany biologické rozmanitosti, jež provádějí členské státy a místní a regionální orgány;

36. vyzývá k co nejrychlejšímu zavedení „ekologického rámce“, skutečné přírodní infrastruktury zajišťující funkční spojení přednostně mezi lokalitami Natura 2000 a oblastmi panenské přírody, avšak také v městských oblastech a příměstských zemědělských oblastech, prostřednictvím zmobilizování různých místních a regionálních orgánů, včetně regionů. Stávající i budoucí prostorové územní plánování (dálnice, železnice) musí respektovat tuto ekologickou infrastrukturu, aby nedocházelo k roztržnění těchto oblastí, a musí být integrováno do nové společné zemědělské politiky;

37. konstatuje, že biologická rozmanitost lokalit Natura 2000 je z důvodu svých funkčních charakteristik biologické rozmanitosti vystavena velmi silným tlakům z okolních prostor, a domnívá se, že řízení a praktické využívání okrajových oblastí těchto lokalit Natura 2000 by mělo probíhat tak, aby trvale přispívalo k zachování biologické rozmanitosti a ekosystémových služeb v rámci těchto lokalit;

38. zdůrazňuje, že je nezbytné důkladně přezkoumat a posílit politiky týkající se rybolovu (SRP) a zemědělství (SZP) a zároveň vytvořit politiku pro lesy a plně do ní začlenit požadavky biologické rozmanitosti a zásady ekologické podmíněnosti podpor;

39. žádá, aby byly do přílohy I směrnice 2008/1/ES o prevenci a ochraně proti znečištění začleněny postupy pro akvakulturu v pozemních vodách, jako je tomu v případě vod mořských, zejména jsou-li obhospodařované;

40. navrhuje, aby byla přezkoumána kritéria definující ukazatele zeměpisného původu: příslušné kulturní praktiky musí zahrnovat požadavky biologické rozmanitosti a dynamiky jejich interakcí;

41. vítá rozhodnutí Rady ministrů (z 2. března 2009) o použití zásady předběžné opatrnosti pro kultury geneticky modifikovaných rostlin (Florentská charta podepsána dne 4. února 2005) a přeje si, aby bylo její používání transparentnější, v souladu s Aarhuskou úmluvou (podepsána dne 25. června 1998);

42. je znepokojen možnými následky energetických kultur jako např. biopaliv, jež budou potřebovat velké prostory, což především zvýší podněcování k obhospodařování úhorů a oblastí panenské přírody, např. prostřednictvím zrušení povinnosti nechat půdu ladem, jež vstoupilo v platnost na podzim 2008, jež také přispívá k odlesňování v jižních zemích. VR navrhuje Komisi, aby provedla posouzení dopadů biopaliv na biologickou rozmanitost, prostředí a ekosystémy;

43. upozorňuje na skutečnost, že druhy, ekosystémy a související materiálové toky překračují administrativní, zejména státní hranice, a proto konstatuje, že lokality Natura 2000 jsou rozděleny státní hranicí. Navrhuje tedy, aby byl na evropské úrovni vytvořen status nebo označení přeshraničních prostor (Natura 2000 nebo dokonce přírodní rezervace či přeshraniční regionální park), aby bylo zajištěno souvislé řízení biologické rozmanitosti a dotyčných ekosystémů;

44. domnívá se, že úspěch strategie zachování biologické rozmanitosti je možné zajistit pouze tak, že si ji osvojí široká veřejnost počínaje prostými občany a konče významnými hospodářskými subjekty a těmi, co jsou zodpovědní za řízení území. To zahrnuje kvalitní program na zvyšování povědomí a odbornou přípravu, zejména s využitím nejmodernějších komunikačních technologií (internetu), ale také prostřednictvím školských programů. Místní a regionální orgány, a zejména regiony, které jsou blíže občanům, v tom musí být podněcovány a podporovány;

45. navrhuje seznámit se s příklady činností, jež prospívají biologické rozmanitosti a jejím dynamickým interakcím, a tyto činnosti odměnit;

Obzvláště invazivní druhy

46. vítá skutečnost, že Komise věnuje velkou pozornost problematice nepůvodních druhů, které se staly invazivními a které představují vážné nebezpečí pro místní biologickou rozmanitost;

47. znovu připomíná doporučení co nejrychleji pokrýt invazivní druhy (CdR 159/2006 fin) voluntaristickou a jasnou strategií, jež bude zahrnovat místní a regionální orgány. Považuje za nezbytné, aby byla vypracována směrnice ad hoc;

48. domnívá se, že strategie řešení problematiky invazivních druhů může být účinná pouze na evropské úrovni. To předpokládá souvislé a výrazné zapojení všech členských států, především pokud jde o právní ustanovení, a také jejich místních a regionálních orgánů, zejména v souvislosti s preventivními opatřeními. V tomto ohledu prohlašuje, že nejúčinnější činnosti související s monitorováním, prevencí a omezováním vlivu invazivních druhů probíhají na regionální úrovni;

49. konstatuje, že navzdory existujícím specifickým textům v jiných oblastech, chybějí příslušná právní ustanovení na evropské úrovni, což je vhodná úroveň pro řešení problematiky zavádění nepůvodních živočišných a rostlinných druhů;

50. lituje, že ustanovení a opatření jednotlivých členských států jsou různorodá, což značně omezuje účinnost strategií pro boj proti invazivním nepůvodním druhům, a vyzývá členské státy, aby přijaly právní ustanovení, jež budou tvořit souvislý celek;

51. považuje za naléhavé, aby byla zavedena alespoň dobrovolná opatření přísné kontroly dovozu nepůvodních druhů na evropské území, ale upozorňuje na očekávání, jež ovlivňují nebo podmiňují související rozhodnutí, a doporučuje více dbát na etiku;

EU a biologická rozmanitost ve světě

52. uznává mimořádnou odpovědnost Evropské unie, pokud jde o biologickou rozmanitost ve světě, a to z historických i hospodářských důvodů, a odtud pramení také její povinnost jít příkladem;

53. naléhavě upozorňuje na výrazná rizika související s otevřením trhů, pokud jde o šíření potenciálně invazivních přírodních či geneticky modifikovaných druhů. Usilovně tedy vyzývá k začlenění požadavků na zachování biologické rozmanitosti do všech mezinárodních obchodních dohod;

54. vyzývá členské státy, aby na sebe vzaly plnou odpovědnost za své námořní a pevninské prostory, které překračují evropské hranice, a zejména za oblasti, jež jsou mimořádně bohaté na živé druhy a mají originální ekosystémy, i kdyby byla tato území velmi vzdálená;

55. vyzývá k podpoře provádění mezinárodní spolupráce mezi regiony za účelem podpory činností, zejména hospodářských a pedagogických, jež budou prospěšné pro trvalé zachování biologické rozmanitosti na úrovni, kde by byl region zároveň iniciátorem i propagátorem při provádění;

56. trvá na nutnosti vytvořit mezinárodní panel odborníků na biologickou rozmanitost, který bude ve velké míře založen na stávajících instancích, jak jsou např. Evropské tematické centrum pro biologickou rozmanitost, IUCN či IPBES (právě se zakládá);

Biologická rozmanitost a změna klimatu

57. upozorňuje na rozhodující vliv klimatických podmínek na druhy a ekosystémy, a tedy na biologickou rozmanitost, což je např. v případě ekologicky nestabilních systémů důvodem pro upřednostnění přístupu založeného na systému před přístupem založeným na družích. Investování do přírodního prostředí může např. vést k rozvoji nových ekosystémů;

58. vyzývá k takovému jednání, aby veškerá opatření na boj proti emisím skleníkových plynů neměla negativní dopady na biologickou rozmanitost;

59. považuje za nezbytné přiblížit místa výroby, zejména potravin, místům spotřeby, aby se jednak omezily energetické výdaje související s dopravou na velké vzdálenosti, a také zvýšila potravinová suverenita a soběstačnost jednotlivých zemí;

60. v důsledku toho upozorňuje na příspěvek druhů do planetárního oběhu skleníkových plynů, zejména CO₂, a vyzývá, aby byl brán zřetel na cíl snižování emisí skleníkových plynů v programech na zachování biologické rozmanitosti, např. zachováním těch typů přírodních stanovišť, která přispívají k poklesu CO₂ a ke zvýšení O₂, tj. např. lesních stanovišť a mokřadů (bažiny, rašelinisté atd.);

61. upozorňuje na obnovený zájem o les, který je znovu považován za obnovitelný zdroj energie, a trvá na nutnosti zabránit, aby to nevedlo k novému typu správy (jednodruhové, zkrácené cykly těžby), jež by byla nepříznivá pro biologickou rozmanitost;

62. trvá na tom, že investice a stávající činnosti pro výrobu energie z obnovitelných zdrojů, v jejichž důsledku by došlo k narušení stanovišť nebo které by měly negativní dopad na biologickou rozmanitost (zejména minielektrárny a vodní elektrárny), musí přírodního zdroje využívat v souladu s určitými základními podmínkami, jež zajistí přežití a pokračování potenciální biologické rozmanitosti říčního prostředí. V případě, že by došlo k poklesu výnosů z činnosti v důsledku respektování biologické rozmanitosti, nesmí tato skutečnost v žádném případě založit právo na získání veřejných podpor jakožto kompenzace, jelikož jde o povinnost, kterou je třeba nutně dodržovat. Je také jednoznačně zapotřebí zajistit ekologický koridor, který představuje vodní tok a prostředí říční roviny, aby nedošlo k izolaci obcí;

Znalostní základna

63. zdůrazňuje, že je nezbytné, aby byly k dispozici spolehlivé znalosti o biologické rozmanitosti, o jejím stavu a funkčnosti ekosystémů a aby tyto znalosti byly dostupné co největšímu počtu občanů;

64. zdůrazňuje význam výzkumu v oblasti přírodních věd a ekologie. V tomto ohledu je třeba zavést integrovanou síť chráněných oblastí a/nebo oblastí divoké přírody, aby bylo možné vytvořit středisko pro sledování přírodních dynamických pochodů, zejména pod vlivem změny klimatu;

65. navrhuje, aby se rozvíjel výzkum, jehož cílem bude lepší měření a analýza skutečné hodnoty (kulturní i hospodářské)

biologické rozmanitosti a souvisejících ekosystémových služeb. Tento výzkum musí sjednotit týmy několika zainteresovaných oborů pro systematický postup, aby bylo dosaženo celkové vize zohledňující přírodní i kulturní prvky;

66. zdůrazňuje, že je nezbytné zjistit a správně určit (na vnitrostátní i regionální úrovni) hlavní příčiny narušování biologické rozmanitosti a související zhoršení ekosystémových služeb, aby bylo možné vypracovat a uskutečnit účinné strategie na její zachování;

67. zdůrazňuje, že je zcela nezbytné vypracovat či zdokonalit souhrn vhodných ukazatelů (např. ukazatelů SEBI-2010), koordinovaných na evropské úrovni, za účelem operativního sledování vývoje biologické rozmanitosti, jejího stavu a funkčnosti ekosystémů;

68. vyzývá členské státy, aby znovu zavedly a obnovily vzdělávání, především na vyšší úrovni, v oblasti přírodních věd, zejména v terénu, a v oblasti určování druhů a ekosystémů;

69. vyzývá členské státy, aby výuku o biologické rozmanitosti zařadily do programu technických vysokých škol a odborné přípravy (územní plánování, zemědělství, výstavba infrastruktury, ekonomie, urbanismus atd.);

Klíčová podpůrná opatření

70. zdůrazňuje, že je zcela nezbytné vyčlenit vnitrostátním, regionálním a místním orgánům lidské, technické a finanční prostředky nutné na podporu udržitelných programů, tj. i po roce 2010, aby byla v dlouhodobém měřítku zachována biologická rozmanitost;

71. požaduje, aby byly navýšeny odpovídající rozpočtové položky a zjednodušeny postupy schvalování, aniž by byl snížen užitek pro biologickou rozmanitost, zejména pro LIFE+, ale také lépe využity fondy EFRR, EZFRV a ERF ve prospěch zachování biologické rozmanitosti;

72. přeje si, aby byla při vyčleňování příslušných finančních prostředků přísně uplatňována ekologická podmíněnost na základě kritérií zahrnujících jasné a spolehlivé ukazatele, jako např. ty, které vycházejí ze SEBI-2010;

73. zdůrazňuje, že je zcela nezbytné, aby administrativní a logistické týmy mezi sebou úzce spolupracovaly již od počátku projektu, aby byl zajištěn „systémový“ přístup (tj. logický sled všech různých prvků v dynamických vzájemných vztazích), a to na úrovni Komise, členských států i místních a regionálních orgánů;

74. zdůrazňuje, že je zcela nezbytné vést vědecké výzkumy, zejména v oblasti přírodních věd a ekologie, aby byly k dispozici znalosti, jež jsou potřebné pro dosažení cíle zastavení ztráty biologické rozmanitosti, a poukazuje na význam cílených programů přípravy odborníků a rozvíjení vědeckých kariér (např. prostřednictvím evropských stipendií) v oblastech spojených s biologickou rozmanitostí v rámci přírodních i společenských věd;

75. zdůrazňuje význam pedagogických činností, především pro žáky, studenty a mládež obecně, zaměřených na skutečné zvyšování povědomí obyvatel, tj. činností, které se budou týkat všech sociálních kategorií, problémů a řízení biologické rozmanitosti. Tyto činnosti by se měly opírat o blízkost místních a regionálních orgánů občanům;

Monitorování

76. připomíná, že konkrétní výsledky politiky zachování biologické rozmanitosti se projeví dlouhodobě, po roce 2010, a možná dokonce po roce 2020. Z tohoto důvodu může

hodnocení dosažených úspěchů co dva roky samozřejmě pouze přispět k efektivitě provádění činností;

77. důrazně připomíná, že posuzování biologické rozmanitosti nesmí vycházet pouze z určitého počtu živých druhů, ale musí také plně zahrnovat jejich vzájemné vztahy, složitost ekosystémů a jejich funkčnost;

78. vyzývá, aby environmentální sdružení byla motivována ke zhodnocení svých poznatků v rámci monitorování a hlášení změn biologické rozmanitosti a aby o těchto poznacích informovala místní a regionální orgány;

79. v návaznosti na kroky přijaté v rámci stávajícího hodnocení v polovině období vyzývá k vytvoření důležitého „Střediska pro sledování biologické rozmanitosti“ (mohlo by být součástí posíleného Evropského tematického přírodního centra). Je žádoucí, aby toto středisko bylo doplněno středisky pro sledování na vnitrostátní, regionální a jiné úrovni v rámci členského státu.

V Bruselu dne 18. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů nakládání s biologickým odpadem v evropské unii

(2009/C 211/07)

VÝBOR REGIONŮ

- navrhuje, aby omezení a opatření při nakládání s biologickým odpadem byla určována na úrovni členských států. Je třeba příslušným úřadům, v mnoha členských státech jsou to místní a regionální orgány, přenechat volbu způsobu zpracování biologického odpadu, které jsou ekologické, účinné a přizpůsobené místním podmínkám;
- zdůrazňuje, že obecný cíl spočívá v tom, aby se zabránilo vzniku biologického odpadu. Přimlouvá se za zvyšování povědomí, za to, aby se vyhazovalo méně potravin, aby se podporovalo výhledové územní plánování, koncepce „rozumného zahrádkářství“ a kompostování v domácnostech, a také aby se zvažilo zadávání veřejných zakázek jako významný prostředek v tomto ohledu;
- je přesvědčen, že opatření jednotlivých států na omezení skládkovaného množství biologického odpadu, a to nad hranici stanovenou EU, v kombinaci s investicemi za podpory EU do infrastruktury urychlí přechod od skládkování k jiným, udržitelnějším formám nakládání s biologickým odpadem;
- požaduje oddělený sběr biologického odpadu, aby mohla být zaručena jeho jakost, a zároveň formy sběru biologického odpadu, které by měly být dány místními podmínkami a měly by se v členských státech zavést jako jeden z mnoha prostředků rozvoje nakládání s biologickým odpadem;
- je toho názoru, že na úrovni EU musí být stanoveno, jak mají cíle tříděného sběru a recyklace vypadat a do jakého rámce by měly být zasazeny, přičemž každý členský stát musí mít možnost stanovit si vlastní cíle na základě podmínek a potřeb. Nelegislativní cíle na úrovni EU by měly být progresivní, protože výroba hnojiv předpokládá zabezpečenou jakost při zpracování biologického odpadu. V případě látek nebezpečných pro životní prostředí a lidské zdraví musí normy kvality pro kompost a obdobný materiál vyráběný z biologického odpadu platit jednotně v celé EU.

Zpravodajka: paní Norrman (SE/SES), členka rady regionálního parlamentu provincie Jämtland

Odkaz

Zelená kniha o nakládání s biologickým odpadem v Evropské unii

KOM(2008) 811 v konečném znění

1. POLITICKÁ DOPORUČENÍ VÝBORU REGIONŮ

VÝBOR REGIONŮ,

Obecné připomínky

1. vítá zelenou knihu a její cíl odstranit propojení hospodářského růstu a rostoucího množství odpadů v Evropské unii. To je také důležitým cílem strategie EU pro udržitelný rozvoj, kterou se mají přísné normy ochrany životního prostředí a sociální soudržnost spojit s udržitelným a dynamickým hospodářstvím;

2. konstatuje, že vznik odpadů a nakládání s nimi představuje v Evropské unii a ve světě problém pro životní prostředí a zdraví, který se bezprostředně týká místních a regionálních orgánů jakožto zodpovědných subjektů a organizátorů obecně. Dále Výbor konstatuje, že všechny subjekty zapojené do nakládání s odpady jsou zodpovědné za zajištění vysokého stupně ochrany životního prostředí a lidského zdraví. Nakládání s odpady je tedy službou obecného hospodářského zájmu v souladu s čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES;

3. konstatuje, že cíl spočívá v tom, aby se zabránilo vzniku biologického odpadu. Instituce EU se musí postarat o to, aby tento cíl všeobecného zájmu byl splněn v souladu s článkem 16 Smlouvy o ES;

4. konstatuje, že přeprava odpadů má významný podíl na hustotě provozu v EU, což vytváří klimatický problém, který se musí řešit. S biologickým odpadem by se tedy mělo nakládat v souladu se zásadou uvedenou v čl. 174 odst. 2 Smlouvy o ES, podle které je třeba bojovat proti poškozování životního prostředí především u jeho zdroje. Proto se při nakládání s biologickým odpadem musí brát v úvahu hlediska dopravy a infrastruktury. Důležitým nástrojem této činnosti jsou plány pro nakládání s odpady, které je třeba vypracovat podle směrnice EU 2008/98/ES o odpadech;

5. konstatuje, že zelená kniha se týká mnoha politických oblastí: od odpadů, klimatu, energetiky, dopravy přes zemědělství, spotřebu a výrobu potravin až po hospodářskou soutěž a volný pohyb. Výbor vychází z toho, že se Komise při dalším rozvoji nakládání s odpady bude řídit článkem 6 Smlouvy o ES a že v jednotlivých oblastech politiky zohlední ta hlediska ochrany životního prostředí, která jsou relevantní pro nakládání s biologickým odpadem;

6. považuje za důležité podporovat rozvoj hlavně místního trhu s biologickým odpadem. Biologickému odpadu se musí dostat uznání jako cennému přírodnímu zdroji, schopnému

produkovat kompost, jenž má zásadní význam pro udržení plodnosti půdy, nižší používání energeticky náročných umělých hnojiv a zvyšování retenční kapacity půdy (a tedy omezení odtoku vody a povodní z přívalových srážek). Trh s biologickým odpadem se má podle názoru Výboru řídit zásadami uvedenými ve smlouvě, a sice zásadou předběžné opatrnosti a prevence a zásadou „znečištovatel platí“. To je důležitý předpoklad pro to, aby budoucí návrhy Komise na nakládání s biologickým odpadem odpovídaly očekáváním občanů a jejich nárokům na důvěryhodné řešení problematiky odpadů. Trh s biologickým odpadem se musí dále rozvíjet a analyzovat, aby z perspektivy jednotlivých států a EU nebyl ani málo, ani příliš regulován. Při tom jsou důležitými nástroji plány pro nakládání s odpady;

7. sdílí názor Komise, podle kterého je třeba příslušným úřadům v členských státech přenechat volbu způsobu zpracování odpadu podle místních a regionálních podmínek. To je důležitý předpoklad pro to, aby byly vyvinuty způsoby zpracování biologického odpadu, které jsou ekologické, účinné a přizpůsobené místním podmínkám. Mimo jiné musí být zohledněny tyto důležité faktory: klimatické, geologické a půdní poměry, poptávka po kompostu, energetika, hustota obyvatelstva, množství odpadu, fyzické předpoklady, např. infrastruktura atd., místní zapojení i fungující dialog zodpovědných úřadů s ostatními subjekty a v neposlední řadě s občany. V této oblasti se jasně ukazuje, že důležitou úlohu při dosahování cílů EU hraje zásada subsidiarity, zásada samosprávy obcí a zásada blízkosti k občanům;

8. poukazuje na to, že v zelené knize je biologický odpad definován v souladu s čl. 3 odst. 4 směrnice EU o odpadu. VR sdílí obavy Komise ohledně příliš široké definice biologického odpadu, která by mohla znesnadnit předcházení vzniku odpadu a účinnější nakládání s biologickým odpadem. Výbor žádá Komisi, aby provedla hodnocení dopadu definice navržené v zelené knize;

9. upozorňuje Komisi na to, že budování společenské infrastruktury pro zpracování biologického odpadu je výzvou pro veřejné i soukromé subjekty. Solidní plány pro nakládání s odpady, o kterých rozhodnou vnitrostátní, regionální nebo místní orgány, jsou nástrojem pro vytvoření fungující infrastruktury pro nakládání s odpady. Důležité je, aby plány pro nakládání s odpady byly sladěny s ostatními plány společenského rozvoje. Plány pro nakládání s odpady by se mohly využívat kromě jiného k sledování nakládání s biologickým odpadem v členských státech i jako nástroj výměny zkušeností;

10. je toho názoru, že pro vývoj ekologicky vhodných a efektivních metod nakládání s biologickým odpadem, které jsou přizpůsobené místním podmínkám, je potřebná hospodářská podpora a větší investice do výzkumu a vývoje. VR se vyslovuje pro to, aby EU financovala budování infrastruktury a trhů pro udržitelné nakládání s biologickým odpadem, které budou přizpůsobené místním podmínkám. Financování EU v této oblasti musí zahrnovat porovnání výkonnosti, musí být spojeno s příslušným výzkumem a řídit se zásadami platnými pro celé hospodářství;

Připomínky k iniciativě

Otázka 1: Předcházení vzniku odpadu

11. konstatuje, že velké množství biologického odpadu, které spadá pod definici uvedenou v zelené knize vzniká při výrobě potravin a jejich spotřebě ve společnosti. Ve Velké Británii se vyhazuje až 35 % veškerých zakoupených potravin. Při nákupu dochází ke stále většímu ovlivňování trendy. Vytvářejí se tzv. minutky, hotové pokrmy a polotovary, a aby se ušetřil čas a peníze, nakupuje se ve velkých množstvích. VR se přimlouvá za informační kampaně, aby se u výrobců i spotřebitelů vypěstovalo povědomí o souvislostech mezi spotřebou, výrobou, náklady, odpady, životním prostředím a zdravím. Mělo by se pracovat na tom, aby se v potravinářském průmyslu, obchodě, pohostinství, zdravotnictví, školách atd. vyhazovalo méně potravin. Výbor se vyslovuje pro větší úsilí ve výzkumu a vývoji v oblasti udržitelnosti výroby a spotřeby;

12. navrhuje iniciativu k objasnění a zviditelnění souvislosti mezi právními předpisy EU, hospodářskou podporou a postupy v zemědělství a potravinářství a při vzniku biologického odpadu;

13. za důležitý rozměr při rozvoji „trvale udržitelných měst“ považuje výhledové územní plánování, které vytvoří předpoklady pro trvale udržitelnou spotřebu a výrobu. Příkladem je intenzivnější zakládání obchodů s potravinami v obytných čtvrtích, které jsou alternativou těchto obchodů v okrajových čtvrtích. Územní plánování, které je ve větším rozsahu založené na menších prostorech, podporuje udržitelnější nákupní zvyklosti a přispělo by tak k zabránění vzniku biologického odpadu;

14. zastává názor, že by se měla rozvíjet koncepce „rozumného zahrádkářství“ a měl by se podporovat výzkum a vývoj v této oblasti. Kompostování s místním získáváním kompostu při péči o zahrádky, parky a ostatní zelené plochy má menší dopravní náklady, přičemž se získává produkt vyšší jakosti a nakládání s biologickým odpadem je bezpečnější. Podle možností by se mělo podporovat kompostování v domácnostech, čímž se vytvoří místní koloběh biologického odpadu, a také se podpoří a využije zapojení občanů;

15. poukazuje na to, že zadávání veřejných zakázek, které představuje 14 % HDP v EU, je důležitým nástrojem k zabránění vzniku biologického odpadu. Měly by se podniknout iniciativy, které rozvinou dialog mezi veřejným sektorem, výrobcí zboží

a poskytovateli služeb souvisejících se vznikem a zpracováním biologického odpadu. Mělo by se dále rozvíjet zadávání zakázek na technické vybavení v potravinářství, aby se výrobky a služby mohly vyvíjet za spolupráce výrobců a spotřebitelů;

Otázka 2: Omezení množství biologicky rozložitelného odpadu, který je povolen na skládkách

16. VR konstatuje, že místní a regionální orgány vydaly značné finanční investice a vytvořily související dlouhodobé strategie a partnerství, aby splnily požadavky EU na ochranu životního prostředí, zvláště směrnici o skládkování odpadů (1999/31/ES). Tyto činnosti musí být uznány při zvažování budoucích iniciativ týkajících se biologického odpadu, aby se zajistilo, že nebudou ohroženy;

17. připomíná, že administrativní, politické, hospodářské, zeměpisné a klimatické podmínky v jednotlivých členských státech se výrazně liší. Jeví se jako účelné učinit rozhodnutí o eventuálních omezeních a opatřeních při nakládání s biologickým odpadem na úrovni členských států;

18. konstatuje, že bez ohledu na to, zda se členské státy rozhodnou pro recyklaci organického materiálu kompostováním, digesí, výrobou bioplynu nebo spalováním biologického odpadu se získáváním energie, a bez ohledu na to, zda tyto činnosti budou provádět soukromé nebo veřejné subjekty, dojde k zatížení veřejných financí kapitálovými investicemi a/nebo vysokými náhradami za nakládání s odpady;

19. konstatuje, že na úrovni členských států bylo možné shromáždit dobré zkušenosti s právními předpisy na omezení skládkovaného množství biologického odpadu, a to nad hranici stanovenou ve směrnici EU o skládkování. Ve Švédsku je od roku 2002 zakázáno skládkovat hořlavý odpad a od roku 2005 organický odpad. Tyto předpisy vedly k podstatnému omezení skládkování biologického odpadu, který se nyní intenzivně zpracovává na vyšším stupni hierarchie nakládání s odpady;

20. zdůrazňuje, že lze vycházet z toho, že opatření jednotlivých států na omezení skládkování biologického odpadu v kombinaci s investicemi do infrastruktury by mohly urychlit přechod od skládkování k jiným, udržitelnějším formám nakládání s biologickým odpadem. Země s nejlepšími administrativními, politickými a hospodářskými předpoklady jsou dobře vybaveny k provedení tohoto přechodu, zatímco jiné země při tom budou pravděpodobně potřebovat pomoc. Pro zvládnutí tohoto přechodu musí EU zabezpečit, aby územní orgány, které jsou zodpovědné za nakládání s biologickým odpadem, což je služba obecného hospodářského zájmu, mohly podle potřeby investovat do vlastních zařízení bez omezování práva hospodářské soutěže a vnitřního trhu EU. Považuje za nutné vytvořit doplňující opatření pro omezení množství odpadu směřujícího na skládky tím, že se omezí množství rychle kvasících organických látek ve skládkovém odpadu a bude se požadovat jeho stabilizovanost, či pomocí finančních opatření, jež budou

sankcionovat skládkový odpad (poplatky vyměřené podle množství vyvezeného odpadu);

Otázka 3: Možnosti zpracování biologického odpadu

21. konstatuje, že potřeba energie a tepla, recyklace kompostu a výroba bioplynu se musí stanovovat podle místních a regionálních podmínek. Proto by se o výběru způsobu zpracování mělo rozhodovat na místní nebo regionální úrovni;

22. zdůrazňuje, že příslušné úřady – v mnoha členských státech jsou to místní a regionální orgány – musí plánovat zpracování odpadu na základě svých schopností a odpovědností a zvolit ta nejvhodnější opatření v oblasti nakládání s odpady. Musí mít rovněž k dispozici právní a finanční prostředky, aby plány služeb obecného hospodářského zájmu mohly uskutečnit. Rozhodnutí o regionální spolupráci nebo spolupráci se soukromými subjekty nesmějí být blokována předpisy o hospodářské soutěži či vnitřním trhu. Úkolem Komise je nastolit správnou rovnováhu mezi volným pohybem a potřebami v oblasti životního prostředí a ochrany klimatu. Zásada předběžné opatrnosti a prevence spolu se zásadou „znečišťovatel platí“ by měla být základem případného návrhu Komise k tomuto tématu. Posuzování životního cyklu je přitom důležitým nástrojem k vypracování komplexního základu pro rozhodování;

23. podtrhuje, že náročné cíle EU na ochranu klimatu vyžadují vývoj moderních technik k získávání a výrobě energie z obnovitelných zdrojů. Získávání bioplynu z biologického odpadu zmenšuje rozsah skládkování. Aby se bioplyn získaný z biologického odpadu mohl plně stát udržitelným zdrojem energie na místní úrovni, musí se na jedné straně vyrábět v dostatečném množství a na druhé straně musí být možné jeho účinné rozdělování;

24. poukazuje na to, že nadále existuje obrovský nevyužitý potenciál pro snížení emisí skleníkových plynů v místní dopravě. Tento vývoj je mimo jiné ovlivňován přísnějšími požadavky na ochranu životního prostředí při zadávání veřejných zakázek. Součástí tohoto potenciálu je bioplyn využitelný v těchto oblastech:

- hromadná doprava energeticky účinnými vozidly na bioplyn,
- nákladní automobily a pracovní stroje poháněné bioplynem,
- vozový park vozidel na bioplyn,
- taxi na bioplyn;

25. konstatuje, že výběr způsobu nakládání s biologickým odpadem, který nelze skládkovat, předpokládá důslednější používání posuzování životního cyklu. V tomto směru je nutný rozvoj metod a přizpůsobení se příslušným otázkám;

Otázka 4: Využití energie z biologického odpadu

26. považuje za důležitý předpoklad, aby spalování biologického odpadu bylo spojené se získáváním energie a mohlo se tak stát schůdnou alternativou v hierarchii nakládání s odpady. Spalování biologického odpadu je v první řadě alternativou pro výrobu hnojiva tehdy, když se nedá zaručit kvalita biologického odpadu, to znamená pro netřídný odpad, který ještě obsahuje biologický odpad;

27. chtěl by poukázat na to, že v mnoha členských státech je k dispozici rozsáhlá místní infrastruktura pro poskytování dálkových dodávek tepla, které mimo jiné vzniká při spalování odpadu. Tato infrastruktura je v souvislosti s rostoucí potřebou vytápění, chlazení a dodávek elektřiny rozvíjena a je prováděna přibývajícím množstvím odpadu;

Otázka 5: Recyklace biologického odpadu

28. je toho názoru, že cíle tříděného sběru a recyklace pro různé části odpadu podporují mj. při nakládání s biologickým odpadem takový rozvoj, který je z hlediska ochrany životního prostředí účelný. Na úrovni EU musí být stanoveno, jak mají tyto cíle vypadat a do jakého rámce by měly být zasazeny, přičemž každý členský stát musí mít možnost stanovit si vlastní cíle na základě místních, regionálních a vnitrostátních podmínek a potřeb. Nelegislativní cíle na úrovni EU by měly být progresivní, protože výroba hnojiv předpokládá zabezpečenou jakost při zpracování biologického odpadu. To je však možné, pouze pokud se třídí suroviny pro získání hnojiv, tedy prováděním tříděného sběru biologického odpadu. Koncepce a prosazování příslušných technologií a logistiky vyžaduje čas a úsilí ve výzkumu a vývoji na národní i evropské úrovni;

29. Výbor je přesvědčen, že zásada předběžné opatrnosti má přednostní význam pro ochranu zdraví člověka při zpracování a používání biologického odpadu v souvislosti s jeho možným nepřímým vracením do potravy nebo potravinářského zpracovatelského řetězce či v souvislosti s jeho používáním v dovážených potravinách a krmivech.

30. zdůrazňuje, že potřebné hnojení zemědělských užitkových ploch se v jednotlivých zemích liší a řídí se geologickými podmínkami, druhem půdy a způsobem jejího využívání. Při nakládání s biologickým odpadem se proto musí vycházet z místních a regionálních podmínek a požadavků;

31. považuje za vhodné, aby se spojila výroba hnojiv a bioplynu tím, že se například zbytkové látky z výroby bioplynu budou využívat jako hnojiva. Východím materiálem k výrobě hnojiv nebo bioplynu mohou být nejen látky definované v zelené knize jako biologický odpad, ale také rostlinné zbytky vznikající jako odpady z lesního hospodářství a ze zemědělství, hnůj, kal z čistíren nebo jiné biologické odpady, jako jsou např. přírodní vlákna, papír nebo zbytky při zpracování dřeva. Chtl by zdůraznit, že při integrovaném nakládání se všemi druhy

biologického odpadu je důležité, aby se v rámci systematického přístupu vycházelo z celkového pohledu, který obsáhne všechny aspekty udržitelného rozvoje;

Normy kvality materiálu vyrobeného z biologického odpadu se dělí do dvou tříd podle použití:

- použití materiálu vyrobeného z biologického odpadu na půdě, která slouží k výrobě potravin,
- použití materiálu vyrobeného z biologického odpadu na půdě v parcích, na veřejné zeleni a v lesích;

Otázka 6: Posílit využití kompostu/produktu vyhnívání

32. požaduje oddělený sběr biologického odpadu, aby mohla být zaručena jeho jakost. Formy sběru biologického odpadu by však měly být dány místními podmínkami a měly by se v členských státech zavést jako jeden z mnoha prostředků rozvoje nakládání s biologickým odpadem;

36. poukazuje na to, že dalším opatřením na podporu využívání biologického odpadu jako hnojiva je označování látek obsažených v biologickém odpadu, zejména s ohledem na některé složky jako např. podíl mulu či živin atd.;

33. je toho názoru, že v případech, kdy půdy potřebují ke zvýšení úrodnosti zvýšit obsah organických látek, je nejvhodnějším způsobem zpracování biologického odpadu jeho tříděný sběr a následné zpracování cestou anaerobního rozkladu a kompostování rozložené hmoty nebo jiných postupů vedoucích ke vzniku kvalitního kompostu, neboť tak dochází ke hmotné a energetické valorizaci biologického odpadu;

37. konstatuje, že hlavním argumentem pro využívání kompostu ke zlepšování půdy je nutnost vrátit do orné půdy a jiných typů půd rostlinné živiny. V tomto ohledu jsou potřeba a podmínky v jednotlivých členských státech různé. Proto je důležité, aby rozhodnutí, zda se biologický odpad použije na ornou půdu nebo jiné druhy půdy jako hnojivo se zaručenou kvalitou nebo zda se použije na výrobu energie spalováním, vycházelo z místních požadavků a podmínek;

34. poukazuje na to, že rozhodující příčina toho, že se biologický odpad nepoužívá jako hnojivo, souvisí v prvé řadě s možnostmi zabezpečit jakost biologického odpadu. Dalším důležitým aspektem je přesvědčení občanů/spotřebitelů o nezbytnosti fungujícího cyklického hospodaření a možností, které poskytuje;

Otázka 7: Předpisový rámec týkající se provozních norem pro zařízení

38. doporučuje, aby požadavky na zařízení na zpracování biologického odpadu odpovídaly platným požadavkům na ochranu životního prostředí, ale aby se také řídily podle místních požadavků a podmínek;

35. je toho názoru, že v případě látek nebezpečných pro životní prostředí a lidské zdraví musí normy kvality pro kompost a obdobný materiál vyráběný z biologického odpadu platit jednotně v celé EU. Zohledněna musí být rovněž oblast využití kompostu a obdobného materiálu a povaha půdy, na níž mají být použita, i objem a koncentrace kompostu atd. Může s tím souviset i rozdělení půdy, na kterou má být kompost a obdobný materiál použit, do bonitních tříd;

Otázka 8: Výhody a nevýhody dalšího rozvoje různých technik nakládání s odpadem

39. zastává názor, že zjišťování výhod a nevýhod různých technik nakládání s biologickým odpadem, především však také vývoj nových technik, vyžaduje další úsilí v oblasti výzkumu a vývoje. Výzkum musí zahrnout všechna hlediska nakládání s biologickým odpadem: od výroby a spotřeby až po techniku a nezávadnost pro životní prostředí.

V Bruselu dne 18. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Usnesení Výboru regionů o evropské odpovědi na krizi v automobilovém průmyslu**přijato 18. června 2009**

(2009/C 211/08)

VÝBOR REGIONŮ

Pochopení vážnosti krize v automobilovém průmyslu

1. **je znepokojen** územním dopadem krize, která postihuje automobilový průmysl celé Evropské unie a různým způsobem dopadá na regiony;

2. **zdůrazňuje** řetězové následky krize na dodavatelský řetězec, malé a střední podniky a komunity na území jednotlivých místních a regionálních samospráv;

3. **zdůrazňuje** odhodlání místních a regionálních orgánů definovat a zavést opatření ke zmírnění následků krize;

Přínos EU k reakci na krizi

4. **vítá** usnesení Evropského parlamentu z 25. března letošního roku o budoucnosti automobilového průmyslu;

5. **zdůrazňuje**, že automobilový průmysl má mimořádný význam pro hrubý domácí produkt (HDP), výzkum, vývoj a inovace a zaměstnanost v Evropě a představuje jeden z hlavních pilířů hospodářství v několika evropských regionech;

6. **žádá** Evropskou komisi, aby pro automobilový průmysl vypracovala návrh společného evropského přístupu, který zahrne místní a regionální orgány a širokou škálu sociálních subjektů a zainteresovaných stran a vezme v úvahu již existující strukturální problémy;

7. v souvislosti s hospodářskou krizí **zdůrazňuje** nebezpečí protekcionismu;

8. **vyzdvihuje** význam kroků k udržení pracovních míst a zmírnění sociálního dopadu krize na pracovníky a postižené oblasti zaměstnanosti, zejména rozšířením a usnadněním přístupu k Evropskému sociálnímu fondu a k Evropskému fondu pro přizpůsobení se globalizaci, a zdůrazňuje význam podpory zaměstnatelnosti pracovníků pomocí odborné přípravy zaměřené na zlepšení jejich dovedností;

9. **lituje**, že stávající nástroje jsou nedostatečné k tomu, aby reagovaly na konkrétní problémy malých a středních podniků, zejména pak dodavatelů automobilového průmyslu bez ohledu na jejich velikost;

10. **požaduje** lepší provádění právních a finančních mechanismů na evropské úrovni, aby se zajistilo, že malé a střední podniky plně využijí stávající a nové možnosti financování;

11. **žádá** Evropskou komisi, aby prostřednictvím nástroje „Regiony pro hospodářskou změnu“ nebo jakéhokoliv jiného nástroje pro územní či technickou spolupráci podporovala vytváření sítí mezi regiony, které jsou vysoce specializované na automobilový průmysl;

Směrem k ekologičtějším automobilovému průmyslu

12. **vítá** návrh Evropské komise na iniciativu „ekologické automobily“, jež respektuje zásadu udržitelného rozvoje a stimuluje regionální zapojení do koordinace výzkumu a inovací v této oblasti;

13. **zdůrazňuje**, že je důležité zajistit dostatečné veřejné financování za účelem podpory zaměřené zejména na všechny činnosti v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, technologie šetrné k životnímu prostředí a zlepšení dovedností pracovních sil v automobilovém průmyslu;

14. **vyzývá** všechny příslušné zainteresované strany k podpoře iniciativ, jež povedou k obnově vozového parku a také ke zvýšení počtu informačních kampaní k ekonomickým a environmentálním výhodám energeticky účinných vozidel;

Podpora konstruktivního dialogu s místními a regionálními orgány

15. **požaduje**, aby se dodržovala nejen pravidla vnitřního trhu, ale i soulad mezi národními a/nebo regionálními politikami, jako jsou například národní systémy spotřebních úvěrů;

16. **potvrzuje**, že je třeba prohloubit a rozšířit probíhající dialog a diskuse o budoucnosti automobilového průmyslu a v případě potřeby přispět ke vzniku nových průmyslových odvětví;

Lepší rozpoznání územního rozměru krize

17. **vyzývá** Evropskou komisi, aby začlenila zástupce Výboru regionů do skupiny na vysoké úrovni CARS 21;

18. **zdůrazňuje**, že je potřeba mít spolehlivé a srovnatelné údaje o automobilovém průmyslu;

19. **požaduje**, aby členské státy více konzultovaly místní a regionální orgány při jejich činnosti na podporu automobilového průmyslu, například při konstruktivním dialogu s výrobcí automobilů, dodavateli, organizacemi zaměstnanců a národními či evropskými orgány;

20. **požaduje**, aby automobilový průmysl zahájil dialog s organizacemi zaměstnanců na regionální a místní úrovni; **požaduje**, aby proběhly rozhovory s regionálními a místními orgány dříve, než budou přijata důležitá mimořádná rozhodnutí, pokud by mělo dojít k výraznému a neočekávanému dopadu na sociálně-ekonomickou strukturu daného území;

22. **vyzývá** regionální a místní orgány v celé EU, aby modernizovaly svůj vozový park a podporovaly obnovu vozových parků na nich závislých organizací či smluvních partnerů, aby se tak snížily škodlivé emise, zvýšila poptávka po nových technologiích a předal jasný signál dodavatelům v rámci jejich oblasti;

Další kroky

21. **vyzývá** příslušné komise VR k diskusi o evropské reakci na krizi v automobilovém průmyslu;

23. **žádá** svého předsedu, aby předložil toto usnesení Evropské komisi, Evropskému parlamentu, Radě a předsednictvím Evropské unie.

V Bruselu dne 18. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Usnesení Výboru regionů k tématu změna klimatu: cesta ke kodani

přijato 18. června 2009

(2009/C 211/09)

VÝZVA PRO MÍSTNÍ A REGIONÁLNÍ ORGÁNY

v souvislosti se změnou klimatu
VÝBOR REGIONŮ

1. **připomíná**, že změna klimatu je jednou z největších politických výzev, jimž lidstvo čelí. V této souvislosti hrají v boji proti změně klimatu klíčovou úlohu místní a regionální orgány, v neposlední řadě proto, že nejčastěji nesou s tím spojené sociální a ekonomické náklady;

2. **zdůrazňuje**, že hospodářská krize nesmí být důvodem k oslabení snah, ale naopak k zintenzivnění činností v boji proti změně klimatu. Hospodářská krize by měla být příležitostí k posílení technického know-how a k rozvoji činností zaměřených na vyrovnání se se změnou klimatu;

3. **zdůrazňuje**, že již nyní mnoho místních a regionálních orgánů významně přispívá k úspěchu iniciativ evropské politiky v oblasti klimatu a energetiky a hraje velmi důležitou roli při provádění těchto politik prostřednictvím opatření v oblasti veřejné dopravy, dopravní a energetické infrastruktury, bydlení, územního plánování, energetické účinnosti a informování veřejnosti;

4. **zdůrazňuje** citlivost evropských regionů na změnu klimatu a skutečnost, že se jejich schopnost se této změně přizpůsobit značně liší, zejména kvůli rozdílnému sociálně-ekonomickému vývoji, rozdílným přírodním podmínkám a rozdílné hustotě zalidnění. Mezi regiony nejvíce ohrožené negativními dopady změny klimatu patří horské regiony, pobřežní oblasti, nejvzdálenější a ostrovní regiony a mnoho polosuchých oblastí ve Středomoří;

5. **je přesvědčen**, že náklady vynaložené na politická opatření vedoucí k omezení změn klimatu budou významně nižší než očekávané náklady způsobené změnami klimatu;

6. **má za to**, že účinná politika v oblasti klimatu by mohla zabránit sociálním nerovnostem, jež jsou důsledkem změny klimatu;

7. **zdůrazňuje**, že přechod k hospodářství bez emisí CO₂ je významným krokem k růstu a tvorbě pracovních míst, zejména pro místní a regionální orgány;

DALŠÍ KROKY PŘI MEZINÁRODNÍCH JEDNÁNÍCH O KLIMATU

8. **vybízí** Evropskou unii, aby zvýšila své úsilí na nejvyšší politické úrovni a prosadila mezinárodní koalici proti změně klimatu a zajistila, aby dohody navazující na Kjótský protokol byly založeny na ambiciózních, transparentních a právně závazných cílech zaměřených na snížení emisí;

9. **zdůrazňuje**, že je nutné zajistit, aby byl VR zastoupen v delegaci EU na 15. konferenci smluvních stran UNFCCC v Kodani v prosinci 2009 jako představitel evropských místních a regionálních orgánů;

10. **vyjadřuje** své znepokojení ohledně toho, že ačkoliv poslední návrh dokumentu k jednání připravený pracovní skupinou ad hoc pro dlouhodobé činnosti spolupráce podle Úmluvy (AWG-LCA) uznává význam úsilí na nižší než národní úrovni v souvislosti s přizpůsobením se změně klimatu, vůbec se nevyjadřuje k úloze tohoto úsilí při zmírňování změny klimatu a k jakékoli dlouhodobé vizi, jak se s touto změnou vypořádat;

OBECNÁ POLITICKÁ DOPORUČENÍ

11. **vyzývá** Evropskou komisi a členské státy, aby při vytváření a projednávání nové politiky o otázkách souvisejících se změnou klimatu, které mohou významně ovlivnit místní a regionální samosprávy a jejich občany, uplatnily zásadu subsidiarity a aby při převádění odpovědnosti na tyto různé úrovně zajistily dostatečně velké finanční a lidské kapacity;

12. **zdůrazňuje**, že je nutné zahájit aktivní kampaně na zvýšení povědomí s plnou podporou regionálních a místních orgánů, jež mají možnost komunikovat přímo s občany;

13. **vítá** tedy, že se EU zavázala k součinnosti v úsilí o zmírnění změny klimatu a přizpůsobení se jí v souladu s lisabonskou agendou a göteborgskou dohodou, požaduje však, aby nová Lisabonská strategie po roce 2010 opustila současnou situaci, kdy současně probíhají tři procesy, a věnovala se jedinému rámci rozvoje, který se bude zabývat sociální, ekonomickou a environmentální činností Evropské unie;

14. **doporučuje**, aby se důsledně investovalo v souvislosti s ekologickou infrastrukturou: větší využití informačních a komunikačních technologií (IKT) v administrativě, energeticky nenáročná renovace starých veřejných a soukromých budov, nové druhy dopravy. Musí být také podporováno využití energeticky účinného osvětlení, vytápění a klimatizace. Je také velmi důležité využívat ekologické zadávání zakázek a zvýšit bezpečnost dodávek energie;

15. **domnívá se**, že přizpůsobení se změně klimatu a její zmírnění se musí jako jasný cíl stát nedílnou součástí všech stávajících rámcových politik EU, a to včetně zemědělské politiky a politiky rozvoje venkova (včetně opatření proti odlesňování), dopravy, biologické rozmanitosti, vodohospodářství a nakládání s odpady, a programů financování v oblastech jako politika soudržnosti;

16. **žádá**, aby došlo k přezkoumání rozpočtu, programů, politik a zejména klíčové legislativy EU pro období po roce 2013 s ohledem na měnící se parametry, které přinese změna klimatu;

17. **doporučuje**, aby bylo v zájmu vypracování vhodných politik reagujících na změnu klimatu prozkoumáno, zda je třeba vypracovat nové ukazatele měřící udržitelnost a vzít je v úvahu jako parametr pro strukturální fondy nové generace;

18. **zdůrazňuje**, že místní a regionální orgány musí být plně zapojeny do vzniku, zpracování, přijetí a provádění národních strategií a akčních plánů týkajících se změny klimatu;

19. **znovu potvrzuje** svoji plnou politickou podporu Paktu primátorů (který zahájila Evropská komise spolu s Výborem regionů), jež je reakcí měst na globální oteplování a v němž se města formálně zavazují k většímu snížení svých emisí CO₂, než jaké jsou cíle EU pro rok 2020, a požaduje, aby byl Pakt primátorů přístupný všem příslušným orgánům na nižší než národní úrovni. Vybízí k tomu, aby se Pakt primátorů dále rozvíjel a aby byly k dispozici náležité zdroje v zájmu rozšíření odborných znalostí a strategií, jež budou přizpůsobeny konkrétním potřebám místních orgánů;

PŘIZPŮSOBENÍ SE ZMĚNĚ KLIMATU

20. **doporučuje**, aby rámcový rozpočet Společenství zajistil všem evropským místním a regionálním orgánům stejné dostatečné prostředky k tomu, aby mohly čelit změně klimatu, předcházet příčinám a přizpůsobovat se následkům, zejména v zájmu nejpostiženějších obyvatel a hospodářských subjektů;

ZMÍRŇOVÁNÍ ZMĚNY KLIMATU

21. **domnívá se**, že zásada „znečišťovatel platí“ musí být uplatněna ve všech politikách Společenství týkajících se ochrany životního prostředí a klimatu prostřednictvím internalizace environmentálních nákladů zboží a služeb;

22. **schvaluje** zásadu spolupráce a solidarity, která byla zavedena do nového systému EU pro obchodování s emisemi skleníkových plynů (EU ETS), mezi technologicky vyspělejšími zeměmi (s průmyslovými odvětvími s větší energetickou účinností) a méně rozvinutými zeměmi (jejichž hospodářství spotřebovávají více energie a potřebují zvýšit svoji míru růstu);

23. **domnívá se**, že i přes dosažený pokrok je nezbytné pokračovat v dlouhodobém posilování transparentnosti a spolehlivosti EU ETS a věnovat pozornost sociálním a environmentálním vlivům navrhovaných opatření, zejména na regionální a místní úrovni;

24. **doporučuje**, aby byly patřičně uváženy požadavky regionálních rozvojových politik, a připomíná, že má-li se zvýšit transparentnost a funkčnost trhu s uhlíkem, mohla by některá

průmyslová zařízení projít důkladnou restrukturalizací, aby byla méně účinná zařízení nebo taková, která jsou již v krizi, vyloučena z výrobního systému; v takovém případě doporučuje stanovit činnosti na podporu průmyslové přeměny a rekvalifikace zainteresovaných pracovníků;

25. **upozorňuje** na to, že současně s obchodováním s emisními povolenkami je zapotřebí velkého úsilí týkajícího se zejména přechodu k druhům dopravy, které jsou šetrnější k životnímu prostředí; vyzývá národní vlády, aby rozšířily železniční a vodní dopravní cesty, jakož i obecně podporovaly intermodální dopravu;

26. vzhledem k vysoké závislosti evropského odvětví dopravy na ropě **lituje**, že Druhý strategický přezkum energetické politiky nepředkládá žádné návrhy na dopravní účinnost, které by byly obdobné jako v souboru opatření týkajícím se energetické účinnosti, hlavně v oblastech, jako je železniční doprava a ostatní druhy veřejné dopravy, energeticky účinná vozidla, sdílení automobilů, ekojízda, propagace jízdy na kole atd.;

27. **domnívá se**, že energetická politika a politika ochrany klimatu spolu souvisí a musí být sladěny, protože 80 % emisí CO₂ v Evropě pochází z výroby energie;

28. **lituje**, že se nepodařilo do souboru opatření v oblasti energetiky a změny klimatu pro rok 2008 vložit závazný cíl týkající se energetické účinnosti, jež je chybějícím článkem v procesu nezbytného snižování emisí CO₂;

29. **zdůrazňuje**, že v tom, jakých pokroků bylo v posledních letech dosaženo při snižování emisí CO₂ a spotřeby energie, existují rozdíly mezi různými městy a regiony EU. Mělo by být zohledněno to, že v různých členských státech existují rozdíly v energetické náročnosti spotřeby a výroby a rozdílné jsou i situace v oblasti emisí skleníkových plynů, které s tím souvisí, a to zejména mezi městskými a venkovskými oblastmi;

30. **domnívá se**, že regionální akční plány v oblasti klimatu a/ nebo plány pro udržitelnou energetiku by mohly být pojítkem mezi iniciativami na místní a na národní úrovni, jež musí zavést praktické nástroje k dosažení daných cílů; je rovněž třeba zajistit odpovídající financování;

31. **doporučuje**, aby kromě využití evropských strukturálních fondů byly za účelem zlepšení energetické náročnosti budov a snížení emisí skleníkových plynů stanoveny další zdroje a opatření jako užitečný prostředek podpory politiky adaptace a opatření zaměřených na zmírnění následků, jako například úspory energie a obnovitelná energie. To by zvýšilo podporu evropské politiky v oblasti klimatu;

32. **požaduje** navýšit finanční prostředky na výzkum technologií zachycování uhlíku, které by měly být využívány spolu s dalšími opatřeními na zmírnění důsledků, aby bylo dosaženo nezbytného výrazného snížení emisí skleníkových plynů;

33. **přeje si**, aby byla zajištěna dostupnost podpůrných opatření pro výrobce elektřiny z obnovitelných zdrojů v jakémkoli měřítku včetně malých zařízení, a je přesvědčen, že v zájmu důslednosti by podpora energie z obnovitelných zdrojů měla být zaměřena na snižování spotřeby fosilních paliv;

OCHRANA OHROŽENÝCH OBČANŮ

34. **domnívá se**, že prosazováním udržitelné energie a energetické účinnosti může Pakt primátorů pobízet města a regiony k zavedení změn na ochranu jejich nejohroženějších občanů, zejména těch s nízkými a pevnými příjmy, před vysokými

cenami energií a energetickou chudobou. Úsilí by mělo být zaměřeno tak, aby se zabránilo dotování spotřeby energie a byl dán prostor pro přesvědčivé stimuly vedoucí ke zlepšení energetické účinnosti a co největšímu poklesu spotřeby energie;

35. **vyjadřuje silnou podporu** potřebě chránit nejohroženější členy společnosti před případným zvýšením cen zdrojů energie, zejména sazeb za elektřinu, včetně opatření, která jim mají pomoci se zvýšením energetické účinnosti jejich domácností;

pověřuje svého předsedu, aby toto usnesení předložil českému a švédskému předsednictví, Evropské komisi a členským státům a partnerům v OSN.

V Bruselu dne 18. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

PŘÍLOHA

Seznam nejnovějších stanovisek VR, jež mají přímý či nepřímý význam pro problematiku změny klimatu

- Plán evropské hospodářské obnovy a úloha místních a regionálních orgánů, CdR 12/2009 fin
 - Energie – strategický přezkum a energetická náročnost budov, CdR 8/2009 fin
 - Zelená kniha o územní soudržnosti, CdR 274/2008 fin
 - Pátá zpráva o pokroku v oblasti hospodářské a sociální soudržnosti, CdR 273/2008 fin
 - Jak regiony přispívají k dosažení cílů EU v oblasti změny klimatu, se zvláštním ohledem na Pakt primátorů, CdR 241/2008 fin
 - Zlepšování energetické účinnosti prostřednictvím informačních a komunikačních technologií, CdR 254/2008 fin
 - Předběžné stanovisko VR k tématu Lisabonská strategie pro růst a zaměstnanost, CdR 245/2008 fin
 - Legislativní návrhy Komise týkající se společné zemědělské politiky po kontrole stavu, CdR 162/2008 fin
 - Obchodování s emisními povolenkami, CdR 161/2008 fin
 - Podpora energie z obnovitelných zdrojů, CdR 160/2008 fin
 - Předběžné stanovisko VR příspěvku regionálních a místních orgánů ke strategii evropské unie pro udržitelný rozvoj, CdR 85/2007 fin
 - Integrovaná námořní politika pro evropskou unii, CdR 22/2008 fin
 - Evropský trh s elektřinou a plynem – třetí legislativní balíček, CdR 21/2008 fin
 - Reformujeme evropský rozpočet, měníme Evropu, CdR 16/2008 fin
 - Řešení problému nedostatku vody a sucha v Evropské unii, CdR 313/2007 fin
 - Strategie pro nejvzdálenější regiony: výsledky a výhledy do budoucnosti, CdR 309/2007 fin
 - Zelená kniha o městské dopravě, CdR 236/2007 fin
 - Kontrola stavu společné zemědělské politiky, CdR 197/2007 fin
 - Přizpůsobení se změně klimatu v Evropě – možnosti pro postup EU, CdR 118/2007 fin
 - Energetický balíček, CdR 111/2007 fin
 - Omezení celosvětové změny klimatu na dva stupně Celsia a Začlenění letectví do systému obchodování s emisemi, CdR 110/2007 fin
-

III

(Přípravné akty)

VÝBOR REGIONŮ

80. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ 17. A 18. ČERVNA 2009

Stanovisko Výboru regionů námořní a pobřežní balíček

(2009/C 211/10)

VÝBOR REGIONŮ

- má za to, že v evropská námořní politika vyžaduje globální a meziodvětvový přístup, který by vycházel z mořského územního plánování, jehož cílem je řešit otázku čím dál intenzivnějšího využívání moře a podpořit harmonickou koexistenci různých zájmů v tomto omezeném a křehkém prostoru;
- má za to, že pro takové plánování je nezbytné zavést inovační systém správy, navržený v duchu víceúrovňové správy a při respektu k subsidiaritě. Připomíná proto významnou úlohu, kterou mají v problematice územního plánování námořních prostor místní a regionální orgány, zejména pak jako subjekty, které financují určité projekty, ale i jako úroveň, která má nejlepší předpoklady k tomu, aby organizovala harmonickou koexistenci různých způsobů využití moře;
- vítá pokrok, jehož Komise dosáhla v oblasti plánování námořních prostor, a její ochotu navrhnout společné celoevropské principy. Domnívá se, že úloha Evropské unie by se mohla vyvíjet směrem k normativním aspektům, pokud jde o metodu a principy, a mohla by se opírat zejména o stávající regionální úmluvy;
- souhlasí s přáním Komise dokončit vnitřní trh tak, aby byla námořní doprava atraktivnější a konkurenceschopnější. Lituje však, že konkrétní opatření se v podstatě soustředí na hospodářský rozměr. VR vyzývá k plnému zohlednění sociálních a environmentálních hledisek;
- opakuje žádost, aby byla prozkoumána možnost revize finančního systému EU za účelem vytvoření jednoho zjednodušeného systému pro všechny otázky námořní politiky v rámci evropského pobřežního a ostrovního fondu, a to jako součást diskusí o budoucím finančním rámci na období 2014–2020;
- uvítal by vyjasnění finanční pomoci pro mořské dálnice, bylo by však podle něj vhodnější zaujmout ambicióznější přístup a provést komplexní posouzení povahy transakcí a investic, pro něž je možné získat evropské dotace, vzhledem k tomu, že nástroje zavedené v posledních letech nepřinesly očekávané výsledky, zejména pokud jde o krátkodobou udržitelnost.

Zpravodaj: pan Michel Delebarre (FR/SES), starosta města Dunkerque

Odkazy

Sdělení Komise Rozvrh pro územní plánování námořních prostor: dosažení společných principů v EU
KOM(2008) 791 v konečném znění ze dne 25. listopadu 2008

Sdělení Komise Strategické cíle a doporučení pro politiku EU v oblasti námořní dopravy do roku 2018
KOM(2009) 8 v konečném znění ze dne 21. ledna 2009

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o ohlašovacích formalitách lodí připlouvajících do přístavů členských států Společenství nebo odplouvajících z nich a kterou se zrušuje směrnice 2002/6/ES

KOM(2009) 11 v konečném znění ze dne 21. ledna 2009

Sdělení a akční plán týkající se vytvoření evropského prostoru námořní dopravy bez překážek

KOM(2009) 10 v konečném znění ze dne 21. ledna 2009

Sdělení, kterým se stanoví pokyny ke státní podpoře doplňující financování Společenstvím pro zahájení mořských dálnic (2008/C 317/08)

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. uznává významný pokrok, jehož Komise dosáhla, a vítá účinné provádění akčního plánu a zvoleného integrovaného přístupu. Má za to, že v evropská námořní politika vyžaduje globální a meziodvětvový přístup, „který zahrnuje všechny aspekty vztahu lidí s oceány a moři“⁽¹⁾;

2. připomíná, že pobřežní oblasti a města Evropské unie jsou domovem téměř poloviny obyvatel Evropy⁽²⁾ a přispívají přibližně 40 % k evropskému HDP. Místní a regionální orgány disponují nejrůznějšími pravomocemi v otázkách spojených s námořní politikou a představují důležitou úroveň pro prosazování koordinace jednotlivých odvětvových politik v praxi. Místní a regionální orgány v pobřežních oblastech mají navíc zvláštní odpovědnost týkající se územního plánování v těchto oblastech – musí řešit napětí vyplývající z konfliktů využití prostoru jak na pobřeží, tak na moři, a usilovat o udržitelný rozvoj a míru zaměstnanosti tak, aby byly slučitelné s potřebou ochrany mořského prostředí. V důsledku toho disponují odbornými poznatky o integrovaném strategickém plánování na tomto typu území včetně natolik rozmanitých politik, jako je doprava, rozvoj přístavů, bezpečnost, městský rozvoj, plánování námořních prostor, odborné vzdělávání či integrované řízení pobřežních zón;

3. domnívá se, že k řádnému provádění evropské námořní politiky je nutná taková forma správy, do níž by byly bezprostředněji zapojeny místní a regionální subjekty. Správa námořní politiky založená na skutečně partnerském duchu, která

by zahrnovala všechny úrovně rozhodování i občanskou společnost, umožní dostatečně včas odhalovat případné konflikty a nacházet řešení odpovídající místním poměrům;

4. sdílí názor Komise, vyjádřený ve sdělení⁽³⁾, že pobřežním oblastem přináší integrovaný přístup k námořní politice výhody a neexistence jasné námořní politiky naopak vystavuje tyto oblasti největším rizikům;

5. považuje za nutné vytvořit vazby mezi cílem územní soudržnosti a rozvojem integrované námořní politiky, především pro zajištění lepší koherence regionálního rozvoje v pobřežních a ostrovních oblastech i ve vnitrozemí a vnitrozemských přístavech a k zajištění lepší koordinace budoucího financování specifických aktivit v těchto regionech;

6. opakuje v této souvislosti žádost, aby byla prozkoumána možnost revize finančního systému EU za účelem vytvoření jednoho zjednodušeného systému pro všechny nebo většinu otázek námořní politiky v rámci evropského pobřežního a ostrovního fondu, a to jako součást diskusí o budoucím finančním rámci na období 2014–2020⁽⁴⁾;

7. plně podporuje projekt Komise zaměřený na vytvoření databáze projektů v námořních oblastech, který by zahrnul informace o všech příjemcích prostředků z fondů Společenství, a zastává názor, že je nezbytný k zajištění transparentnosti v této oblasti a podpoře výměny osvědčených postupů. Přeje si být zapojen do řízení této databáze, která by měla uvedena do provozu v roce 2010;

⁽³⁾ Pokyny pro integrovaný přístup k námořní politice: úsilí o uplatňování osvědčených postupů v integrované námořní správě a při konzultacích se zainteresovanými subjekty, KOM(2008) 395 v konečném znění.

⁽⁴⁾ Viz CdR 22/2008, odst. 14.

⁽¹⁾ Viz CdR 22/2008: Integrovaná námořní politika pro Evropskou unii, odst. 1.

⁽²⁾ Obyvatelstvo, které žije ve vzdálenosti méně než 50 km od moře či oceánu.

Územní plánování námořních prostor⁽⁵⁾

8. vítá navržený rozvrh a vyjadřuje podporu návrhům Komise týkajícím se vypracování deseti principů územního plánování, z nichž by se časem mohly stát společné principy platné ve všech členských státech;

9. schvaluje úsilí Evropské komise o integrovanou tvorbu politik v rámci modré knihy, která navrhuje jasný pokrok v řízení mořských a pobřežních zdrojů v celé Evropě. Povzbuzuje Komisi v tom, aby takto dále pokračovala a vyjasnila, jak je územní plánování námořních prostor v souladu s ostatními činnostmi prováděnými Evropskou unií, zvláště s ohledem na směrnici č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, rámcovou směrnici o vodě, rámcovou směrnici o strategii pro mořské prostředí či doporučení Rady a Parlamentu k integrovanému řízení pobřežních zón. Územní plánování námořních prostor by mělo přispět ke zvýšení synergií mezi těmito právními předpisy s cílem zabránit možným nejasnostem nebo překrývání;

10. domnívá se, že podrobnému územnímu plánu každé oblasti by mělo předcházet strategické plánování a organizace správy. Strategické plánování totiž představuje základní etapu procesu plánování, protože umožňuje sladit cíle a prostředky a celkově řídit plánování. Díky této společné etapě ve výstavbě bude možné vymezit principy a pokyny a určit priority pro plánování i posuzování, jež tento proces obsahuje;

11. má za to, že pro určení strategických směrů, kterými by se mohlo územní plánování řídit, je nezbytné zavést inovační systém správy, navržený v duchu víceúrovňové správy a při respektu k subsidiaritě. To bude nutno provést na různých úrovních, sahajících od přímořských oblastí až po místní úroveň. Výbor dále poukazuje na to, že třebaže panuje konsenzus ohledně přístupu zohledňujícího ekosystém, který Komise zvolila⁽⁶⁾, nemusí být tento přístup nutně vhodný pro všechny námořní činnosti. VR by si proto přál, aby Komise v budoucnu do svých návrhů zařadila úroveň přímořských oblastí či regionální přímořskou úroveň, jež je dostatečně rozsáhlá na to, abychom se tomuto úskalí vyhnuli;

12. zdůrazňuje, že účelem územního plánování námořních prostor je pokrýt všechny činnosti, které v těchto prostorách probíhají, a to bez ohledu na hranice, aby bylo možné lépe se přizpůsobit realitě ekosystémů, a že z tohoto důvodu představuje nezbytný nástroj integrované námořní politiky. Výbor se domnívá, že zavedení tohoto systému je třeba k tomu, aby se řešila otázka čím dál intenzivnějšího využívání moře a podpořila se harmonická koexistence konfliktních zájmů v tomto omezeném a křehkém prostoru. Poznává nicméně, že námořní doprava musí vyřešit nelehký úkol, jak sladit územní plánování námořních prostor se zásadou svobody volného moře, v souladu s úmluvami Mezinárodní námořní organizace;

13. připouští, že územní plánování námořních prostor je užitečným nástrojem k posuzování požadavků každé činnosti

a k tomu, aby se moře využívalo co nejlépe a přitom byly udržitelně chráněny ekosystémy. Jasná a všeobecně známá pravidla napomohou dlouhodobým investicím, a tím přispějí k většímu přínosu námořních činností při plnění cílů konkurenceschopnosti a podpory růstu a zaměstnanosti ve smyslu Lisabonské strategie. Výbor by si v této souvislosti přál, aby Komise mohla jít co nejdále a stanovit takové zásady pro posuzování, které by zaručily transparentnost tohoto procesu díky předem stanoveným pravidlům vzešlým ze široké shody s přímořskými regiony, která by však byla dostatečně pružná na to, aby mohla zohledňovat specifika přímořských oblastí;

14. vítá pokrok, jehož Komise dosáhla v oblasti plánování námořních prostor, a její ochotu navrhnout společné celoevropské principy. Je toho názoru, že úkolem Evropské unie je dávat v této oblasti podněty a koordinovat ji a že proces konzultace, který Komise povede v roce 2009, umožní lépe pochopit problémy a navrhnout pokyny, které by mohly napomoci společnému přístupu. Navrhuje proto Komisi, aby v návaznosti na tyto konzultace vypracovala bílou knihu;

15. domnívá se, že úloha Evropské unie by se mohla vyvíjet směrem k normativním aspektům, pokud jde o metodu a principy, aby tak byla zajištěna skutečná koordinace plánování námořních prostor v dotčených státech i mezi nimi. VR v souvislosti s tím odkazuje na pokusy, které již dnes v některých regionech probíhají, a to zejména ve Středomoří v rámci Barcelonské úmluvy o ochraně mořského prostředí a především 7. protokolu, v němž se dotyčné členské státy rozhodly společně provádět integrované řízení pobřežních zón Středozemního moře tak, že přijmou závazné nástroje. Kromě motivace ke společnému přístupu k územnímu plánování námořních prostor by mohla Evropská unie napomoci k uzavření regionálních úmluv v každé přímořské oblasti, které by se zapojily do udržitelného a integrovaného námořního rozvoje ve spojení s každým dotčeným přímořským regionem;

16. důrazně vyzývá Komisi, aby v každé přímořské oblasti podpořila pilotní projekty, tak aby otestovala platnost navrhovaných principů na pozadí rozmanitosti regionálních moří. Připomíná, že se do tohoto systému musí plně zapojit nejbližší regiony, jež pokrývají velkou část evropského námořního prostoru;

17. zdůrazňuje, že významnou úlohu mají v problematice územního plánování námořních prostor místní a regionální orgány, zejména pak jako subjekty, které financují určité projekty, ale i jako úroveň, která má nejlepší předpoklady k tomu, aby organizovala harmonickou koexistenci různých způsobů využití moře. Partnerství vytvořená v mořských a pobřežních oblastech a stávající námořní sítě mohou hrát významnou úlohu při usnadňování rozvoje a provádění územního plánování námořních prostor v členských státech. Členské státy nejčastěji disponují pravomocí v oblasti správy teritoriálních vod a výlučných ekonomických vod⁽⁷⁾, ale místní a regionální orgány se

⁽⁵⁾ Viz KOM(2008) 791 v konečném znění.

⁽⁶⁾ Zejména v rámcové směrnici o strategii pro mořské prostředí.

⁽⁷⁾ Výlučné ekonomické zóny.

uplatňují na základě svých pravomocí v otázkách vodního hospodářství a někdy jako přístavní orgány či jako správci chráněných oblastí. Obecně odpovídají za prosazování vyváženého a spravedlivého rozvoje, z něhož nelze námořní prostor vydělovat;

18. zdůrazňuje také, že námořní i pevninské územní plánování je zapotřebí provádět sladěným a koherentním způsobem, aby tak bylo řádně spravováno rozhraní mezi pevninou a mořem, a to zejména v pobřežním pásmu. Připomíná v tomto ohledu činnost prováděnou v rámci integrovaného řízení pobřežních zón;

19. připomíná, že evropské regiony a města již navazují přeshraniční i mezinárodní spolupráci, a to především v rámci programů Interreg, které jim umožňují provádět společné programy související se spravováním námořního prostoru. Má také za to, že zajímavé možnosti regionální spolupráce by mohlo nabídnout ESÚS;

20. vítá skutečnost, že Komise zřídila Evropskou námořní síť pro pozorování a sběr dat, jejímž výsledkem by měl být koncem roku 2009 prototyp Evropského atlasu moří, a doufá, že tento budoucí atlas bude možné skloubit s novým nástrojem *Google Ocean*, který byl představen v únoru 2009;

21. lituje, že Komise nedostatečně rozvíjí otázku subsidiarity. Návrh Komise se aktuálně opírá o soubor právních základů (včetně těch, které se týkají dopravní politiky a udržitelného rozvoje). Politika územního plánování však byla až doposud na základě Niceské smlouvy považována za výlučnou pravomoc členských států. V případě, že Lisabonská smlouva vstoupí v platnost, a s ohledem na nový cíl územní soudržnosti však vyvstane například otázka, zda by mohl jako právní základ pro budoucí normativní činnost v oblasti územního plánování námořních prostor sloužit článek 352 Smlouvy o fungování Evropské unie (který odpovídá článku 308 SES Niceské smlouvy);

Námořní doprava

22. má za to, že námořní doprava je sice klíčovou součástí evropského hospodářství, zdrojem příjmů i pracovních míst, nositelem lidského i technologického know-how a faktorem vlivu na životní prostředí a konkurenceschopnosti, nicméně vyžaduje zvláštní opatření v oblasti námořní bezpečnosti. Její význam pro udržitelné hospodaření je třeba neustále zvyšovat odstraněním stávajících překážek pro jiné druhy dopravy a kladením environmentálních požadavků. Přestože je námořní doprava obzvláště vystavena výkyvům finanční ekonomiky, nic to nemění na skutečnosti, že zůstává hlavním prvkem reálné ekonomiky. Jakmile se začne tato ekonomika obnovovat, evropské přístavy budou muset být schopny reagovat na potřeby námořního průmyslu, pokud jde o vybavení a služby. V uplynulém desetiletí nedokázaly evropské přístavy udržet krok

s většinou světových přístavů, hlavně s přístavy v Asii. Evropská přístavní infrastruktura proto také musí být s ohledem na udržitelný rozvoj bezpodmínečně nutně změněna, aby byla schopna plnit budoucí požadavky světového obchodu;

23. souhlasí s přáním dokončit vnitřní trh tak, aby byla námořní doprava atraktivnější a konkurenceschopnější. Lituje však, že konkrétní opatření se z velké míry soustředí na tento bod. Přál by si plně zohlednění sociálních a environmentálních hledisek;

24. zdůrazňuje, že politiku námořní dopravy je nutno pojímat jako součást logistického řetězce. Předpokladem toho je, aby byly přístavy považovány za nevyhnutelné uzly mezi různými způsoby dopravy využívané při přepravě zboží z jednoho bodu do druhého, ať již v rámci Evropy či mezinárodně. Přístavy tak nesmíme vidět jen jako pouhé výchozí či cílové body, ale spíše jako rozhodující faktor procesu dopravy ode dveří ke dveřím;

25. vyzdvihuje nutnost učinit z přístavů skutečná referenční centra ve virtuálním řízení dopravního řetězce, schopná předvídat řízení toku zboží. To znamená, že informační systémy, jež umožňují optimalizovat dopravní a logistické služby prostřednictvím sledování zboží v reálném čase, nesmí být během průjezdu přístavem přerušeny. Za tímto účelem je zapotřebí rozvinout či popřípadě vyvinout interoperabilitu provozních systémů jednotlivých přístavů mezi sebou i s vnitřními platformami;

26. vítá záměr Komise přiřadit námořní dopravě stejný stupeň administrativních a celních omezení, jakému podléhají ostatní způsoby dopravy. Je například naprosto nereálné propagovat přesun nákladní dopravy ze silnic na moře podle konceptu námořních dálnic, pokud formality, které se vztahují na nakládání či vykládání těžkých nákladních vozidel na loď, znevýhodňují potenciální uživatele silniční dopravy. Předpisy by proto měly být omezeny na takovou míru, která bude odpovídat specifickým podmínkám námořní dopravy (otevřenosti moří, a tím i neurčenosti hranic v přístavu, zvláštním situacím ohrožení mořského prostředí v případě nehod atd.);

Námořní strategie 2018 ⁽⁸⁾

27. vítá doporučení Komise uvedené v hlavních částech textu, tzn.

- podporu provozování spravedlivého mezinárodního námořního obchodu za rovných podmínek prostřednictvím dodržování mezinárodně dohodnutých pravidel,
- zvýšit hodnotu pracovních míst v odvětví námořní dopravy (odborná příprava, kvalifikace, profesionalizace,...) a respektovat rozhodnutí MOP o spravedlivém zacházení s námořníky, jejich životních podmínkách a odměňování,

⁽⁸⁾ Viz KOM(2009) 8 v konečném znění.

- dosáhnout námořní dopravy „s nulovým odpadem a s nulovými emisemi“ a plně uplatňovat zásadu udržitelného rozvoje,
- udržitelným způsobem zaručit bezpečnost a zabezpečení námořní dopravy prostřednictvím dodržování stanovených pravidel a rozvoje preventivních opatření;

28. klade si nicméně otázku ohledně schopnosti Evropské unie tato doporučení realizovat, a to z důvodu jejich rozsahu. Navrhuje proto Komisi, aby tyto otázky seřadila podle důležitosti, stanovila priority pro přijímaná opatření a ve spolupráci s členskými státy a všemi zainteresovanými stranami co nejrychleji vypracovala podrobný plán, a to v každém případě před koncem roku 2009;

29. lituje, že se konkrétní opatření týkají pouze liberalizace obchodních transakcí s cílem zvýšit konkurenceschopnost a produktivitu. Poznamenává, že ochrana životního prostředí nebo záruky lepších sociálních standardů pro námořníky jsou uvedeny pouze mezi obecnými principy a není pro ně určen žádný časový harmonogram ani konkrétní opatření;

30. zdůrazňuje, že námořní doprava představuje udržitelný způsob přepravy, který rozhodující měrou přispívá k boji proti změně klimatu a znečištění ovzduší a celkově k dopravě šetrnější k životnímu prostředí. Rozvoj dopravního systému ohleduplnějšího vůči životnímu prostředí považuje za politickou prioritu. VR má za to, že posun dopravy směrem k námořní dopravě umožňuje reagovat jednak na rostoucí poptávku po dopravě (osobní i nákladní) a jednak na požadavky spojené s bojem proti změně klimatu. VR zejména lituje, že mezinárodní námořní doprava je stále vyloučena z mechanismů Kjótského protokolu a z časového harmonogramu pro snížení emisí skleníkových plynů. Vyzývá proto Mezinárodní námořní organizaci (OMI), aby urychleně navrhla – především s ohledem na konferenci OSN o klimatu, která se bude v prosinci 2009 konat v Kodani – závaznou úpravu emisí skleníkových plynů, jež by se vztahovala na všechny lodě nezávisle na jejich vlajkové příslušnosti, s konečným cílem tuto úpravu přijmout do roku 2011. Evropská komise by se měla angažovat v podpoře jednotných a transparentních ekologických certifikátů pro lodě a přístavy, jako je např. ESI Environmental Ship Index, který je vypracováván na základě World Ports Climate Initiative. Evropská unie by však měla dbát na to, aby závazné předpisy byly přijímány na mezinárodní úrovni, aby tak odvětví námořní dopravy nevznikla konkurenční nevýhoda. Kromě toho by se mělo prozkoumat, jaké vlivy by byly spojené se zavedením přístavních poplatků odstupňovaných podle dopadu na životní prostředí;

31. zdůrazňuje, že cíl spočívající v námořní dopravě šetrnější k životnímu prostředí musí zároveň kromě opatření směřujících k omezení ekologické stopy plavidel vést k měření a omezování ekologického dopadu přístavního a logistického vybavení. Poznamenává v tomto ohledu, že přestože je nevyhnutelně nutné urychlit postupy pro rozvoj evropských přístavů, aby se tak zajistila jejich konkurenceschopnost, nesmí se tak dít na úkor kvality posuzování dopadů na životní prostředí. Kromě toho musejí být stanovena přesná pravidla, která by neumožňovala

různý výklad, který by mohl způsobit narušení hospodářské soutěže. Jako plnohodnotný cíl evropské námořní politiky je nutno zvážit i vhodné začlenění námořních, přístavních a logistických činností do měst;

32. domnívá se, že námořní doprava musí představovat vzorové odvětví ekologizace dopravy, a vyzývá v této souvislosti Evropskou unii, aby důrazně podpořila výzkum a inovace, jejichž cílem je zmenšení dopadů lodí a přístavů na životní prostředí; mělo by být zohledněno například téma zabránění znečištění vod způsobenému lodní dopravou;

33. upozorňuje na to, že provádění uvedených doporučení vyžaduje poskytnutí významných prostředků, a vyzývá Komisi, aby zhodnotila náklady na navrhovaná opatření, aby specifikovala, jak by bylo možné je financovat, a aby navrhla rozdělení nákladů mezi jednotlivé zainteresované strany. Má za to, že EU by měla finančně podporovat námořní dopravu, protože je ekologicky udržitelnější než jiné druhy dopravy, hlavně silniční doprava, a vyzývá Evropskou unii, aby podnikla veškeré kroky nezbytné pro zajištění finančních prostředků Společenství, jež jsou zapotřebí;

34. požaduje, aby příští revize transevropských dopravních sítí umožnila zvýšit úroveň priority přidělené investicím do přístavů a do spojení přístavů s vnitrozemím v rámci evropského rozpočtu – strukturálních fondů, rozpočtového bodu pro TEN-T a programu Marco Polo. Arbitrážní rozhodnutí mezi státy a Komisí vedlo k nerovnováze na úkor námořní dopravy a přístavů. V evropské mapě přístavů musí být v budoucnu lepší rovnováha mezi kategoriemi přístavů (uznání významu malých a středních přístavů ke zlepšení přístupnosti) a regiony (centrum/periferie) a k tomu musí přispět soubor celoevropských finančních nástrojů;

35. má za to, že cíl spočívající v zachování pravidel poctivé hospodářské soutěže mezi různými způsoby dopravy vede k internalizaci vnějších nákladů (zejména environmentálních) a že tam, kde tato internalizace není, nemohou toky námořní dopravy regulovat pouze pravidla trhu;

36. připomíná rovněž problematiku diferencované podpory ostrovních regionů EU, jejichž konkurenceschopnost a zapojení do mezinárodního i vnitroeuropejského obchodu silně závisí na tomto druhu dopravy. Opakuje své přání, aby v zájmu zlepšení přístupu ostrovních území Unie ke společnému trhu byly tyto důsledně napojeny na systém mořských dálnic⁽⁹⁾;

37. podporuje návrh na vytvoření pracovní skupiny, která by sestavila seznam všech prostředků k dosažení ideální rovnováhy mezi pracovními podmínkami námořníků a konkurenceschopností evropské flotily. Navrhuje, aby se jeho úkol rozšířil o to, vymezit minimální sociální standard, aby se tak z lidského faktoru stal plnohodnotný faktor rozvoje. Domnívá se totiž, že odborná příprava, profesionalita a životní a pracovní podmínky posádky jsou rozhodující pro úspěch všech opatření, jejichž cílem je zajištění konkurenceschopnosti služeb námořní dopravy, námořní bezpečnosti a zabezpečení a ochrany životního

⁽⁹⁾ Viz CdR 119/2006: Přezkum Bílé knihy o dopravě v polovině období, odst. 4.4.

prostředí. Vyzývá v této souvislosti Evropskou unii k vyvinutí specifického mechanismu pro vymezení podmínek a kontrolu agentur pro obsazování pracovních míst (tzv. manning), vycházejícího z ustanovení úmluv MOP, obdobně jako úmluva STCW upravuje podmínky pro vzdělávací střediska;

38. zdůrazňuje společně s Komisí prvořadý význam otázek odborné přípravy pro všechny námořní obory a podporuje k tomu vyjádřené návrhy. Vítá zejména opatření zavádějící systém typu „Erasmus“ v námořní plavbě a vyzývá Komisi k upřesnění tohoto návrhu tak, aby objasnila jeho znění a oblast působnosti, zejména otázku jeho rozšíření za hranice přípravy důstojníků na všechny mladé lidi vzdělávající se v tomto oboru;

39. domnívá se, že návrhy týkající se lidských zdrojů, námořních dovedností a know-how by se měly vztahovat na celé námořní odvětví včetně logistiky, tzn. na zaměstnání v přístavech či spojená s logistickými činnostmi a činnostmi před přepravou i po přepravě. Zdá se tedy, že by bylo vhodné na celoevropské úrovni stanovit obecný rámec, který by představoval příručku s osvědčenými postupy, o něž by všichni měli usilovat, ale který by také stanovil určitá omezení, a tak by například vylučoval princip odbavování vlastními silami při překládce. Takový rámec je však možný pouze tehdy, pokud bude uplatňován flexibilně na úrovni každého přístavu. Dvojití odmítnutí směrnice o liberalizaci přístavních služeb připomíná, že každý pokus o právní úpravu, která je nutně rigidní, je odsouzen k nezdaru;

40. vyzývá Komisi, aby specifikovala, jak zabránit narušení hospodářské soutěže mezi přístavy v souvislosti s náklady na bezpečnostní opatření;

41. vyzývá Komisi, aby specifikovala, jak zabránit narušení hospodářské soutěže mezi přístavy, pokud jde o provádění požadavků uvedených v evropských směrnících, zejména v oblasti bezpečnostních opatření;

42. souhlasí s návrhy týkajícími se námořní bezpečnosti a poukazuje na to, k jak výraznému pokroku došlo v harmonizaci těchto otázek. Zdůrazňuje, že skutečnost, že Evropský parlament nedávno přijal třetí námořní balíček (Erika III), svědčí o tom, že je možné harmonizovat pravidla námořní dopravy. Je znepokojen novými riziky v námořní dopravě, zejména na lodích pro přepravu kontejnerů a chemických látek v případech nehody, především v aktuálních souvislostech stavby větších lodí, a vyzývá Komisi, aby upřesnila opatření, která proti těmto rizikům přijala nebo plánuje přijmout;

43. domnívá se, že je třeba zaujmout specifický přístup k průlivům, jimiž prochází většina světové dopravy, který by dokázal lépe koordinovat řízení těchto prostor, jimž hrozí nezanedbatelná rizika, jimž musí místní subjekty přímo čelit. Důsledky námořní nehody v některém velkém průlivu, jako je například Pas-de-Calais, by mělo povážlivé dopady na ekonomiku i na životní prostředí, a to nejen v dotyčných přímořských regionech, ale v celé Evropě;

44. poukazuje na to, že vnitrostátní postupy v oblasti celní a veterinární kontroly mohou způsobit narušení hospodářské soutěže, a tak by si přál, aby Komise důrazněji kontrolovala provádění směrnic, což by zaručilo poctivý výklad;

45. zdůrazňuje význam vnějšího rozměru námořní politiky, a to především v odvětví dopravy. Domnívá se, že harmonizace pravidel provozu pod různými evropskými vlajkami by umožnila posílit postavení Evropské unie v Mezinárodní námořní organizaci a pokročit směrem k celosvětové harmonizaci pravidel upravujících námořní dopravu. V této souvislosti by si přál, aby se EU dokázala více prosadit v mezinárodních organizacích (v OMI, WTO, MOP), aby se tak evropská námořní doprava mohla rozvíjet v transparentnějším a poctivějším konkurenčním prostředí. Podporuje Komisi v její snaze o koordinaci postojů členských států v OMI a požaduje, aby byl Evropské unii v této organizaci přiznán statut pozorovatele;

46. má pochybnosti ohledně časového rámce, který byl pro tuto námořní strategii zvolen, tj. ohledně období 2009–2018. Žádá, aby byl tento harmonogram později sladěn s harmonogramem nové Lisabonské strategie po roce 2010;

Námořní doprava bez hranic

47. připojuje se k záměru zrušit či zjednodušit některé či všechny administrativní postupy, které ztěžují rozvoj pobřežní plavby uvnitř Evropské unie, a zároveň zajistit vysokou míru bezpečnosti a ochrany životního prostředí;

48. vítá vůli Komise vytvořit prostor pro námořní dopravu bez hranic, který by umožnil dosáhnout vnitřního trhu v oblasti námořní dopravy, lituje však, že Komise nezmiňuje společný námořní prostor, jenž by přesahoval zrušení administrativních a daňových překážek pro lodě proplouvající mezi evropskými přístavy;

49. přál by si, aby byly plně zohledněny sociální aspekty, a aby Evropská unie více respektovala mezinárodní pravidla týkající se pracovního práva a ochrany životního prostředí, aby tak byly na celém světě zachovány podmínky pro poctivou hospodářskou soutěž. Soudí proto, že opatření navržená Komisí tvoří pouze první etapu zavedení skutečného společného námořního prostoru. Vítá v tomto smyslu směr postupu obsažený ve sdělení Komise ze dne 21. ledna 2009 a vyzývá Komisi, aby brzy představila další etapy vytváření společného námořního prostoru;

50. vítá pokyny navržené v oblasti zjednodušení, harmonizace, jednoho správního místa a elektronického přenosu. Domnívá se, že lodě registrované pod vlajkou některého členského státu, které plují mezi dvěma přístavy Evropské unie, by se neměly být zatíženy větší dokumentační povinností, než je tomu v jiných druzích dopravy, pokud tomu nebrání aspekty související s bezpečností v námořní dopravě;

51. zdůrazňuje, jaké úsilí bylo dosud vyvinuto pro zjednodušení ohlašovacích formalit a dematerializaci. Vítá záměr pokračovat ve zjednodušování a harmonizaci administrativních postupů mezi členskými státy, a to hlavně postupů celních, veterinárních či rostlinolékařských;

52. lituje, že Komise užila nešťastnou formulaci, že „vážným problémem může být služba lodivoda“. Připomíná význam služeb lodivodů pro námořní bezpečnost v přístavech a přístavních přístupech; vyzývá proto Unii a členské státy, aby prokázaly větší přisnost při definici rámce vydávání výjimek ve službách lodivodů;

53. vyzývá Komisi, aby učinila všechny potřebné kroky k tomu, aby se zabránilo rozporům vyplývajícím z odlišného výkladu při uplatňování postupů, které již byly harmonizovány;

54. vítá záměr zavést jednotné správní místo, ale zdůrazňuje, že tento cíl bude od všech subjektů v tomto odvětví vyžadovat velké investice. Domnívá se, že systém Společenství pro výměnu námořních informací SafeSeaNet představuje prioritu pro to, aby se racionalizovala a urychlila dokumentační výměna mezi subjekty námořní dopravy. Má za to, že k tomu, aby se zajistila efektivita výměny námořních dokumentů a úspěch evropské sítě, je nezbytné podpořit vybavení přístavních měst. Obdobně obrací pozornost Komise k důsledkům některých opatření navrhovaných pro přístavy malé a střední velikosti a vyzývá ji, aby podnikla nutné kroky a zamezila tak narušení hospodářské soutěže poškozujícímu rovnováhu evropské přístavní sítě;

Státní podpora doplňující financování Společenstvím pro zahájení mořských dálnic ⁽¹⁰⁾

55. vítá vysvětlení, které Komise podala ohledně souladu mezi různými mechanismy státní podpory doplňující financování Společenstvím pro zahájení mořských dálnic. Podtrhuje, že financování z veřejných prostředků představuje pro rozvoj pobřežní plavby rozhodující přínos. Připomíná, že důvodem, proč orgány veřejné správy plně podporují projekty mořských dálnic, je snaha o odlehčení přetížené silniční sítě a snížení dopadu nákladní dopravy na životní prostředí. Je tedy třeba přivítat skutečnost, že státy dostaly možnost poskytovat podpory na celostátní, regionální či místní úrovni, nelze ji však považovat za uspokojivou odpověď na nedostatek prostředků, jimž jsou v Evropě financovány mořské dálnice;

56. lituje, že kritéria, která Komise pro hodnocení projektů zvolila, se vztahují hlavně k požadavkům krátkodobé udržitelnosti – té je totiž velmi obtížné v krátké době dosáhnout, a to jednak z důvodu významných počátečních investic a jednak z důvodu nejistoty ohledně vytížení lodí, jak se ukázalo při testování provozu mezi přístavy Toulon a Civitavecchia (Řím) mezi lety 2005 a 2008;

57. je znepokojen tím, že nebylo provedeno komplexní posouzení povahy transakcí a investic, pro něž je možné získat

evropské dotace, vzhledem k tomu, že nástroje zavedené v posledních letech nepřinesly očekávané výsledky. Kromě toho, že jsou tyto navrhované nástroje financování velmi složité, zdá se také, že některé jejich součásti nejsou vhodné či jsou jen velmi málo použitelné s ohledem na potřeby, jež vznikly zahájením provozu na mořských dálnicích;

58. navrhuje, aby bylo možné řadit lodě, které provozovatel námořní dopravy zkonstruuje či zakoupí a využívá je na některé mořské dálnici, výjimečně řadit mezi infrastrukturu, a to navzdory jejich mobilnímu charakteru. Tyto lodě by tak bylo možné dotovat stejně jako určité investice do silnic a železnic. Nicméně v souladu s judikaturou Evropského soudního dvora, a zejména s ohledem na rozsudek ve věci Ferring (C-53/00) a rozsudek ve věci Altmark (C-280/00), by to nemělo mít za následek finanční podporu provozu těch lodí, které nespádají do finančního vyrovnání za závazky veřejné služby. Dopad konceptu mořských dálnic na životní prostředí může být takový, že vyžaduje navržení výjimečných ustanovení. Očekávané důsledky přesunu dopravy z pozemní na námořní budou znatelné až tehdy, až tento přesun skutečně proběhne. Z tohoto hlediska se zdá vzhledem k očekávanému převodu na jiný druh dopravy vhodné uvažovat o přesunutí financování;

59. přál by si, aby byli soukromí provozovatelé (majitelé lodí, logističtí operátoři a dopravci) – již mají v procesu provádění konceptu mořských dálnic rozhodující úlohu – plně zapojeni a vyslyšeni v rámci hloubkové analýzy překážek, jež jim brání v rozhodnutí ohledně zahájení provozu na mořských dálnicích;

60. navrhuje proto, aby byly více uznány kanceláře pro propagaci pobřežní plavby (národní odborná střediska), které členské státy zřídily, a aby dostaly více pravomocí. Předpokladem toho je, že bude zvážena výše lidských i finančních zdrojů, jež jim byly dány k dispozici, například v rámci smluv o partnerství uzavřených s regionálními orgány, pokud jde o námořní profese, a se soukromými subjekty v dopravním řetězci: majiteli lodí, logistickými operátory, zasilateli, ...;

61. domnívá se, že systém státních podpor doplňujících financování Společenstvím pro zahájení mořských dálnic mohl být pro větší jasnost zařazen do dokumentu s pokyny ke státní podpoře pro námořní dopravu;

62. obecněji vyzývá Komisi, aby prozkoumala možnost, jak obecně sladit pravidla pro státní podpory a financování Společenství pro rozvoj mořských dálnic;

63. je s Komisí zajedno v tom, že „stanovení předem určené částky veřejného financování, s níž lze počítat, je pro potenciální zájemce podstatné“. Poukazuje v tomto ohledu na to, že pro hospodářské subjekty mohou být brzdou i doložky o vrácení podpory, protože jim hrozí, že budou muset na konci projektu vrátit finanční podporu, pokud nebude dosaženo jeho cílů. Souhlasí s tím, že státní podpora pro mořské dálnice musí být podmíněna dosažením přesně stanovených cílů, navrhuje však,

⁽¹⁰⁾ Viz 2008/C 317/8.

aby Komise prozkoumala, zda by bylo možné zařadit do provádění projektů mořských dálnic postupné cíle, na nichž by veřejné financování záviselo;

64. vyzývá Komisi, aby informovala velmi rozsáhle a nevyužívala jen oficiálních publikací, a zvyšovala tak mezi provozovateli povědomí o tom, že tato politika je dobře promyšlená, a dala při té příležitosti také na vědomí, že je odhodlána řešit největší problémy s převodem dopravy ze silnic na moře prostřednictvím vhodných opatření, a to plně v souladu s dříve vyjádřenými ambicemi v oblasti udržitelného rozvoje a aniž by to vyvolávalo výrazné narušení hospodářské soutěže;

Ohlašovací formality lodí připlouvajících do přístavů členských států Společenství nebo odplouvajících z nich

65. uznává, že zjednodušení administrativních postupů zavedením elektronického přenosu informací a racionalizace ohlašovacích povinností pomohou zvýšit atraktivitu námořní dopravy;

66. poukazuje na to, že tato opatření mají příznivý dopad i na environmentální a námořní bezpečnost, protože snižují administrativní zátěž posádky, která se tak může soustředit na střežení lodí. Elektronický přenos dat kromě toho umožňuje úřadům získat v reálném čase potřebné informace, aby tak mohly v případě nehody přiměřeně reagovat;

67. vítá skutečnost, že byl zvolen proces postupné harmonizace, který zajistí soulad a jednotnost s časovým harmonogramem Mezinárodní námořní organizace, jež zůstává významným stupněm. Ilustruje to zejména návrh přechodného evropského formuláře, jehož účelem je harmonizace požadavků na informace týkající se bezpečnosti, dokud nebude na mezinárodní úrovni zaveden harmonizovaný formulář. Výbor regionů v této souvislosti vyjadřuje souhlas s tím, že se delegace členských států Evropské unie na zasedáních výboru FAL „musí snažit o propojení formulářů úmluvy FAL s formuláři, které jsou požadovány v rámci stávajících právních předpisů Společenství“;

68. podporuje záměr o všeobecné rozšíření systému elektronické výměny údajů do 15. února 2013, ale upozorňuje na to, že budou muset být realizovány významné investice, aby bylo zaručeno vybavení celého řetězce námořní dopravy. Náklady na vývoj elektronického přenosu informací jsou pro malé přístavy nezanedbatelné. Vyzývá proto Komisi, aby přesně stanovila, jakou finanční podporu je možné v souvislosti s tím získat;

69. souhlasí s Komisí v tom, že zjednodušení a harmonizace formalit a administrativních dokumentů mají významnou úlohu při prosazování pobřežní námořní dopravy. Vítá v tomto směru výjimku z formulářů požadovaných úmluvou FAL pro lodě, které se pohybují mezi přístavy Evropské unie. Upozorňuje nicméně na to, že tam, kde to bude možné, by měl být s ohledem na provozovatele pobřežní plavby upraven Mezinárodní předpis o bezpečnosti lodí a přístavních zařízení (ISPS);

70. lituje, že nebyla zohledněna otázka boje proti nelegálnímu přistěhovalectví, které podstatně zpomaluje provozní postupy a pro určité oblasti znamená významné náklady;

71. požaduje dále, aby všechny členské státy v plném znění přijaly Mezinárodní úmluvu o pátrání a záchraně na moři (SAR) a Mezinárodní úmluvu o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS). Tyto úmluvy totiž pro mezinárodní společenství jako celek stanovují společná pravidla týkající se povinností záchran a pomoci trosčnickům a námořníkům nacházejícím se ve vodách evropského námořního prostoru, kterým hrozí ztroskotání nebo byli necháni na holičkách. Domnívá se nicméně, že přijetí těchto pravidel musí být na evropské úrovni provázeno vytvořením mechanismů solidarity, neboť řízení nelegální námořní migrace nemůže být ponecháno pouze na členských státech Evropské unie, které mají z migračního hlediska problematické pobřeží. Současně zdůrazňuje, že úsilí zaměřené na zlepšení pátracích a záchranných akcí pro migranty a uprchlíky v tísni na moři je pouze jedním aspektem reakce na širší problém nelegální námořní migrace.

V Bruselu dne 17. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů kontrolní režim společenství pro rybolov

(2009/C 211/11)

VÝBOR REGIONŮ

- velmi vítá globální reformu kontrolního režimu společné rybářské politiky EU a vyzývá Radu a Evropskou komisi, aby vzaly v úvahu rozmanitost a zvláštní charakteristiku různých loďstev a rybolovných oblastí;
- domnívá se, že kulturu skutečného dodržování pravidel v oblasti rybolovu by posílilo pouze, pokud by byla kontrolní opatření prováděna na základě dialogu a konsenzu, spíše než aby byla vyžadována shora. Vítá nová opatření, jež nařízení zavádí s cílem přinutit členské státy, aby dodržovaly cíle společné rybářské politiky, je však zapotřebí dobře zvážit přiměřenost těchto opatření. VR nesouhlasí s odmítnutím převodu kvót nebo jejich výměny;
- žádá o objasnění rozsahu působnosti nových ustanovení týkajících se rekreačního rybolovu, pokud jde o licence a oprávnění. Tento druh rybolovu, není-li regulován, může ohrozit rybí populace, jež jsou předmětem plánů obnovy. Nařízení však musí reagovat odpovídajícím způsobem a nikoli nepřiměřeně;
- má obzvláště obavu o udržitelnost a rentabilitu drobného rybolovu a požaduje vysvětlení nových ustanovení, podle nichž jsou plavidla o délce 10–15 metrů povinna instalovat systém sledování plavidel, vést elektronický loďní denník a vyplňovat elektronická prohlášení o vykládce. Staví se proti tomu, aby všechna plavidla o délce přesahující 15 metrů byla vybavena automatickými identifikačními systémy, a vyzývá k tomu, aby se vydávání osvědčení o výkonu motoru nevztahovalo na lodě, jejich délka nepřesahuje 10 metrů a které používají pouze statická lovná zařízení.

Zpravodaj: Sir Simon Day (UK/ELS), člen rady hrabství Devon

Odkazy

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě o návrhu nařízení Rady o zavedení kontrolního režimu pro zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky (KOM(2008) 718 v konečném znění)

Návrh nařízení Rady o zavedení kontrolního režimu Společenství k zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky (KOM(2008) 721 v konečném znění – 2008/0216 (CNS))

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. velmi vítá revizi kontrolního režimu společné rybářské politiky EU. Stávající kontrolní režim je neúčinný, nákladný a složitý a nevede ke kýženým výsledkům;

2. podporuje vytčené záměry: zjednodušení, harmonizaci, úsilí o co nejvyšší účinnost kontrol při nižších nákladech, rozvíjení kultury dodržování pravidel;

3. považuje za nutnou globální reformu a za nejrealističtější považuje možnost 3, nové nařízení;

A. Zohlednění místního a regionálního rozměru

4. vyzývá Radu a Evropskou komisi, aby vzaly v úvahu rozmanitost a zvláštní charakteristiku různých loďstev a rybolovných oblastí, jak je uvedeno v bodu odůvodnění 18 návrhu;

5. naléhavě vyzývá k tomu, aby byla věnována zvláštní pozornost potřebám okrajových přímořských regionů, které jsou na rybolovu obzvláště závislé. Nezbytnými předpoklady jsou flexibilita a možnost přijmout zvláštní opatření zohledňující zvláštní okolnosti a daný region ⁽¹⁾;

6. zdůrazňuje, že v důsledku decentralizace společné rybářské politiky, která vedla k vytvoření regionálních poradních sborů a reorganizaci GR MARE Evropské komise, je o to více zapotřebí zavést nový politický rámec pro kontrolu na úrovni regionálních moří. V souvislosti s tím je zapotřebí, aby Evropská komise byla schopna lépe podporovat rozmanitost, jež je s regionálním modelem neodmyslitelně spjata;

7. upozorňuje na změny, které tento nový systém kontroly rybolovu přinese pro místní a regionální orgány, jež jsou za kontrolu rybolovu zodpovědné. Nový systém může být úspěšně zaveden pouze v případě, že členské státy řádně přidělí nové pravomoci všem dotčeným úrovním

správy. V této souvislosti je zapotřebí zajistit především dostatek finančních prostředků a lidských zdrojů, aby bylo možno vytvořit stabilní organizační struktury, jež by měly k dispozici dostatečné prostředky pro kontrolu a podporu skutečné kultury dodržování pravidel a také nástroje umožňující tyto prostředky koordinovaně využívat;

B. Nový společný přístup ke kontrole a sledování

Obecná ustanovení

8. podporuje objasnění příslušných odpovědností členských států, regionů, Komise a Agentury Společenství pro kontrolu rybolovu s cílem zabránit překrývání úkolů. Evropská komise bude i nadále připravovat opatření pro sledování, jež jsou zapotřebí pro zajištění jednotného dodržování pravidel rybolovu ve všech regionech;

9. vítá nová ustanovení o posílení strategického programování, taktického zaměření a strategií odběru vzorků při kontrole rybolovu, včetně systematického posouzení rizik. V zájmu předcházení nekoordinovanému používání tohoto nového nástroje VR jednoznačně podporuje, aby orgánům pověřeným sledováním byla poskytnuta pomoc v podobě vypracování jednotných metodik řízení rizik na všech úrovních, jak je například stanoveno v případě Agentury Společenství pro kontrolu rybolovu v článku 112;

10. zejména pak vítá nový požadavek, aby každý členský stát zřídil jeden orgán (čl. 5 odst. 5), jenž by byl zodpovědný za účinnou koordinaci všech nástrojů kontroly na všech úrovních;

Snižování administrativní zátěže a nákladů

11. očekává, že se podstatně sníží provozní náklady, a to o 30 %, čímž dojde ke zvýšení efektivity nákladů spojených s kontrolními režimy členských států a regionů, a to za předpokladu, že budou plně využity moderní technologie a dojde k racionalizaci režimů kontroly. Pokud

⁽¹⁾ CdR 22/2008 fin, CdR 258/2006 fin, CdR 153/2001 fin.

však k tomuto snížení nedojde, jakékoli zvýšení finančního břemene uvaleného na členské státy nebo regiony by mělo odpovídat rozpočtu EU, zejména s ohledem na rozdílné povinnosti některých členských států a regionů, pokud jde o dozor nad jejich kvótami, jež se vztahují ke společné rybářské politice;

12. naléhavě vyzývá Radu, aby zdůraznila, že je zapotřebí dosáhnout efektivnosti nákladů prostřednictvím vytvoření veřejných pobřežních struktur, které umožní lépe propojit správu rybolovu se správou mořských činností, a také tím, že pobřežní členské státy a přilehlé regiony zřídí inspekční úřady pro společnou kontrolu rybolovu;

13. nedávno doporučil integrovat rybářské inspekční úřady pověřené takovými úkoly, jako jsou například inspekce životního prostředí, kontrola hranic, záchranné služby na moři a civilní ochrana⁽²⁾, a vítá nové ustanovení o vytvoření integrované námořní kontrolní sítě (články 4 a 112 a článek 17g kapitoly o pravomocech agentury);

Větší využívání moderních technologií

14. zdrženlivě vítá důraz, jenž je v návrhu kladen na větší využití moderních technologií a účinných systémů validace dat, včetně systému sledování plavidel a ostatních vhodných a nákladově efektivních systémů (články 9 až 11), který částečně odráží předchozí doporučení VR⁽³⁾. Nicméně, ačkoli je elektronické sledování klíčovým prvkem nákladově efektivního rybolovu, neměly by se systémy prosazování a řízení překrývat. Zařízení by měla být uzpůsobena velikosti plavidel, trvání výjezdu a poloze. VR je obzvláště znepokojen tím, že systém automatické identifikace (AIS) je určen pro zajištění bezpečnosti během plavby, ale není vhodný pro kontrolu rybolovu;

15. Technologie se neustále vyvíjejí a VR trvá na tom, že regulace musí být nadčasová a musí obsahovat účinné regulační mechanismy, jež umožní přizpůsobit se technickému vývoji. Vyzývá k zapojení místních a regionálních orgánů a organizací producentů do pilotních projektů týkajících se nástrojů pro zpětné vysledování, jako je například genetická analýza (čl. 13 odst. 1);

Sledování rybolovu a uvádění na trh

16. zdůrazňuje, že kontroly na moři musí být zachovány, neboť v současné době představují jediný způsob, jak náležitě sledovat lovná zařízení, technická opatření na zachování zdrojů, velikost ok sítě atd., které jsou často upraveny předpisy o dopadu rybolovu na životní prostředí;

17. je zastáncem dvojího přístupu, který usiluje o rovnováhu mezi kontrolami na moři a na pevnině. Ten by měl

obsahovat a) zlepšení příslušných a účinných kontrol na moři a b) lepší kontrolu a inspekci na pevnině, včetně zlepšení kontroly ryb z dovozu, přičemž pozornost by se měla soustředit především na hlavní přístavy. Pro zajištění přesnosti odhadu populace je naprosto nezbytné mít k dispozici spolehlivější údaje o vykládce;

18. vzhledem k tomu, že správa loďstva je i nadále stěžejním součástí společné rybářské politiky, vítá VR nové nástroje pro sledování výkonu motoru, vydávání osvědčení o něm a jeho křížovou kontrolu, s výjimkou lodí, jejichž délka nepřesahuje 10 metrů a které používají pouze statická lovná zařízení (články 30 až 32);

19. obzvláště má obavu o udržitelnost a rentabilitu drobného rybolovu a požaduje vysvětlení nových ustanovení, podle nichž jsou plavidla o délce 10–15 metrů povinna instalovat systém sledování plavidel (článek 9), vést elektronický lovní denník (článek 14) a vyplňovat elektronická prohlášení o vykládce (článek 21), ačkoli členské státy mohou stanovit odchylky. V zájmu pomoci těmto menším plavidlům splnit podmínky nových ustanovení musí VR trvat na tom, aby byly udělovány širší výjimky či aby finanční prostředky, jež na tento účel vyhradily EU a jednotlivé státy, byly navýšeny;

20. podporuje projekty na místní a regionální úrovni, jejichž cílem je podporovat dobrovolnou a dotovanou instalaci výše uvedených či obdobných systémů sledování na plavidla kratší než 10–15 metrů, např. v rámci správy chráněných mořských oblastí a pásem pro zachování vodních zdrojů;

21. souhlasí, že pro zajištění odpovídající úrovně kontroly by členské státy a regiony měly kontrolovat menší plavidla, jejichž délka nepřesahuje 10 metrů, pomocí plánu namátkových kontrol. VR však požaduje vysvětlení, pokud jde o tyto plány, které mají být, „pokud možno [...] v rámci regionů sjednocené“ (čl. 16 odst. 2 a čl. 22 odst. 2);

22. vítá nové společné normy pro sledování uvádění na trh, jejichž cílem je zajistit úplnou zpětnou vysledovatelnost vykládky. To vše v zájmu omezení nezákonné vykládky ryb a také s cílem poskytnout spotřebitelům v každé fázi uvádění na trh příslušné výrobní informace (článek 51);

Specifické sledování víceletých plánů a technických opatření

23. požaduje, aby místní a regionální kontrolní orgány a zúčastněné strany byly zapojeny do stanovení „určených přístavů“ (článek 34) a do přípravy vnitrostátních a regionálních akčních programů kontroly pro každý víceletý plán (článek 36);

⁽²⁾ CdR 22/2008 fin, CdR 258/2006 fin.

⁽³⁾ CdR 258/2006 fin.

24. opět vyzývá ke zlepšení kontrol technických opatření, jejichž cílem je snížit výměty, či jim dokonce zabránit, a zohlednit přitom místní podmínky a poskytnou pobídky⁽⁴⁾. Zdá se však, že nemá žádný význam odkládat vrácení výmětů, jimž nelze zabránit, zpět do moře a zaznamenávána by měla být pouze odhadovaná množství;

25. vítá nový, moderní systém sledování plavidel navržený pro chráněné mořské oblasti (článek 39), který veřejným orgánům poskytne lepší nástroje pro to, aby mohly plnit své povinnosti související se správou těchto míst. Chráněné mořské oblasti by však také měly být jasně definovány a měl by být znám jejich účel, aby se zajistilo, že budou sledována pouze ta plavidla, jež k rybolovu v těchto oblastech nemají oprávnění;

Sledování rekreačního rybolovu

26. naléhavě vyzývá Radu, aby objasnila rozsah působnosti nového článku 47 o rekreačním rybolovu. Tento druh rybolovu, není-li regulován, může ohrozit rybí populace, jež jsou předmětem plánů obnovy, například v případě rybářského cestovního ruchu či mimo sezónu komerčního rybolovu;

C. Kultura dodržování pravidel

27. vyzývá k tomu, aby v bodu odůvodnění 5 tohoto nařízení byl více zdůrazněn rozvoj kultury skutečného dodržování pravidel v oblasti rybolovu, která si společně stanovily všechny dotčené zúčastněné strany. Ta by měla být považována za základ pro jakoukoli efektivní reformu systému kontroly;

28. domnívá se, kulturu dodržování pravidel by posílilo pouze, pokud by byla kontrolní opatření prováděna na základě dialogu a konsenzu, spíše než aby byla vyžadována shora. Je zapotřebí navázat soudržné partnerství mezi rybáři, kontrolními orgány, výzkumnými ústavy, nevládními organizacemi a odvětvím rybolovu a v rámci Osy 4 Evropského rybářského fondu vytvořit regionální poradní sbory a místní skupiny, které by tento druh spolupráce podporovaly. VR již v minulosti upozornil na to, že rybáři musí mít zodpovědnost za sledování rybolovu a rybolovných práv⁽⁵⁾;

29. naléhavě vyzývá Evropskou komisi, aby vynaložila veškeré možné úsilí pro to, aby všichni mezinárodní partneři respektovali kulturu dodržování pravidel a aby tato kultura byla uplatňována i v ostatních vodách, v nichž operují plavidla EU;

30. domnívá se, že prvořadým cílem je zjednodušit kontrolu pravidel rybolovu⁽⁶⁾, a vítá zásadní pokrok, který Komise v tomto směru učinila. Sníží se tak administrativní zátěž veřejnoprávních orgánů a soukromého sektoru a usnadní se sledování pravidel. Dále se zvýší důvěra zúčastněných stran, což posílí kulturu dodržování pravidel;

Zavedení harmonizovaných odrazujících sankcí

31. vítá zavedení harmonizovaných a odrazujících správních sankcí za závažná porušení předpisů (článek 82), včetně vytvoření sankčního bodového systému (článek 84), který může vést k pozastavení či odebrání povolení k rybolovu, a dále vítá také vytvoření vnitrostátních rejstříků porušování předpisů (článek 85);

32. je toho názoru, že všechny tyto kroky jsou odrazem předchozích výzev VR k harmonizaci odrazujících opatření a postihů⁽⁷⁾ a pomáhají napravit subjektivní povahu stávajícího systému, činí přítrž politice „za zločin se pyká“ a snižují možnost přesunu protiprávně jednajících subjektů do těch členských států, v nichž jsou postihy mírnější;

33. vyzývá členské státy a regiony, aby harmonizovaly své sankce za porušení předpisů, k nimž došlo v rámci přeshraničních rybolovných oblastí, např. přeshraničních chráněných mořských oblastí;

34. souhlasí s výzvami, aby vedle pokut byly jako další druh sankce využity dotace s tím, že plavidla, která opakovaně a vážným způsobem porušila předpisy, by na veřejnou podporu či dotace neměla nárok. K rozvíjení kultury dodržování předpisů by však velmi přispěly pozitivní pobídky, jako například dodatečné „dny strávené na moři“ či jiné kompenzace, výměnou za zapojení se do akcí, jako například do používání selektivnějších lovných zařízení, podpory uzavření rybolovu v reálném čase, zapojení se do plánů na hájení určité rybí populace atd.;

Spolupráce mezi členskými státy, Evropskou komisí a Agenturou Společenství pro kontrolu rybolovu

35. vítá posílení ustanovení pro zlepšení spolupráce mezi orgány kontroly rybolovu ve členských státech či regionech a Komisí, včetně moderního přístupu k výměně údajů. Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu by při jeho usnadňování měla hrát klíčovou úlohu;

36. bere na vědomí pokrok v rozvoji plánů společného využívání na moři. Nezdá se však, že by k obdobnému pokroku došlo i v případě inspekcí na pevnině. Kromě toho je zapotřebí navázat spolupráci s příslušnými útvary třetích zemí a zajistit přitom, aby disponovaly odpovídajícími prostředky a pravomocemi;

⁽⁴⁾ CdR 22/2008 fin, CdR 252/2004 fin, CdR 189/2002 fin, CdR 153/2001 fin.

⁽⁵⁾ CdR 189/2002 fin.

⁽⁶⁾ CdR 153/2001 fin.

⁽⁷⁾ CdR 258/2006 fin, CdR 189/2002 fin, CdR 153/2001 fin.

37. domnívá se, že nové zabezpečené internetové stránky, jež mají být vytvořeny pro výměnu údajů (články 106–108) a systematické křížové kontroly všech dostupných informací (článek 102) zvýší schopnost Komise posoudit, zda členské státy společnou rybářskou politiku opravdu správně prosazují;

38. v minulosti podpořil vytvoření „evropských rybářských inspekčních úřadů“⁽⁸⁾ a vítá v tomto ohledu rozšíření mandátu Agentury Společenství pro kontrolu rybolovu, jak je stanoveno v článku 112 návrhu nařízení. VR však trvá na tom, že pomoc, jež má Agentura Společenství pro kontrolu rybolovu poskytovat vnitrostátním, regionálním a místním orgánům pro kontrolu rybolovu, by měla zahrnovat normalizaci kontrolních a inspekčních postupů na moři i na pevnině, ověřování vnitrostátních norem výcviku, pořádání pracovních setkání a seminářů a také zřízení „asistenční služby“, na kterou by se členské státy, regionální poradní sbory či profesní organizace mohly obracet s dotazy týkajícími se rozsahu a výkladu nařízení;

D. Účinné použití pravidel společné rybářské politiky

Nové normy pro dozor a inspekce

39. uznává, že je zapotřebí zvýšit nejen úroveň sankcí, ale také míru, v jaké kontrolní systémy vytvořené orgány inspekce a dozoru odhalí případy porušení. VR v tomto směru vítá nová ustanovení o normalizaci dozoru a režimů pro pozorovatele a také přípustnost zpráv o dozoru a zpráv vypracovaných pozorovateli (články 61–64);

40. je zastáncem toho, aby od nynějška měly členské státy možnost provádět na svých plavidlech či na plavidlech jiných členských států inspekce i v pobřežních vodách do vzdálenosti 12 námořních mil a dále také na území jiného členského státu (články 71–73). VR vybízí místní a regionální kontrolní orgány, jež působí v pohraničních oblastech, aby dosáhly synergie tím, že budou při své inspekční činnosti usilovat o úzkou spolupráci a pohotově zavedou postupy pro udělení oprávnění, jak je stanoveno v článku 72;

Nové pravomoci Komise při hodnocení, řízení a kontrole

41. podporuje určité rozšíření využívání stávajících pravomocí Evropské komise v případech, kdy to povede k dosažení rovnocenných podmínek v oblasti kontroly s tím, že hlavní zodpovědnost za kontrolu společné rybářské politiky budou mít i nadále členské státy. VR zdrženlivě vítá skutečnost, že Evropské komisi byly uděleny další pravomoci při provádění autonomních inspekcí (článek 90) a také auditu vnitrostátních kontrolních režimů (článek 92). Na druhé straně je zapotřebí objasnit rozsah

nových pravomocí, jež byly Evropské komisi uděleny v oblasti stanovování zvláštních akčních plánů na lepší uplatňování společné rybářské politiky v členských státech, v nichž je její uplatňování chybné (čl. 94 odst. 4);

42. vyzývá Evropskou komisi, aby zabránila jakékoli tendenci pouštět se do mikrorozhodnutí. V této souvislosti je otázka, zda je správné převést na Komisi pravomoc uzavírat rybolov v reálném čase (článek 45), ačkoli to může být ku prospěchu druhů, jež jsou postiženy nadměrným rybolovem;

43. zdůrazňuje, že rozšíření pravomocí by mělo vycházet z nově definované spolupráce jak s členskými státy, tak i v rámci Evropské komise v oblasti budování kapacit GR MARE a Agentury Společenství pro kontrolu rybolovu, ale také z větší institucionální soudržnosti s GR pro životní prostředí Evropské komise;

Opatření členských států k zajištění shody

44. uznává, že špatné provádění v jednom členském státě může narušit správné řízení společných rybolovných zdrojů, a to zejména migrujících druhů ryb. VR podotýká, že jediným postupem, který může Komise v současné době v případě nesplnění povinnosti ze strany členského státu využít, je řízení pro porušení povinnosti, jež je velmi zdoluhavé a ne vždy vede k uvalení sankcí;

45. vítá v tomto směru nová opatření, jež nařízení zavádí s cílem přinutit členské státy, aby dodržovaly cíle společné rybářské politiky, včetně uzavření příslušných lovišť na popud Komise (článek 96) a finančních postihů pro členské státy, jako například pozastavení či zrušení finanční pomoci Společenství (článek 95). VR však znepokojuje skutečnost, že širší rozsah zahrnující odpočet kvót (článek 98) a odmítnutí převodu kvót (článek 99) může znamenat, že Komise by mohla jednostranně narušit relativní stabilitu celkových povolených odlovů a kvót mezi členskými státy;

46. domnívá se však, že je zapotřebí dobře zvážit přiměřenost těchto opatření. VR má obavy z toho, že by náklady měly nést pobřežní regiony EU a jejich odvětví rybolovu spíše než členské státy;

47. naléhá na Evropskou komisi, aby zároveň pokračovala v přístupu založeném na větší spolupráci, jež byl zahájen novými memorandy o porozumění, která podepsala s některými členskými státy a jež obsahují jasně definovaná referenční kritéria pro zlepšení systémů kontroly rybolovu v dotčených členských státech. Místní a regionální kontrolní orgány by měly být zapojeny do přípravy těchto memorandum.

⁽⁸⁾ CdR 153/2001 fin.

II. DOPORUČENÉ POZMĚŇOVACÍ NÁVRHY

Pozměňovací návrh 1**návrh nařízení Rady, bod odůvodnění 29**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
(29) Komisi by měla být svěřena pravomoc uzavřít rybolov, když je vyčerpána kvóta členského státu nebo TAC. Komise by také měla být zmocněna snížit kvótu a odmítnout převod nebo výměnu kvót v zájmu dosažení cílů společné rybářské politiky členskými státy.	(29) Komisi by měla být svěřena pravomoc uzavřít rybolov, když je vyčerpána kvóta členského státu nebo TAC. Komise by také měla být zmocněna snížit kvótu a odmítnout převod nebo výměnu kvót v zájmu dosažení cílů společné rybářské politiky členskými státy.

Odůvodnění

VR uznává, že členský stát, jež umožňuje lodím, aby opakovaně překračovaly jeho kvótu, nebo který nepřijme opatření, jež jsou nezbytná pro zajištění dodržování pravidel společné rybářské politiky, by měl být vystaven postihu. Mechanismy, které by to umožňovaly, by však neměly zahrnovat snížení kvót a odmítnutí převodu nebo výměny kvót, neboť tato opatření by neovlivnila členský stát, jež neplní své závazky, nýbrž loďstva, která na porušování předpisů nenesou vůbec žádnou vinu, či – v případě výměny kvót – dokonce jiné členské státy, které s daným porušováním nemají nic společného. Navíc by to znamenalo, že by Komise mohla jednostranně narušit relativní stabilitu celkových povolených odlovů a kvót mezi členskými státy.

Pozměňovací návrh 2**návrh nařízení Rady, článek 4 – odstavec 21**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
(21) „údaji ze systému sledování plavidel“ údaje o identifikaci, zeměpisné poloze, datu, času, kurzu a rychlosti rybářských plavidel, které jsou přenášeny pomocí satelitních zaměřovacích zařízení instalovaných na palubě rybářských plavidel do střediska sledování lovišť státu vlajky;	(21) „údaji ze systému sledování plavidel“ údaje o identifikaci, zeměpisné poloze, datu, času, kurzu a rychlosti rybářských plavidel, které jsou přenášeny pomocí satelitních zaměřovacích zařízení <u>či podobných pozemních systémů sledování instalovaných na palubě rybářských plavidel do střediska sledování lovišť státu vlajky;</u>

Odůvodnění

Navržená definice by znemožnila využívat (po odpovídajících zkouškách) levnější, avšak stejně účinné systémy sledování plavidel, které by mohly být vhodnější pro rybářská plavidla o celkové délce nad 10 metrů a maximálně 15 metrů, která provozují svou činnost v dostatečné blízkosti pozemních systémů sledování. Výbor regionů tedy tuto definici i příslušné pododstavce článku 9 (viz pozměňovací návrh 7) upravuje.

Pozměňovací návrh 3**návrh nařízení Rady, článek 4 – nový odstavec za odstavcem 24**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<u>„závažným porušením předpisů“</u> takové chování, jež je považováno za obzvláště škodlivé pro náležité uplatňování pravidel společné rybářské politiky, zejména v oblastech, jako jsou zachování populace, sledování rybolovné činnosti <u>a uvedení produktů rybolovu na trh, a to především v případě těch činností, jež jsou uvedeny v čl. 42 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1005/2008;</u>

Odůvodnění

VR by rád objasnil, která porušení předpisů jsou považována za tak „závažná“, aby se na ně vztahoval článek 82. Dále je zapotřebí se zaměřit na různé výklady členských států, přičemž příslušná kritéria by měla být co nejvíce harmonizována.

Pozměňovací návrh 4**návrh nařízení Rady, článek 4 – nový odstavec za odstavcem 24**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<u>„dražebním střediskem“ fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem registrace a oprávnění k provozu dražebního střediska, v němž jsou ryby poprvé prodávány prostřednictvím veřejné licitace nebo přímo registrovaným odběratelům;</u>

Odůvodnění

VR upozorňuje, že ačkoli článek 52 vyžaduje, aby určité populace byly poprvé prodávány v dražebním středisku, nikde není uveden návrh, jenž by toto středisko definoval. „Dražbou“ by se pro účely tohoto nařízení neměla rozumět jen veřejná licitace.

Pozměňovací návrh 5**návrh nařízení Rady, článek 4 – nový odstavec za odstavcem 24**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
	<u>„rekreačním rybolovem“ jiný než komerční a povolený rybolov, při němž plavidlo či plavidla bez licence provádějí rozsáhlý rekreační lov ryb na volném moři, přičemž odchyťávají populace ryb, jež jsou předmětem víceletých plánů;</u>

Odůvodnění

Článek 47 se týká rekreačního rybolovu. Komise znění tohoto článku možná upraví, ale VR v zájmu objasnění kontextu stávajícího návrhu předkládá tento návrh definice rekreačního rybolovu.

Nekomerční rekreační rybolov však běžně znamená jakýkoli rybolov v mořských vodách, včetně mj. sportovního rybolovu, rekreačního rybolovu a turnajů v rybolovu, jenž se provádí z plavidla, které podle nařízení Komise (ES) č. 1281/2005 ze dne 3. srpna 2005 nemusí mít licenci Společenství k rybolovu.

Pozměňovací návrh 6**návrh nařízení Rady, článek 5 – odstavec 6**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
6. Podmínkou vyplacení příspěvku z Evropského rybářského fondu podle nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 a finančních příspěvků Společenství na opatření uvedená v čl. 8 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 861/2006 by mělo být dodržování povinnosti členských států zajistit dodržování a prosazování pravidel o zachování, kontrole, inspekci a prosazování v rámci společné rybářské politiky, která se vztahují k financovaným opatřením nebo mají vliv na jejich účinnost, a za tímto účelem provádět a udržovat režim účinné inspekce, sledování, dohledu a prosazování.	6. Podmínkou vyplacení příspěvku z Evropského rybářského fondu podle nařízení Rady (ES) č. 1198/2006 a finančních příspěvků Společenství na opatření uvedená v čl. 8 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 861/2006 by mělo být dodržování povinnosti členských států zajistit dodržování a prosazování pravidel o zachování, kontrole, inspekci a prosazování v rámci společné rybářské politiky, která se vztahují k financovaným opatřením nebo mají vliv na jejich účinnost, a za tímto účelem provádět a udržovat režim účinné inspekce, sledování, dohledu a prosazování.

Odůvodnění

VR se domnívá, že lepší regulace musí být založena jak na pobídkách, tak na postizích. Případy, kdy není zajištěno dodržování pravidel společné rybářské politiky v plném rozsahu, by měly být řešeny odpovídajícím způsobem a pouze závažná pochybení by měla být předána příslušnému soudu. Je nepřijatelné, aby poskytování finančních prostředků z Evropského rybářského fondu bylo spojováno se splněním kontrolních povinností v oblasti velkoobchodu. Tento odstavec je zdrojem značné právní nejistoty (viz článek 95).

Pozměňovací návrh 7**návrh nařízení Rady, článek 9 – odstavec 1**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Členské státy provozují systém satelitního sledování plavidel za účelem účinného sledování rybolovných činností rybářských plavidel plujících pod jejich vlajkou bez ohledu na to, kde se nacházejí, a sledování rybolovných činností v jejich vodách. Členské státy zajistí pravidelnou kontrolu přesnosti těchto údajů a v případě zjištění jejich nepřesnosti neprodleně zasáhnou.	1. Členské státy provozují systém satelitního sledování plavidel, <u>a případně pozemní systém sledování</u> , za účelem účinného sledování rybolovných činností rybářských plavidel plujících pod jejich vlajkou bez ohledu na to, kde se nacházejí, a sledování rybolovných činností v jejich vodách. Členské státy zajistí pravidelnou kontrolu přesnosti těchto údajů a v případě zjištění jejich nepřesnosti neprodleně zasáhnou.

Odůvodnění

Viz pozměňovací návrh 2.

Pozměňovací návrh 8**návrh nařízení Rady, článek 10**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 10</p> <p>Automatický identifikační systém</p> <p>1. Rybářské plavidlo o celkové délce vyšší než 15 metrů je vybaveno automatickým identifikačním systémem, který je udržován v provozu a který splňuje normy výkonu vypracované Mezinárodní námořní organizací podle kapitoly V nařízení 19 oddílu 2.4.5 úmluvy SOLAS z roku 1974 v jejím aktuálním znění.</p>	<p>Článek 10</p> <p>Automatický identifikační systém</p> <p>1. Rybářské plavidlo o celkové délce vyšší než 15 metrů je vybaveno automatickým identifikačním systémem, který je udržován v provozu a který splňuje normy výkonu vypracované Mezinárodní námořní organizací podle kapitoly V nařízení 19 oddílu 2.4.5 úmluvy SOLAS z roku 1974 v jejím aktuálním znění.</p>

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Členské státy používají údaje z automatického identifikačního systému za účelem křížové kontroly oproti dalším dostupným údajům v souladu s články 102 a 103. Za tímto účelem členské státy zajistí dostupnost údajů z automatického identifikačního systému, které se týkají rybářských plavidel plujících pod jejich vlajkou, pro své vnitrostátní orgány pro kontrolu lovišť. Členské státy zajistí pravidelné sledování přesnosti uvedených údajů a v případě zjištění jejich nepřesnosti neprodleně zasáhnou.</p>	<p>2. Členské státy používají údaje z automatického identifikačního systému za účelem křížové kontroly oproti dalším dostupným údajům v souladu s články 102 a 103. Za tímto účelem členské státy zajistí dostupnost údajů z automatického identifikačního systému, které se týkají rybářských plavidel plujících pod jejich vlajkou, pro své vnitrostátní orgány pro kontrolu lovišť. Členské státy zajistí pravidelné sledování přesnosti uvedených údajů a v případě zjištění jejich nepřesnosti neprodleně zasáhnou.</p>

Odůvodnění

Mezinárodní úmluva o bezpečnosti lidského života na moři (SOLAS) vypracovaná Mezinárodní námořní organizací požaduje, aby plavidla o hrubé prostornosti (GT) 300 tun či více, jež se pohybují v mezinárodních vodách, a všechny osobní lodě bez ohledu na jejich rozměr byly vybaveny automatickými identifikačními systémy. V současné době je těmito systémy vybaveno 40 000 plavidel po celém světě s cílem posílit bezpečnost plavby a zvýšit jistotu v odvětví mezinárodní námořní dopravy. V případě, že by automatickými identifikačními systémy byla vybavena všechna plavidla o celkové délce nad 15 metrů, došlo by bezpochyby k zahlcení systému, a tím pádem k pokopání jeho účinnosti v oblasti námořní bezpečnosti.

Pozměňovací návrh 9

návrh nařízení Rady, článek 14 – odstavec 1

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Aniž jsou dotčena zvláštní pravidla, velitelé rybářských plavidel Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů vedou lodní deník o svých činnostech, do něhož výslovně zaznamenávají veškerá množství převyšující 15 kg ekvivalentu živé hmotnosti od každého druhu ulovených a uskladněných na palubě, datum a příslušnou zeměpisnou oblast výlovu, vyjádřenou odkazem na podoblast a divizi či subdivizi, případně statistický obdélník, ve kterém se používají omezení odlovu v souladu s právními předpisy Společenství, a typ použitého lovného zařízení. Do lodního deníku se zaznamenávají i množství ryb od každého druhu vrácená zpátky do moře. Odpovědnost za přesnost údajů zaznamenaných v lodním deníku nese velitel.</p>	<p>1. Aniž jsou dotčena zvláštní pravidla, velitelé rybářských plavidel Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů vedou <u>tištěný</u> lodní deník o svých činnostech, do něhož výslovně zaznamenávají veškerá množství převyšující 1550 kg ekvivalentu živé hmotnosti od každého druhu ulovených a uskladněných na palubě, datum a příslušnou zeměpisnou oblast výlovu, vyjádřenou odkazem na podoblast a divizi či subdivizi, případně statistický obdélník, ve kterém se používají omezení odlovu v souladu s právními předpisy Společenství, a typ použitého lovného zařízení. Do lodního deníku <u>lze pro účely vyhodnocení</u> se zaznamenávají i <u>odhadovaný objem</u>množství ryb od každého druhu vrácená zpátky do moře. Odpovědnost za přesnost údajů zaznamenaných v lodním deníku nese velitel.</p>

Odůvodnění

VR se domnívá, že v zájmu právního vyjasnění a s ohledem na pozměněné znění článku 15 je nezbytné doplnit slovo „tištěný“.

Soudí, že kvantitativní omezení uvedená v tomto článku jsou zdrojem nového a mimořádného zatížení pro velitele rybářských plavidel a pokud jde o zaznamenávání výmětů, nemá žádný vliv na využívání příležitosti k rybolovu. VR doporučuje znění uvedené v nařízení Rady (EHS) č. 2847/93, jež stanoví, že „objem ryb vrácených do moře lze zaznamenávat pro účely vyhodnocení“.

Pozměňovací návrh 10

návrh nařízení Rady, článek 14 – odstavec 3

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Povolena tolerance pro odhadovaná množství kilogramů ryb uchovávaných na palubě, zaznamenávaná do lodního deníku činí 5 %.	3. Povolena tolerance pro odhadovaná množství kilogramů ryb <u>těch druhů, jež jsou předmětem celkových přípustných odlovů a kvót</u> , uchovávaných na palubě, zaznamenávaná do lodního deníku činí <u>5</u> 12 %.

Odůvodnění

VR poukazuje na to, že tolerance je subjektivní údaj, který není vědecky podložený. Praktické zkoušky prováděné externími poradci MRAG na rybářských plavidlech prokázaly velmi odlišné míry tolerance s malým počtem vzájemně souvisejících faktorů. Pokud by měla být přijata jediná míra tolerance, musí být účinná a je třeba, aby odpovídala požadavkům na sledování. VR považuje navrženou toleranci za neproveditelnou a domnívá se, že by měl být přijat kompromis mezi stávajícím systémem a mírou tolerance pro obnovu populací. Nařízení by se mělo týkat pouze těch druhů, jež jsou předmětem celkových přípustných odlovů.

Pozměňovací návrh 11

návrh nařízení Rady, článek 15 – odstavce 1 a 2

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 15</p> <p>Elektronické zaznamenávání a přenos údajů z lodního deníku</p> <p>1. Velitel rybářského plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů do lodního deníku elektronicky zaznamenává informace o rybolovu a elektronicky je zasílá příslušnému orgánu členského státu vlajky alespoň jednou denně.</p> <p>2. Odstavec 1 se použije pro rybářská plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 15 metrů a dosahující až 24 metrů od 1. července 2011 a pro rybářská plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů a dosahující až 15 metrů od 1. ledna 2012. Plavidla Společenství o celkové délce do 15 metrů mohou být zproštěna povinnosti uvedené v odstavci 1, pokud:</p> <p>a) provozují svou činnost výhradně v územních mořích členského státu vlajky nebo</p> <p>b) nikdy na moři nestráví více než 24 hodin, počítáno od doby vyplutí do návratu do přístavu.</p>	<p>Článek 15</p> <p>Elektronické zaznamenávání a přenos údajů z lodního deníku</p> <p>1. Velitel rybářského plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 1015 metrů do lodního deníku elektronicky zaznamenává informace o rybolovu a elektronicky je zasílá příslušnému orgánu členského státu vlajky alespoň jednou denně.</p> <p>2. Odstavec 1 se použije pro rybářská plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 15 metrů a dosahující až 24 metrů od 1. července 2011 a pro rybářská plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů a dosahující až 15 metrů od 1. ledna 2012. Plavidla Společenství o celkové délce do 15 metrů mohou být zproštěna povinnosti uvedené v odstavci 1, pokud:</p> <p>a) provozují svou činnost výhradně v územních mořích členského státu vlajky nebo</p> <p>b) nikdy na moři nestráví více než 24 hodin, počítáno od doby vyplutí do návratu do přístavu.</p>

Odůvodnění

Výbor soudí, že rybářská plavidla o celkové délce vyšší než 10 metrů a dosahující až 15 metrů nejsou dostatečně velká, aby mohla zajistit nenáročná a nákladově efektivní využívání elektronických lodních deníků pro údaje o rybolovu.

Pozměňovací návrh 12**návrh nařízení Rady, článek 17 – odstavec 1**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení obsažená ve víceletých plánech, velitelé rybářských plavidel Společenství nebo jejich zástupci oznámí příslušným orgánům členského státu, jehož přístav nebo výkladiště chtějí použít, alespoň 4 hodiny před odhadovanou dobou vplutí do přístavu, ledaže příslušné orgány povolily dřívější vplutí, následující informace:</p> <p>a) identifikaci plavidla;</p> <p>b) jméno stanoveného přístavu určení a účel vplutí, jako je vykládka, překládka, přístup ke službám;</p> <p>c) oprávnění k rybolovu, případně oprávnění podporovat rybářské činnosti nebo překládat produkty rybolovu;</p> <p>d) kalendářní data rybářské expedice a oblasti, ve kterých byly úlovky získány;</p> <p>e) odhadované datum a doba vplutí do přístavu;</p> <p>f) množství od každého druhu uchovávaná na palubě, včetně nulových množství ryb vrácených zpátky do moře;</p> <p>g) množství od každého druhu, které bude vyloženo nebo přeloženo.</p>	<p>1. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení obsažená ve víceletých plánech, velitelé rybářských plavidel Společenství o celkové délce vyšší než 15 metrů nebo jejich zástupci oznámí příslušným orgánům členského státu, jehož přístav nebo výkladiště chtějí použít, alespoň 4 hodiny před odhadovanou dobou vplutí do přístavu, ledaže příslušné orgány povolily dřívější vplutí, následující informace:</p> <p>a) identifikaci plavidla;</p> <p>b) jméno stanoveného přístavu určení a účel vplutí, jako je vykládka, překládka, přístup ke službám;</p> <p>c) oprávnění k rybolovu, případně oprávnění podporovat rybářské činnosti nebo překládat produkty rybolovu;</p> <p>d) kalendářní data rybářské expedice a oblasti, ve kterých byly úlovky získány;</p> <p>e) odhadované datum a doba vplutí do přístavu;</p> <p>f) množství od každého druhu uchovávaná na palubě, včetně nulových množství ryb vrácených zpátky do moře;</p> <p>g) množství od každého druhu, které bude vyloženo nebo přeloženo.</p>

O důvodnění

Výbor soudí, že menší rybářská plavidla o celkové délce do 15 metrů nejsou dostatečně velká pro to, aby bylo možné z bezpečnostních důvodů požadovat oznámení 4 hodiny před odhadovanou dobou vplutí do přístavu. Požadavek zaznamenávat, co nebylo chyceno, je naprosto nepochopitelný.

Pozměňovací návrh 13**návrh nařízení Rady, článek 21 – odstavec 2**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení obsažená ve víceletých plánech, velitel nebo zástupce velitele rybářského plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů elektronicky předává údaje z prohlášení o vykládce příslušným orgánům členského státu vlajky do 2 hodin od ukončení vykládky.</p>	<p>2. Aniž jsou dotčena zvláštní ustanovení obsažená ve víceletých plánech, velitel nebo zástupce velitele rybářského plavidla Společenství o celkové délce vyšší než 10 metrů elektronicky předává <u>elektronicky, pokud je celková délka vyšší než 15 metrů, v opačném případě pak v tištěné podobě</u> údaje z prohlášení o vykládce příslušným orgánům členského státu vlajky do 248 hodin od ukončení vykládky.</p>

O důvodnění

Výbor poukazuje na to, že správnost informací v prohlášení o vykládce musí být potvrzena velitelem, což předpokládá roztřídění a vážení úlovku. Tento nákladný požadavek by mohl mít značné finanční dopady při přistávání v přístavech, které nejsou vybavené pro dražby, a to zejména na menší plavidla přistávající v okrajových přímořských regionech. Časová lhůta stanovená v článku 8 nařízení Rady (EHS) č. 2847/93 je 48 hodin. VR navrhuje použít toto znění.

Pozměňovací návrh 14**návrh nařízení Rady, článek 23 – odstavec 3**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Všechny úlovky populace nebo skupiny populací podléhající kvótám, uskutečněné rybářskými plavidly Společenství se započítají proti kvótě pro předmětnou populaci nebo skupinu populací, která platí pro členský stát vlajky, bez ohledu na místo vykládky.	3. Všechny úlovky <u>úlovky vykládky</u> populace nebo skupiny populací podléhající kvótám, uskutečněné rybářskými plavidly Společenství se započítají proti kvótě pro předmětnou populaci nebo skupinu populací, která platí pro členský stát vlajky, bez ohledu na místo vykládky.

Odůvodnění

VR upozorňuje, že zatímco vnitrostátní kvóty byly stanoveny na základě objemu tzv. celkového přípustného odlovu, je tento objem (a měl by i nadále být) počítán v místě vykládky a prvního prodeje. Výměty by neměly být od vnitrostátních kvót odečítány.

Pozměňovací návrh 15**návrh nařízení Rady, článek 31 – odstavec 1**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Nové, vyměněné a technicky upravené motory musí mít úřední schválení orgánů členských států, že nemohou dosáhnout vyššího výkonu, než je hodnota uvedená v osvědčení o motoru. Taková schválení jsou vydána pouze tehdy, jestliže motor nemůže dosáhnout vyššího než uvedeného výkonu.	1. s výjimkou lodí, jejichž délka nepřesahuje 10 metrů a které používají pouze statická lovná zařízení, Nové, vyměněné a technicky upravené motory musí mít úřední schválení orgánů členských států, že nemohou dosáhnout vyššího výkonu, než je hodnota uvedená v osvědčení o motoru. Taková schválení jsou vydána pouze tehdy, jestliže motor nemůže dosáhnout vyššího než uvedeného výkonu.

Odůvodnění

Není vhodné vydávat osvědčení pro výkon motoru všech rybářských plavidel, jež jsou v naprosté většině používána pro drobný pobřežní rybolov. Lodě menší než 10 metrů, které používají pouze statická lovná zařízení, by tedy měly být z tohoto požadavku vyjmuty. Specifikace poskytnutá výrobcem motoru by měla být považována za dostačující. Pouze v případě rybolovu vlečnou sítí je výkon motoru rozhodující pro efektivitu rybolovu.

Pozměňovací návrh 16**návrh nařízení Rady, článek 37 – odstavec 2, věta**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
2. V lovištích, ve kterých je povoleno mít na palubě více než dva druhy lovného zařízení, je zařízení, které se nepoužívá, uskladněno tak, aby nebylo připraveno k okamžitému použití, v souladu s následujícími podmínkami:	2. V lovištích, ve kterých je povoleno mít na palubě více než dva <u>či více</u> druhů lovného zařízení, je zařízení, které se nepoužívá, uskladněno tak, aby nebylo připraveno k okamžitému použití, v souladu s následujícími podmínkami:

Odůvodnění

VR se domnívá, že se v tomto případě jedná asi o chybu v návrhu. Druhé či další zařízení, které se nepoužívá, by mělo být uskladněno.

Pozměňovací návrh 17**návrh nařízení Rady, článek 40 – odstavce 1 a 2**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 40</p> <p>Tranzit přes chráněnou mořskou oblast</p> <p>1. Tranzit přes chráněnou mořskou oblast je povolen pro všechna rybářská plavidla s následujícími podmínkami:</p> <p>a) veškerá lovná zařízení převážená na palubě jsou během tranzitu pevně přivázána a uskladněna; a</p> <p>b) rychlost během tranzitu není menší než 6 uzlů.</p> <p>2. Velitelé rybářských plavidel Společenství, kteří zamýšlejí projet přes chráněnou mořskou oblast, sdělí orgánům členského státu, pod jehož vlajkou plují, a orgánům pobřežního členského státu následující údaje ve formě zprávy o tranzitu:</p> <p>a) jméno plavidla, vnější identifikaci plavidla, rádiovou volací značku a jméno velitele plavidla;</p> <p>b) souřadnice zeměpisné polohy plavidla, ke kterému se sdělení vztahuje;</p> <p>c) datum a čas každého vstupu do chráněné mořské oblasti;</p> <p>d) datum a čas každého opuštění chráněné mořské oblasti.</p>	<p>Článek 40</p> <p>Tranzit přes chráněnou mořskou oblast</p> <p>1. Tranzit přes chráněnou mořskou oblast <u>těch rybářských plavidel, která jinak nejsou oprávněna v těchto oblastech lovit</u>, je povolen pro všechna rybářská plavidla s následujícími podmínkami:</p> <p>a) veškerá lovná zařízení převážená na palubě jsou během tranzitu pevně přivázána a uskladněna; a</p> <p>b) rychlost během tranzitu není menší než 6 uzlů.</p> <p>2. Velitelé rybářských plavidel Společenství, kteří zamýšlejí projet přes chráněnou mořskou oblast <u>či, mají-li povolení, v ní lovit</u>, sdělí orgánům členského státu, pod jehož vlajkou plují, a orgánům pobřežního členského státu následující údaje ve formě zprávy o tranzitu:</p> <p>a) jméno plavidla, vnější identifikaci plavidla, rádiovou volací značku a jméno velitele plavidla;</p> <p>b) souřadnice zeměpisné polohy plavidla, ke kterému se sdělení vztahuje;</p> <p>c) datum a čas každého vstupu do chráněné mořské oblasti;</p> <p>d) datum a čas každého opuštění chráněné mořské oblasti.</p>

Odůvodnění

Výbor velmi znepokojuje právní postavení chráněných mořských oblastí definované v článku 4 a navrhované v článcích 39 a 40. Chráněné mořské oblasti by podle návrhu měly stejné postavení jako oblasti, v nichž je rybolov zakázán. Pravidlo o projetí by se mělo vztahovat pouze na ta plavidla, jež k tomu jinak podle čl. 7 písm. c) nejsou oprávněna. Výbor má pochybnosti o požadavcích na sledování uvedených v článku 39 i o ustanoveních článků 4 a 40 a navrhuje je upravit.

Pozměňovací návrh 18**návrh nařízení Rady, článek 41 – odstavec 1**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>1. Velitel rybářského plavidla zaznamená všechny výměty přesahující 15 kg ekvivalentů živé váhy v množství a sdělí tuto informaci bez prodlení a pokud možno elektronicky příslušným úřadům.</p>	<p>1. Velitel rybářského plavidla <u>může do lodního deníku pro účely vyhodnocení zaznamenávat všechny výměty přesahující 15 kg ekvivalentů živé váhy v množství a sdělí tuto informaci bez prodlení a pokud možno elektronicky příslušným úřadům</u> odhadovaný <u>objem ryb od každého druhu vrácený zpátky do moře.</u></p>

Odůvodnění

Nařízení Rady (EHS) č. 2847/93 stanoví, že „objem ryb vrácených do moře lze zaznamenávat pro účely vyhodnocení“. VR navrhuje použít upravené znění. Nebylo by rozumné požadovat, aby byly zaznamenávány všechny výměty nad 15 kg a oznamovány příslušným úřadům. VR se domnívá, že výměty, jimž nelze zabránit, by měly být okamžitě vráceny do moře, aby šance na přežití byla co největší.

Pozměňovací návrh 19

návrh nařízení Rady, článek 47

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 47</p> <p>Rekreační rybolov</p> <p>1. Rekreační rybolov na plavidle ve vodách Společenství týkající se populace, na kterou se vztahuje víceletý plán, je podřízen oprávnění pro takové plavidlo, které vydá členský stát vlajky plavidla.</p> <p>2. Úlovky populace, na kterou se vztahuje víceletý plán, v rekreačním rybolovu jsou evidovány členským státem vlajky plavidla.</p> <p>3. Odlovy druhů, na které se vztahuje víceletý plán, v rekreačním rybolovu jsou počítány proti příslušným kvótám členského státu vlajky plavidla. Dotčené členské státy stanoví z těchto kvót podíl, který bude použit výhradně pro účely rekreačního rybolovu.</p> <p>4. Úlovky z rekreačního rybolovu je zakázáno prodávat na trhu s výjimkou prodeje pro filantropické účely.</p>	<p>Článek 47</p> <p>Rekreační rybolov</p> <p>1. Rekreační rybolov na plavidle <u>bez licence</u> ve vodách Společenství týkající se populace, na kterou se vztahuje víceletý plán, je podřízen oprávnění pro takové plavidlo, které vydá členský stát vlajky plavidla.</p> <p>2. Úlovky populace, na kterou se vztahuje víceletý plán, v rekreačním rybolovu jsou evidovány členským státem vlajky plavidla.</p> <p>3. Odlovy druhů, na které se vztahuje víceletý plán, v rekreačním rybolovu jsou počítány proti příslušným kvótám členského státu vlajky plavidla. Dotčené členské státy stanoví z těchto kvót podíl, který bude použit výhradně pro účely rekreačního rybolovu.</p> <p>4. Úlovky z rekreačního rybolovu je zakázáno prodávat na trhu s výjimkou prodeje pro filantropické účely.</p>

Odůvodnění

VR navrhuje definovat rekreační rybolov v čl. 4 odst. 27. Text tohoto pozměňovacího návrhu objasňuje postoj, pokud jde o licence a oprávnění.

Jak je zdůrazněno v politických doporučeních v odstavci 26, tento druh rybolovu, není-li regulován, může ohrozit rybí populace, jež jsou předmětem plánů obnovy, například v případě rybářského cestovního ruchu či mimo sezónu komerčního rybolovu. Zrušením odstavců 3 a 4 se však docílí toho, že reakce nařízení bude odpovídající a nikoli nepřiměřená.

Pozměňovací návrh 20

návrh nařízení Rady, článek 52 – odstavec 2 a 3

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Jiné produkty rybolovu smějí být prodávány v dražebním středisku nebo organizacím nebo osobám schváleným členskými státy.</p> <p>3. Odběratel produktů rybolovu při prvním prodeji z rybářského plavidla je registrován u organizací členského státu, kde se uskutečňuje první prodej. Pro účely registrace je každý odběratel označen číslem DPH ve vnitrostátních databázích.</p>	<p>2. Jiné produkty rybolovu smějí být prodávány v dražebním středisku nebo organizacím nebo osobám schváleným členskými státy.</p> <p>3. Odběratel produktů rybolovu při prvním prodeji z rybářského plavidla je registrován u organizací členského státu, kde se uskutečňuje první prodej. Pro účely registrace je každý odběratel označen <u>registračním číslem</u> či číslem DPH ve vnitrostátních databázích.</p>

Odůvodnění

VR se domnívá, že číslo DPH nemusí být vždy relevantní, zatímco registrační číslo vytváří členský stát.

Pozměňovací návrh 21**návrh nařízení Rady, článek 53 – odstavec 1**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Všichni registrovaní odběratelé produktů rybolovu a akvakultury se ujistí, že všechny přijaté partie byly váženy na vahách schválených příslušnými orgány. Vážení se provádí před roztržidáním, zpracováním, skladováním a přepravou ryb z místa vykládky nebo před dalším prodejem.	1. Všichni registrovaní odběratelé produktů rybolovu a akvakultury se ujistí, že <u>reprezentativní vzorky</u> všechny přijaté partie byly váženy na vahách schválených příslušnými orgány. Vážení se provádí <u>před</u> roztržidáním, <u>ale před</u> zpracováním, skladováním a přepravou ryb z místa vykládky nebo před dalším prodejem.

Odůvodnění

VR se obává, že pokud budou váženy všechny bedny s rybami, hrozí nebezpečí, že se zbytečná manipulace a průtahy negativně podepší na kvalitě ryb.

Pozměňovací návrh 22**návrh nařízení Rady, článek 53 – odstavec 3**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
3. Odchylně od čl. 6 odst. 1 může členský stát povolit vážení čerstvých ryb po přepravě z přístavu vykládky, pokud ryby nebyly zváženy při vykládce a jsou přepravovány do místa určení na území členského státu, které se nachází nejvýše 20 kilometrů od místa vykládky.	3. Odchylně od čl. 6 odst. 1 může členský stát povolit vážení čerstvých ryb po přepravě z přístavu vykládky, pokud ryby nebyly zváženy při vykládce a jsou přepravovány do místa určení na území členského státu, které se nachází nejvýše 20 <u>100</u> kilometrů od místa vykládky.

Odůvodnění

VR se obává, že požadavky, jež Komise navrhuje, mohou představovat zbytečnou zátěž pro průmysl a mohly by odrazovat od posilování kultury dodržování pravidel.

Pozměňovací návrh 23**návrh nařízení Rady, článek 54 – odstavec 1**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
1. Registrovaní odběratelé, registrovaná dražební střediska nebo jiné organizace nebo osoby, které zajišťují první uvedení produktů rybolovu vyložených v členském státě na trh, předloží v elektronické formě do 2 hodin po prvním prodeji doklad o prodeji příslušným orgánům členského státu, na jehož území se první prodej uskutečnil. Není-li tento členský stát státem vlajky plavidla, které vyložilo ryby, zajistí, aby byla kopie dokladu o prodeji předložena příslušným orgánům státu vlajky ihned po obdržení příslušných informací. Za přesnost dokladu o prodeji odpovídají tito odběratelé, dražební střediska, orgány nebo osoby.	1. Registrovaní odběratelé, registrovaná dražební střediska nebo jiné organizace nebo osoby, které zajišťují první uvedení produktů rybolovu vyložených v členském státě na trh, předloží v elektronické formě do 2 <u>248</u> hodin po prvním prodeji doklad o prodeji příslušným orgánům členského státu, na jehož území se první prodej uskutečnil. Není-li tento členský stát státem vlajky plavidla, které vyložilo ryby, zajistí, aby byla kopie dokladu o prodeji předložena příslušným orgánům státu vlajky ihned po obdržení příslušných informací. Za přesnost dokladu o prodeji odpovídají tito odběratelé, dražební střediska, orgány nebo osoby.

Odůvodnění

Při uvádění ryb na trh je zapotřebí věnovat pozornost kvalitě, a lhůty dodávek zákazníkům by tedy měly být co nejkratší. VR má za to, že není praktické snížit interval mezi prvním prodejem a předložením prohlášení příslušným orgánům ze 48 hodin na 2 hodiny.

Pozměňovací návrh 24

návrh nařízení Rady, článek 82 – odstavce 2 a 3

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>2. Kromě toho pro všechna závažná porušení předpisů, jejichž závažnost nemůže být spojována s hodnotou produktů rybolovu nabytých na základě závažného porušení předpisů, zajistí členské státy, aby fyzická osoba, která se dopustila závažného porušení, nebo právnická osoba, která za něj nese odpovědnost byla potrestána formou správní pokuty v minimální výši 5 000 EUR a maximální výši 300 000 EUR za každé závažné porušení předpisů. Členskému státu je uložena sankce okamžitě oznámena.</p> <p>3. V případě opakovaného závažného porušování předpisů v průběhu 5 let členský stát uvalí správní pokutu v minimální výši 10 000 EUR a maximální výši 600 000 EUR.</p>	<p>2. Kromě toho pro všechna závažná porušení předpisů, jejichž závažnost nemůže být spojována s hodnotou produktů rybolovu nabytých na základě závažného porušení předpisů, zajistí členské státy, aby fyzická osoba, která se dopustila závažného porušení, nebo právnická osoba, která za něj nese odpovědnost byla potrestána formou správní pokuty v minimální výši 5 000 EUR a maximální výši 300 000 EUR za každé závažné porušení předpisů. Členskému státu je uložena sankce okamžitě oznámena.</p> <p>3. V případě opakovaného závažného porušování předpisů v průběhu 5 jednoho letu členský stát uvalí správní pokutu v minimální výši 10 000 EUR a maximální výši 600 000 EUR.</p>

Odůvodnění

VR se domnívá, že soudy každého členského státu by měly stanovit sankce, jež nesmí přesáhnout maximální výši. V zájmu zajištění jednotnosti VR upozorňuje, že v článku 76 je uveden pouze „jeden rok“. (*)

Pozměňovací návrh 25

návrh nařízení Rady, článek 99

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 99</p> <p>Odmítnutí převodu kvót</p> <p>Komise může odmítnout převod kvót členského státu pro populace do následujícího roku v souladu s článkem 3 nařízení Rady (ES) č. 847/96 ze dne 6. května 1996, který zavádí doplňující podmínky pro meziroční řízení celkových přípustných odlovů a kvót, pokud:</p> <p>a) kvóta, která má být převedena, byla dotčeným členským státem přečerpána ve kterémkoliv z bezprostředně předcházejících dvou let, nebo</p> <p>b) kvóta se týká populace, na kterou se vztahuje víceletý plán, nebo je lovena současně s populací, na kterou se vztahuje víceletý plán, a došlo k přečerpání této kvóty nebo kvót pro populace, na které se vztahuje víceletý plán, s níž je současně lovena tato populace, a to loďstvem tohoto členského státu v jednom z pěti bezprostředně předcházejících letech, nebo</p> <p>c) dotčený členský stát neuplatnil přiměřená opatření k zajištění řádného řízení rybolovných práv pro dotčené populace, konkrétně neprovozováním automatizovaného systému validace, jak je uveden v článku 102, nebo nedostatečným provozováním systémů, které poskytují údaje pro systém validace.</p>	<p>Článek 99</p> <p>Odmítnutí převodu kvót</p> <p>Komise může odmítnout převod kvót členského státu pro populace do následujícího roku v souladu s článkem 3 nařízení Rady (ES) č. 847/96 ze dne 6. května 1996, který zavádí doplňující podmínky pro meziroční řízení celkových přípustných odlovů a kvót, pokud:</p> <p>a) kvóta, která má být převedena, byla dotčeným členským státem přečerpána ve kterémkoliv z bezprostředně předcházejících dvou let, nebo</p> <p>b) kvóta se týká populace, na kterou se vztahuje víceletý plán, nebo je lovena současně s populací, na kterou se vztahuje víceletý plán, a došlo k přečerpání této kvóty nebo kvót pro populace, na které se vztahuje víceletý plán, s níž je současně lovena tato populace, a to loďstvem tohoto členského státu v jednom z pěti bezprostředně předcházejících letech, nebo</p> <p>e) dotčený členský stát neuplatnil přiměřená opatření k zajištění řádného řízení rybolovných práv pro dotčené populace, konkrétně neprovozováním automatizovaného systému validace, jak je uveden v článku 102, nebo nedostatečným provozováním systémů, které poskytují údaje pro systém validace.</p>

Odůvodnění

VR je velmi znepokojen tím, že je navrženo, aby odmítnutí převodu kvót představovalo formu postihu. Existuje zde nebezpečí, že by Komise mohla jednostranně narušit relativní stabilitu celkových povolených odlovů a kvót mezi členskými státy.

(*) Druhá věta odůvodnění v originálním anglickém znění není relevantní pro české znění (pozn. překl.).

Pozměňovací návrh 26**návrh nařízení Rady, článek 100**

Znění navržené Komisí	Pozměňovací návrh VR
<p>Článek 100</p> <p>Odmítnutí výměn kvót</p> <p>Komise může vyloučit možnost výměny kvót podle čl. 20 odst. 5 nařízení (ES) č. 2371/2002:</p> <p>a) pro kvóty, u nichž došlo k přečerpání více než 10 % dostupných kvót, které měl k dispozici jeden z dotčených členských států, v jednom z bezprostředně předcházejících dvou letech, nebo</p> <p>b) pokud dotčený členský stát neučiní příslušná opatření pro zajištění řádného řízení rybolovných práv pro dotčené populace, konkrétně neprovozováním automatizovaného systému validace, jak je uveden v článku 102, nebo nedostatečným provozováním systémů, které poskytují údaje pro systém validace.</p>	<p>Článek 100</p> <p>Odmítnutí výměn kvót</p> <p>Komise může vyloučit možnost výměny kvót podle čl. 20 odst. 5 nařízení (ES) č. 2371/2002:</p> <p>a) pro kvóty, u nichž došlo k přečerpání více než 10 % dostupných kvót, které měl k dispozici jeden z dotčených členských států, v jednom z bezprostředně předcházejících dvou letech, nebo</p> <p>b) pokud dotčený členský stát neučiní příslušná opatření pro zajištění řádného řízení rybolovných práv pro dotčené populace, konkrétně neprovozováním automatizovaného systému validace, jak je uveden v článku 102, nebo nedostatečným provozováním systémů, které poskytují údaje pro systém validace.</p>

Odůvodnění

VR je velmi znepokojen tím, že je navrženo, aby odmítnutí výměny kvót představovalo formu postihu. Existuje zde nebezpečí, že by Komise mohla jednostranně narušit relativní stabilitu celkových povolených odlovů a kvót mezi členskými státy.

V Bruselu dne 18. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

Stanovisko Výboru regionů nediskriminace, rovné příležitosti a provádění zásady rovného zacházení s osobami

(2009/C 211/12)

VÝBOR REGIONŮ

- podporuje obnovený závazek Komise předložit nové návrhy předpisů o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci: plně podporuje zásadu, že diskriminace na základě náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace nemá ve vzdělané společnosti, která se zavázala dodržovat základní práva, místo;
- považuje začlenění problematiky nediskriminace do všech oblastí a osobní spokojenosti jednotlivců za zásadní prioritu vzhledem k rostoucí rozmanitosti v Evropě, kterou přináší rozšiřování EU, demografické sociální změny jako demografické stárnutí obyvatelstva a nové tendence v rodinném životě;
- trvá na tom, že začlenění problematiky rovného zacházení do všech oblastí lze dosáhnout pouze prostřednictvím skutečného zapojení místních a regionálních orgánů; vzhledem k tomu, že jsou tyto orgány hlavními poskytovateli služeb – zejména pokud jde o zdravotnictví a školství a také v oblasti sociálních služeb –, mají klíčovou roli při identifikaci a poskytování informací o nových potřebách ohrožených skupin lidí;
- zdůrazňuje důležitost existence orgánu pro práva a rovné příležitosti ve všech regionálních orgánech, pokud jde o praktické použití zásady rovných příležitostí ve všech regionálních opatřeních spolufinancovaných z prostředků EU.

Zpravodajka: paní Claudette Abela Baldacchino (MT/SES), místostarostka, obecní úřad Qrendi

Odkazy

sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Nediskriminace a rovné příležitosti: Obnovený závazek

KOM(2008) 420 v konečném znění

návrh směrnice Rady o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci

KOM(2008) 426 v konečném znění

I. POLITICKÁ DOPORUČENÍ

VÝBOR REGIONŮ

1. podporuje obnovu závazek Komise předložit nové návrhy předpisů o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci: plně podporuje zásadu, že diskriminace na základě náboženského vyznání nebo víry, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace nemá ve vzdělané společnosti, která se zavázala dodržovat základní práva, místo;

2. považuje začlenění problematiky nediskriminace do všech oblastí a osobní spokojenosti jednotlivců za zásadní prioritu vzhledem k rostoucí rozmanitosti v Evropě, kterou přináší rozšiřování EU, sociální změny jako demografické stárnutí a nové tendence v rodinném životě;

3. upozorňuje na to, že ačkoliv v posledním desetiletí došlo k výraznému pokroku v boji proti diskriminaci na základě pohlaví, zdravotního postižení a rasy, rozsah ochrany proti diskriminaci je nutné rozšířit na všechny důvody podle článku 13;

4. podporuje obnovu závazek Komise k rovnému zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo víru, rasu, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci a zdůrazňuje, že musí být založeno na uznání a dodržování společných evropských základních hodnot;

5. podotýká, že je nutné zvážit, zda lze začlenění problematiky nediskriminace do všech oblastí dosáhnout prostřednictvím legislativy, která umožní na jedné straně přiměřenou úpravu a na straně druhé dohodnuté úpravy politik a postupů;

6. zdůrazňuje, že osvěta a vzdělávání, zejména vzdělávání podporující rozmanitost, jsou důležitá strategická opatření, jež zlepšují sociální vztahy a posilují sociální soudržnost;

7. poukazuje na ústřední úlohu sdělovacích prostředků při podpoře objektivní diskuse a informování o rozmanitosti a zdůrazňuje jejich odpovědnost v oblasti propagace sociální soudržnosti oslavou rozmanitosti;

Význam pro místní a regionální úroveň a pro VR

8. trvá na tom, že začlenění problematiky rovného zacházení do všech oblastí lze dosáhnout pouze prostřednictvím skutečného zapojení místních a regionálních orgánů; vzhledem k tomu, že jsou tyto orgány hlavními poskytovateli služeb – zejména pokud jde o zdravotnictví a školství a také v oblasti sociálních služeb –, mají klíčovou roli při identifikaci a poskytování informací o nových potřebách ohrožených skupin lidí;

9. zdůrazňuje důležitost existence orgánu pro práva a rovné příležitosti ve všech regionálních orgánech, pokud jde o praktické použití zásady rovných příležitostí ve všech regionálních opatřeních spolufinancovaných z prostředků EU;

10. zdůrazňuje, že s ohledem na to, že jsou místní a regionální orgány nejbližší lidem a že nesou odpovědnost za většinu sociálních a ekonomických aspektů jejich každodenního života, mají schopnost účinně realizovat hodnoty a struktury obsažené v návrhu směrnice;

11. má za to, že začlenění problematiky rovného zacházení a nediskriminace do všech oblastí společnosti v širokém slova smyslu lze dosáhnout pouze díky společnému úsilí s občanskou společností a prostřednictvím integračních politik na všech úrovních správy;

12. podotýká, že účinná a konkrétní opatření na podporu rovného zacházení je třeba provádět a koordinovat na všech úrovních veřejné správy. Navíc poukazuje na to, že dialog prostřednictvím mediace je účinný nástroj, který občanům a institucím umožňuje budovat nové sociální vztahy, jež z rovného zacházení udělají reálnou možnost;

Subsidiarita, proporcionalita a právní předpisy

13. zdůrazňuje klíčový význam místní a regionální decentralizace a subsidiarity pro posílení účasti a efektivnější zapojení občanů, a zejména těch, kteří by mohli být diskriminováni při přípravě a provádění politik či programů;

14. připomíná, že je potřeba dodržovat zásadu proporcionality v oblasti opravných prostředků a nástrojů vymáhání práva, např. pokud jde o omezení sankcí a důkazní břemeno;

15. poukazuje na to, že v návrhu není jasně stanoven rozsah směrnice s ohledem na věkovou diskriminaci. Určité veřejné služby a práva jsou podmíněny věkem. Věk je často používán na jedné straně v legislativě, na straně druhé v rámci správy jako objektivní kritérium. Současné znění směrnice by mohlo taková ustanovení učinit právně problematickými nebo nezákonnými;

16. podtrhuje, že je zapotřebí snížit administrativní zátěž a uvědomit si dopad navrhované směrnice hospodářské subjekty, např. na MSP, a také na spotřebitele;

17. poznamenává, že navrhovaná směrnice nezpochybně kompetence členských států v oblasti vymezování vztahu mezi státem a církví či podobnými institucemi a organizacemi, náplně vzdělávacích aktivit a organizace jejich vzdělávacích systémů ani kompetenci vydávat právní předpisy v oblasti uznávání manželského a rodinného stavu, reprodukčních práv, adopce či podobných otázek;

Posílení právního rámce

18. je si vědom toho, že je potřebné zvážit, zda je nutné posílit právní předpisy EU zaměřené na boj proti diskriminaci, aby bylo zaručeno rovné zacházení a ochrana všem jedincům, kteří žijí nebo pracují v Evropě;

19. bere na vědomí záměr dosáhnout v praxi pro ohrožené skupiny úplné rovnosti v oblasti vzdělávání, sociální ochrany, sociálních požitků a přístupu ke zboží a službám;

20. podporuje prosazování právních předpisů zakazujících fyzické či pohlavní zneužívání a vykořisťování tam, kde toto prosazování chybí;

21. považuje za nezbytné, aby existovaly řádné právní postupy, které by menšinové skupiny ochránily před násilím a dalšími výpady založenými na marginalitě těchto skupin;

22. upozorňuje, že právní ochrana je zásadní, ale opakuje, že vhodnějším prostředkem jsou urovnání prostřednictvím mediace, protože tento postup má na občany výchovný efekt, posiluje jejich pozici ve společnosti a navíc umožňuje institucím a poskytovatelům služeb, aby se zlepšili a zdokonalili;

23. vyzývá Komisi a všechny ostatní příslušné orgány, aby podpořila a propagovala nejen institut mediace, konkrétně

sociální a kulturní mediace na místní a regionální úrovni, ale rovněž rozvoj mezikulturních dovedností pro poskytovatele služeb a jejich zaměstnance, zejména ve veřejném sektoru;

24. upozorňuje na to, že obchodování s lidmi a vykořisťování žen a dětí za účelem zisku jsou stále rozšířeny v řadě členských států a že tato novodobá forma otroctví podryvá společné evropské hodnoty i základní lidská práva;

25. opakuje, že jsou nezbytné účinné kroky proti těmto nepřijatelným praktikám, a vyzývá k posílení a efektivnějšímu vymáhání stávajících právních předpisů; dále se staví za mobilizaci příslušných služeb a postupů k informování migrantů, zejména pak žen a dětí, o možných podvodných příležitostech a zneužívání v souvislosti s migrací, vyzývá k posílení vazeb prostřednictvím společných postupů a strategií na místní a regionální úrovni a doporučuje poskytování sociální pomoci obětem takového jednání, především prostřednictvím nezávislých organizací a asociací;

26. upozorňuje na to, že podle článku 3 návrhu směrnice má zákaz diskriminace platit také pro všechny osoby ze soukromého sektoru. V této souvislosti spatřuje problémy ve výkladu, a proto by tento pojem měl být definován. Při tom je třeba dbát na to, aby bylo na úrovni členských států i na úrovni EU ústavně chráněno vlastnické právo a s tím související autonomie občanského práva;

27. upozorňuje na to, že při stanovování toho, zda existuje neúměrné břemeno, musí být zohledněny různé potřeby postižených osob, ať je jejich postižení tělesné, duševní, senzorické povahy či poruchu učení, a rozsah postižení;

Posílení politických nástrojů

28. připomíná, že antidiskriminační právní předpisy musí jít ruku v ruce s politickými nástroji určenými k potírání nerovného zacházení, předsudků a ponižujícího zacházení, aby tak bylo možné účinně bojovat proti komplexní a vícenásobné diskriminaci nejrůznějších zaměření;

29. podtrhuje, že navrhovaná směrnice by měla klást důraz na začlenění problematiky rovného zacházení do všech oblastí, díky čemuž by se při přípravě a analýze účinků a dopadů veřejných politik a při zvyšování povědomí zohledňovaly všechny důvody diskriminace;

30. zdůrazňuje, že otázky rovnosti musí být začleněny do všech plánů, politik a programů a podtrhuje význam nástrojů určených k začleňování této problematiky do všech oblastí, zejména pak konzultace a přímého zapojení všech zainteresovaných stran a skupin, jež ve společnosti nemají zastoupení na odpovídající úrovni;

31. má za to, že sociální dialog, jak ten na evropské úrovni, tak dialog s nevládními organizacemi a dalšími zastupitelskými organizacemi, má zásadní význam pro dosažení změn, protože formou sdílení znalostí, dovedností a osvědčených postupů je možné identifikovat nejrůznější sociální skutečnosti a řešení;

32. domnívá se, že spolupráce s výborem pro sociální soudržnost Rady Evropy by mohla pomoci zajistit účinnou realizaci zásad začleňování problematiky rovného zacházení do všech oblastí, a bere na vědomí práci stávající pracovní skupiny Komise a Rady Evropy pro mezikulturní dovednosti v oblasti sociálních služeb;

33. potvrzuje, že je důležité zapojit místní a regionální orgány a zdůrazňuje úlohu specifických opatření, která mají zajistit rovný a spravedlivý přístup pro osoby a skupiny, jimž hrozí sociální vyloučení a odepření přístupu ke zboží a službám;

34. vyzývá k účinné mobilizaci nástrojů, které jsou k dispozici v rámci strukturálních fondů pro podporu opatření zaměřených na začleňování do společnosti a pro prosazování přístupu na trh práce a trh se zbožím a službami a zapojení do společnosti obecně;

35. podporuje programy na zvyšování povědomí, jejichž cílem je informovat zainteresované strany o jejich právech a povinnostech a potírat diskriminaci a obtěžování;

36. bere na vědomí a vítá, že v mnoha členských státech existují služby přístupné všem dětem, jejichž smyslem je poskytovat dětem rady a informace o jejich právech; vyzývá všechny členské státy, aby takovéto možnosti svým dětem poskytly, a zároveň podtrhuje, že je třeba děti poučit mimo jiné i o vztahu mezi právy a povinnostmi;

37. souhlasí s myšlenkou, že je zapotřebí více informací o problémech potřebách ohrožených skupin, zejména v oblastech nezletilých přistěhovalců bez doprovodu, obchodování s lidmi, dětských práv, pracovníků a domácností s nízkými příjmy a diskriminace na základě náboženství/přesvědčení a sexuální orientace;

38. považuje sběr dat o otázkách rovnosti za důležitý pro to, aby bylo možné podat komplexní vysvětlení stávající situace co se týče diskriminace; podporuje vypracování společných kritérií pro sběr a analýzu dat, jež by umožnila získat směřovatelné a srovnatelné údaje a statistiky bez zbytečné další byrokracie;

Rozvíjení cílených činností

39. souhlasí s tím, že každý důvod diskriminace vyžaduje specifický postup, protože různé formy diskriminace se navzájem podstatně liší;

40. podotýká, že určití občané v některých členských státech musejí překonávat řadu diskriminující překážek, konkrétně: nedostatek odpovídající zdravotní péče, nedostatečné penzijní systémy a mechanismy odchodu do důchodu a nedostupnost řady užitečného a úsporného zboží a služeb vzhledem k překážkám bránícím využívání moderních technologií, jako je internet;

41. vyzývá soukromé i veřejné poskytovatele služeb k zajištění služeb uzpůsobených tak, aby respektovaly důstojnost každého jedince a byly úměrné jeho schopnostem, včetně poskytnutí přiměřených informací o technických aspektech;

42. opakuje, že by navrhovaná směrnice také měla zvýšit úroveň ochrany žen mimo trh práce, jelikož pohlavní obtěžování, zneužívání a násilí i nadále ohrožuje důstojnost a bezpečí žen;

43. zastává názor, že z důvodu genderových stereotypů a strukturálních a kulturních překážek ve formálním vzdělávání, médiích a politice jsou ženy i nadále více ohroženy chudobou a sociálním vyloučením, a to vzhledem k rozdílu mezi platy žen a mužů, znevýhodněném postavení co se týče sociálních požitků i důchodových nároků;

44. požaduje právní předpisy a politiky zaměřené proti: zášti proti homosexuálům (zejména proti slovním projevům nenávisti a zločinům z nenávisti), překážkám v přístupu k bydlení, přímé diskriminaci v oblasti zdravotnických služeb, proti šikaně a obtěžování ve vzdělávacích institucích, v zaměstnání a v rámci odborné přípravy;

45. zdůrazňuje, že je nezbytné podpořit sociální začleňování lesbických žen, homosexuálů, bisexuálů a transsexuálů a jejich účast ve společnosti obecně;

46. domnívá se, že přiměřené úpravy pro zdravotně postižené a znevýhodněné osoby musí být rozšířeny tak, aby zlepšily jejich přístup ke vzdělávání či odborné přípravě, službám zdravotní péče, bydlení, dopravě, nákupním službám, aktivitám pro volný čas, jejich účast na těchto aktivitách a přístup k dalším službám a zboží, úměrným způsobem, tak aby se rovné zacházení s těmito osobami stalo skutečností a aby se předešlo zbytečné byrokracii a nadměrnému výskytu žalob;

47. má za to, že u duševně chorých osob existuje vyšší pravděpodobnost, že se setkají s předpojatostí a budou vyloučeny ze společnosti. Z tohoto důvodu vyzývá VR členské státy, aby této skupině věnovaly zvláštní pozornost a aby podnikly větší úsilí při pomoci duševně chorým lidem. Konkrétně dětem s mentálními problémy by měla být poskytnuta pomoc odpovídající jejich potřebám;

48. trvá na to, že diskriminovaným jedincům a skupinám by měla být poskytnuta vhodná pomoc za použití podpůrných prostředků, které jsou nezbytné k vyřešení jejich potíží s přístupem ke vzdělávacímu systému či ke kultuře a setrváním v nich, neboť jde o zásadní prvky společenské účasti;

Řešení vícenásobné diskriminace

49. je toho názoru, že evropské právní předpisy by si měly více všimnout vícenásobné diskriminace – v první řadě pak tím, že tento jev jednoznačně vymezí –, aby tak ochránily skupiny a jedince, jimž tento typ diskriminace hrozí, a řešily jejich potřeby (migranti, zejména ženy a děti, romské děti, nezletilí bez doprovodu, žadatelé o azyl, postižené osoby a osoby s problémy v oblasti duševního zdraví, starší lidé menšinového etnického původu atd.);

50. v souvislosti s politikami místních a regionálních orgánů vyzývá k propagaci a podpoře specializovaných středisek pro záležitosti rovnosti a středisek pro sledování, v jejichž kompetenci by bylo řešení všech forem diskriminace, ochrana práva lidí, kteří mají rozličné charakteristické znaky a vícenásobné identity a mohou být předmětem vícenásobné diskriminace, pomoc obětem, provádění průzkumů, publikování zpráv o vícenásobné diskriminaci a provádění všech úkolů v oblastech, jimiž se zabývá navrhovaná směrnice;

Přístup ke kvalitnímu zaměstnání

51. diskriminace může vést k tomu, že jednotlivec nerozvine svůj celkový potenciál, a tím se vystavuje nebezpečí, že bude muset zastávat špatně placená místa, a potažmo přináší další problémy co se týče přístupu ke zboží a službám jako vzdělávání či bydlení, a vede tak k chudobě a sociálnímu vyloučení;

52. trvá na tom, že překážky, jež brání získání placeného zaměstnání, patří mezi hlavní příčiny nerovnosti a sociálního vyloučení a že nestabilní a špatně placená pracovní místa jsou často přijímána jedinci žijícími v nejistých poměrech, jako jsou mladí a starší pracovníci, migranti a osoby se zdravotním postižením;

53. podporuje dobrovolné charity a další pobídky, jež podniky povzbuzují k přijímání pracovních metod, které podporují nediskriminaci a rovné příležitosti, jako je např. podpora podniků v řízení rozmanitosti, která je přínosem nejen pro zaměstnavatele, ale také pro zaměstnance a zákazníky;

54. domnívá se, že zásada nediskriminace a rovného zacházení je všeobecně uznávána, Výbor regionů však upozorňuje na to, že v Evropě mají obzvláště zranitelné postavení děti a Romové;

Sociální začleňování Romů

55. opakuje, že je nezbytné jednak zvýšit zapojení Romů do zaměstnání a odborného vzdělávání a uznat jejich přínos pro tyto oblasti a jednak posílit sdílení odpovědnosti potřebné pro zlepšení jejich přístupu ke zboží a službám jako bydlení a zdravotní péče, snížení rizika chudoby a rizika, že se stanou obětí násilí a zneužívání, a ochranu romských dětí před zdravotními problémy, před zapojováním do dětské prostituce, před pohlavním zneužíváním a obchodováním s dětmi;

56. upozorňuje na to, že specifická opatření zaměřená na snížení či vymýcení diskriminačních aktů zaměřených proti Romům a jejím cílem je prosazovat rovné zacházení s Romy a urychlit proces jejich začleňování do společnosti;

57. vyzývá k účinnému využití prostředků z Evropského sociálního fondu ve prospěch: konstruktivních kampaní a zvyšování povědomí o významném přínosu Romů pro společnost, dalších programů pro vytváření pracovních míst, kampaní na podporu gramotnosti, programů odborného vzdělávání, stipendií pro studenty středních a vysokých škol, služeb, které by řešily jejich potřeby (například zdravotní péče pro ženy) a dalších

služeb nezbytných pro sociální začleňování romských dětí, jako jsou např. dobře zorganizované služby péče o děti a jejich ochrana a vzdělávání (zejména jazykové vzdělávání);

58. doporučuje, aby Komise více usilovala o boj proti diskriminaci na základě pohlaví v oblastech vzdělávání, zdravotní péče, sociálního zabezpečení a sociální ochrany. Požaduje, aby byla u všech důvodů diskriminace poskytována stejná ochrana a aby Komise předložila časový harmonogram pro dosažení tohoto cíle;

Doporučení Výboru regionů

59. spatřuje v předsudcích existujících v oblasti vzdělávání, zaměstnání a v médiích významné překážky pro rovné zacházení a sociální začleňování, a naléhavě vyzývá k jejich vymýcení. Musí být zajištěno, aby se děti již v raném věku učily přátelit se se spolužáky z náboženských či etnických menšin a se zdravotně postiženými dětmi a respektovat je;

60. je toho názoru, že doporučení stanovená navrhovanou směrnicí by měla být doplněna o praktická školení a přednášky pro zainteresované strany, aby tak byly informovány o plném potenciálu začleňování problematiky rovného zacházení do všech oblastí pro plnění cíle rovného zacházení;

61. zdůrazňuje, že je důležité vyškolit kvalifikované pracovníky z různých oborů (lékaře, učitele, mediální pracovníky atd.) a pracovníky správních orgánů na všech úrovních a rovněž ze sektoru služeb v oblasti mezikulturních dovedností a sociální a kulturní mediace s cílem vymýtit jakékoliv diskriminační, urážlivé nebo necitlivé jednání, zpochybnit předsudky a objasnit těmto pracovníkům specifické potřeby osob s odlišnými charakteristickými znaky a potřebami;

62. má obavy o migrující muže a ženy, kteří jsou více ohroženi chudobou a sociálním vyloučením, vzhledem k tomu, že jsou vykořisťováni na pracovišti, a domnívá se, že vzdělání (a zejména jazykové vzdělání) a odborná příprava etnických menšin by pro migrující muže a ženy byly pobídkou k tomu, aby si hledali lepší pracovní místa;

63. věnuje zvláštní pozornost migrujícím ženám, které: jsou ohroženy fyzickým pohlavním zneužíváním, a to v zaměstnání, manželství i v oblasti prostituce; musí být seznámeny se skutečným stavem a s nebezpečími v zemích, do kterých by mohly migrovat, aby se nestaly obětmi obchodu s lidmi; dále je třeba zlepšit jejich ochranu a integraci, a zajistit tak, že budou v plné míře požívat lidských práv;

64. Navrhuje vytvořit zvláštní fond určený nezletilým přistěhovalcům bez doprovodu, který by pomohl regionům, jež jsou zodpovědné za dohled nad nimi, aby jim mohly poskytnout stejné příležitosti jako ostatním dětem jejich věku, integrovat je do hostitelské společnosti a zamezit tak dvojí diskriminaci, které by tito nezletilí mohli být vystaveni na základě své nezletilosti a toho, že jde o přistěhovalce.

65. podotýká, že žádosti o azyl jsou sociálním problémem s hospodářskými a dalšími dopady, a že by se k nim tak také mělo přistupovat, což znamená zejména prosazování sociální integrace žadatelů o azyl – především nezletilých a mládeže – a to prostřednictvím sdílení odpovědnosti a poskytnutí rovných příležitostí v přístupu ke zboží a službám;

66. podporuje zavedení aktivního vzdělávání a programů odborné přípravy za účelem propagace nediskriminace a rovného zacházení a rovněž jako příspěvek k plnění lisabonských cílů prostřednictvím průběžného obnovování dovedností a závazku k celoživotnímu učení;

67. upozorňuje na to, že skupiny s odlišnými potřebami vyžadují specifická opatření, jako např.: odborné vzdělávání pro Romy, migranty a starší nezaměstnané osoby cílené na jejich zapojení na trhu práce, proškolení starších osob v oblasti informačních technologií s cílem zvýšit jejich kupní a spotřební sílu, kampaně na podporu gramotnosti zaměřené na ženy a děti žijící na venkově a chudé ženy a děti, poradenství pro zdravotně postižené, pracovníky s nízkými příjmy a jejich děti atd.;

68. podtrhuje, že je potřebné připravit propagační kampaně a kampaně na zvýšení povědomí, a tak veřejnost informovat o doporučeních obsažených v navrhované směrnici a uvědomit

zainteresované strany o jejich právech a povinnostech, a rovněž vysvětlit specifická opatření a postupy pro pomoc obětem;

69. vyzdvihuje klíčovou roli orgánů pro záležitosti rovnosti a organizací zastupujících zájmy lidí vystavených riziku diskriminace a nerovného zacházení, které by měly šířit informace, především formou vydávání materiálů o kulturně citlivých tématech a o jednotlivých skupinách a pořádání osvětových kampaní a konferencí o těchto tématech, a zdůrazňuje, že informace musí být jednoznačně cíleny na konkrétní skupiny;

70. opakuje, že pro provedení navrhované směrnice je zapotřebí dostatečných lidských a finančních zdrojů (zejména z fondu PROGRESS), má-li pokrýt všechny formy diskriminace;

71. vyzývá všechny místní a regionální orgány, aby na místní a regionální úrovni podporovaly nediskriminaci, a to tak, že budou prosazovat dodržování lidských práv a budovat důvěru prostřednictvím konstruktivního dialogu, který posiluje občany a demokratický charakter společností a zároveň minimalizuje polarizaci a zvyšuje sociální soudržnost. Výbor regionů by měl dále propagovat hodnotu rozmanitosti, oslavovat její dynamický charakter, který je zdrojem inovací, tvořivosti, pokroku a blahobytu pro všechny, a to v souladu se základními hodnotami lidských práv, právního státu a demokracie.

V Bruselu dne 18. června 2009

předseda

Výboru regionů

Luc VAN DEN BRANDE

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2009 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 000 EUR ročně (*)
Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	100 EUR měsíčně (*)
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční CD-ROM	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	700 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	70 EUR měsíčně
Úřední věstník EU, řada C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	400 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	40 EUR měsíčně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční CD-ROM (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	500 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), CD-ROM, 2 vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	360 EUR ročně (= 30 EUR měsíčně)
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

(*) Prodej podle jednotlivých čísel: do 32 stran: 6 EUR
od 33 do 64 stran: 12 EUR
více než 64 stran: cena stanovena jednotlivě

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v *Úředním věstníku* L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsovat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je *Úřední věstník* vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k *Úřednímu věstníku* (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném CD-ROM.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh *Úředního věstníku*. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Placené publikace vydávané Úřadem pro publikace jsou k dispozici u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>

Úřad pro publikace Evropské unie

CS